

Könyvhét

WWW.KONYV7.HU

XIV. ÉVFOLYAM 19–20. SZÁM 2010. OKTÓBER

ÁRA 440 FT ELŐFIZETŐKNEK 330 FT

A MAGYAR KÖNYVBARÁTOK LAPJA

Kertész Ákos
A magyar logó

Tarján Tamás
Emlékjelen

Murányi Gábor
Tengerpótlék

Gyerek voltam, de láttam
a romba dőlt városrészeket,
a kiégett tankokat, a
golyónyomokat a falakon

SPIRÓ GYÖRGY

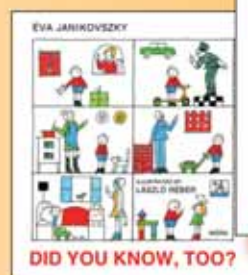
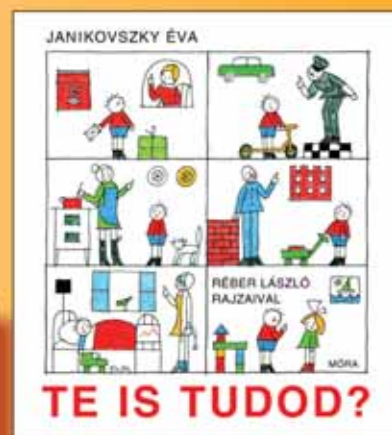
Fotó: Szabó J. Judit

Nógrádi Gábor
PAPA, NE MÁR!
Samu és Papa
144 oldal,
Pikler Éva illusztrációival

Janikovszky Éva
TE IS TUDOD?

40 oldal, Réber László
illusztrációival

Samu szereti a Papát. Szereti, ha háromszáz kilométerre van tőle, de megőrül, ha csak három méterre. A Papa egyszerűen CIKI! Mióta a Papa Samuékhoz költözött, szerencsétlen Samunak egyetlen nyugodt pillanata sincsen. Még a fürdőszobában sem. Ezt nem lehet kibírni! Segítség, a Papa jön... A Papa itt van... És itt marad örökre. Papa, ne már!

2190 Ft

Az óvodáskorú kisfiú anyja, apja, nagymamája, nagypapája és nagynénje elbeszéléséből megtudja, hogy milyen sokféle munkája lehet a felnőtteknek. A kötet angolul és németül is megjelent.

1990 Ft / 2290 Ft

Vig Balázs
HÁROM BAJUSZ GAZDÁT KERES

96 oldal, Kárpáti Tibor
illusztrációival

Születésnapfalván három beszélő bajusz világgá megy. Kunkori koma zsványinak áll, Harcsa szomszéd feleséget keres magának, Kedves bajusz pedig trombitásként próbál szerencsét.

2190 Ft

Lackfi János

DOMBONINNENI MESÉK

72 oldal, Molnár Jacqueline illusztrációival

A vadonatúj Domboninneni Lakóparkba költözik Elemér, a kölyökfóka, Köles, a denevérfóka, Janka, a vadmacskalány és Dinnye, a hangyáskölyök. A kis társaság aztán megtanul autókat bambulni, kesztyűbe dudálni, gyorsulási versenyezni, faaggal lövöldözni, házat építeni, tejért menős nótát énekelni és mérget keverni.

2490 Ft

IMPRESSZUM

KÖNYVHÉT

A magyar könyvbarátok lapja
Együttműködő partnerünk a Magyar
Könyvbarát Közhasznú Alapítvány

M A K H A
Magyar Könyvbarát Közhasznú Alapítvány

Megjelenik havonta

Ara: 440 Ft

Előfizetőknek: 330 Ft

Előfizetési díj: 3960 Ft egy évre

Kiadja:

Kiss József Könyvkiadó,
Kereskedelmi és Reklám Kft.
Az 1795-ben alapított Magyar
Könyvkiadók és Könyvterjesztők
Egyesülésének a tagja

Szerkesztőség, hirdetésfelvétel,
előfizetés:

1114 Budapest
Hamzsabégyi út 31.
Telefon/fax: 466-0703,
telefon: 209-1875,
209-9140, 209-9141
e-mail: konyvhét@t-online.hu

Főszerkesztő, felelős kiadó:

Kiss József

Főszerkesztő-helyettes:

Csokonai Áttila

Lapmenedzser: Könyű Judit

Művészeti vezető: Szabó J. Judit

Marketingvezető: Jakab Sára

Szedés, tördelés: Blasits Ildikó

Nyomás:

Pauker Nyomdaipari Kft.

Felelős vezető:

Vértes Gábor ügyvezető igazgató

ISSN 1418-4915

A hirdetésekben közöltékért
a kiadó és a szerkesztőség
nem vállal felelősséget.

Terjeszti:

a Bookline.hu Nyrt.,
a Lira könyv Zrt.,
a Magyar Lapker Rt.,
a Magyar Posta Rt.,
Hírlap Üzletág, Fok-ta Bt.,
előfizhető a kiadónál.

Külföldön előfizethető
a **Hungaropress Sajtóterjesztő**
címén:

1097 Budapest, Táblás u. 32.

MATÉSZ print-audit
Kiadványunk példányszámát a Matesz hitelesíti

Lapunk megjelenését
szelvényes kiadások
mellékelik az
OBSERVER-rel
Budapest Médiafigyelő Kft.
1084 Budapest, Auróra u. 11.
Tel: 303-4738, Fax: 303-4744
E-mail: marketing@observer.hu
http://www.observer.hu

magyar
nyomdatermék
HONOSZ ÉS PARTISIPARI SZÖVEG

Lapunk megjelenését támogatja:

nka
Nemzeti Kulturális Alap

m
maszre
Magyar Szak- és Szépirodalmi
Szerzők és Kiadók
Reprodukciós Egyesület

Papír helyett képernyő

KÖNYVHÉT, 2010. OKTÓBER

A Könyvhét könyves újság, ami azt jelenti hogy tartalma a könyvekre épül, ezt hűséges olvasóink jól tudják, itt is csak amiatt említem, mert hovatovább nem lesz hiábavaló kiegészíteni ezt a meghatározást azzal, hogy a „nyomtatott könyvekre”. Persze, mikorra ez a kiegészítés érdemi információt jelent majd, addigra bizonyára – évek elteltével – a Könyvhét a jelenleginél bővebben tudósít majd rendszeresen a „nem-nyomtatott” könyvekről is.

E számunkban a könyvszakma jövőjére is nagy hatással levő technológiai változásokkal foglalkozunk: az e-könyvek felbukkanásával, az internet hatásával az irodalomra, ami hosszabb távon egészen bizonyosan átrendezi majd körülöttünk a könyves világot.

Minden mindennel összefügg, e számunk sem így jött volna létre, ha a kortárs irodalom helyzetével foglalkozó számunk lapbemutatóján Gács Anna nem mondja azt, hogy szerinte az irodalom támogatására hivatott intézmények kevésbé reagálnak napjaink technikai változásaira. Az olvasói szokások is változnak, közismerten egyre nagyobb szerephez jut az internetes böngészés az olvasók egyes rétegeinél. Mindezek együtt vezettek el odáig, hogy jó ötletnek tartottuk: járjuk körül a könyv és az irodalom internetes helyzetét is. Olvasóink látják majd, hogy sokfelől közelítünk ehhez a tematikához.

Gács Anna a vele készített interjúban bővebben elmondja, hogy melyek azok a jelenségek, amelyek miatt úgy gondolja, hogy a kulturális intézményrendszernek reagálnia kell az olvasói szokások változására és a technika fejlődésére. A magyar kultúra legnagyobb mecénás-szervezetének, a Nemzeti Kulturális Alapnak új elnöke – aki korábban már betöltötte ezt a tisztséget – Jankovics Marcell, őt munkatársunk új stratégiájáról kérdezte, s emellett arról is, hogyan látja a digitális kultúra jövőjét. Elek Tibor, a Bárka folyóirat főszerkesztője arról is beszélt, hogyan alakult ki, hogyan működik a nyomtatott irodalmi folyóirat mellett annak internetes párja, a Bárkaonline. Horváth Iván, a Vilanyspenót *spiritus rectora*, az ELTE egyetemi tanára az irodalom és internet találkozásáról szólva a történeti összefüggéseket is felvillantja.

Alighanem csakugyan a kódexek világának – Gutenberg nevével jelezhető – nagy paradigmaváltásához hasonló kulturális paradigmaváltás átélői vagyunk: az egész világot foglalkoztatja aktívan ez a kérdés. Jól mutatja ezt, hogy a világ egyik legnagyobb könyvvásárának, a frankfurtinak is központi témája lesz e számunk megjelenésével egyidejűleg a hagyományos könyvek és az elektronikus médiumok kapcsolata – tudósít erről is bennünket Pompor Zoltán a német e-könyvpiacot ismertető írásában. Kétségkívül a könyvpiac minden szereplőjére hatással lesznek a változások. Talán éppen az olvasók, akikért az egész könyvszakma létezik, fogják legkönnyebben elviselni a nagy átalakulást, hiszen csak azt kell megszokniuk, hogy papír helyett ilyen-olyan eszközök képernyőiről kell a szöveget befogadniuk. A könyvszakmában pedig azoknak lesz könnyebb dolguk, akik előre felkészülnek a nagy váltásra. Közülük hárman elmondták lapunknak, hogyan képzelik a jövőt és hogyan készülnek a digitális korszak kiteljesedésére. Votisky Zsuzsa, a Typotex Kiadó vezetője már hosszú ideje alakítja úgy tevékenységüket, hogy az elektronikus úton olvasnivalót keresők is rátaláljanak kiadványaikra. A Kosuth Kiadó vezetője, Kocsis András Sándor a jövőre készülési jegyében egy virtuális áruházról, a Multimédia Plázáról beszél, ahol sokféle kulturális áruhoz lehet hozzájutni az e-könyvek mellett. Starcz Ákos, a Bookline vezetője az e-könyvek jövőjéről szólva a Bookline és a Lira Könyv által közösen létrehozott céget, az eKönyv Magyarországot is bemutatja.

Végére marad a jókívánságom: olvassanak mindennap – papírról vagy képernyőről...

(A Szerk.)

www.konyv7.hu

www.konyvhét.hu online

ÉPPEEN FRISS: CSAK A HONLAPUNKON

A magyar sanghaji építész – monográfia Hudec László munkásságáról – Három mű maradt versenyben a Rotary Irodalmi Díjért – Europeana – nemzeti könyvtárak kincsei az interneten – A Herceg Egerváry Elemér naplója nívódíjat kapott – A Nemzeti Tankönyvkiadó ajándéka az SOS Gyermekfalunak – Bezúrták a kém könyvét

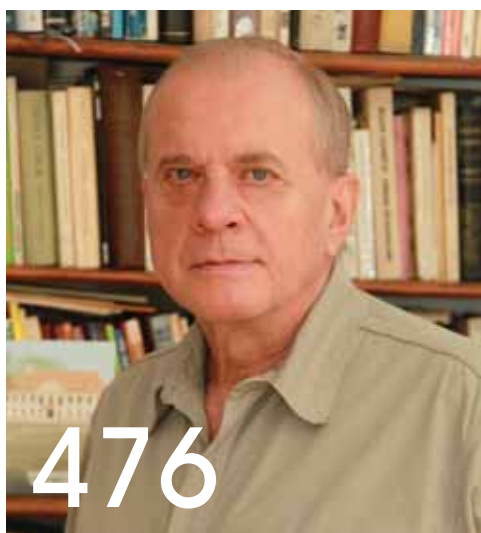
„Sok koncepció perben ültettek egymás mellé a vádlottak padjára egy klerikálist, egy horthysta ivadékot és egy kommunista zsidót, akik gyakran nem is ismerték egymást. Most szembesültem velem, hogy voltaképpen jól állunk az 1956-os forradalom és a megtorlás eseményeinek feldolgozásával.” – Spiró György

„Hiába meszesednek vagy öregednek el valakinek az erei, ha használja az agyát, olvas, az információkat elemzi, összeveti, még a szellemi leépülésnek is ellent tud állni.”
– ifjabb Bibó István

485

„Számталanszor érzem úgy, hogy a Forum Romanum, a Palatinus, a Capitolium mintha csak most épülnének. Nem minden út Rómába vezet, hanem Rómának vannak mágikus, delejes útjai, amik szerzetészet vezetnek a világban.”
– Dobai Péter

476

474

CÍMLAP

Nem hagyta nyugton az 1956-os történet

Beszélgetés Spiró Györggyel
Tavaszi Tárlat a címe Spiró György új regényének, amelynek témája az 1956-os forradalom és hatása, természetesen egy ember, egy család történetébe oltva. A magyar és a világirodalom számos mindmáig ható prózája alapul korabeli újságcikken.
(Mátraházi Zsuzsa)

476

Minden út Rómából indul

A Latin lélegzet című verseskötet szerzői, a verseket jegyző Dobai Péter és a fotókat készítő Máté Mária Itália iránti szenvedélyes szeretetükről, közös bolyongásaik eredetéről meséltek.
(Laik Eszter)

478

A kicsiket, a vidékieket, a határon túliakat (is) kell támogatni

Jankovics Marcell elképzelései az NKA élén
(Szénási Zsófia)

480

GYERMEK, IFJÚSÁGI

Kalandok, rejtélyek és rejtvények

(Cs. A.)

482

A kis nyelvek irodalma csak állami támogatással maradhat fenn

Beszélgetés Gács Annával
(Szénási Zsófia)

485

EMBERBEN KÖNYV

Cavintonkúrával felérő szenvedély

Ifjabb Bibó István olvasásélményei
(Mátraházi Zsuzsa)

486

Tágra nyílt pupillákkal

Beszélgetés Zalán Tiborral
(Illényi Mária)

487

PANORÁMA

Bernardine Evaristo: Ófrika Rulez!

488

Fix áron hátrányban

A német könyvpiac és az e-könyvek
(Pompor Zoltán)

489

PANORÁMA

A humor dimenziói
(Szerk. T. Litovkina Anna-Barta Péter-Hidasai Judit)

490

A vírusvédelem művészete

Beszélgetés Szőr Péterrel
(Hegedűs Eszter)

491

KÖNYVBÖLCSŐ

Tarján tamás

Emlékjelen

KÖNYVHÉT

MEGJELENT KÖNYVEK 493

2010. augusztus 27. – szeptember 23.

A forgalomba került könyvek válogatott listája a Könyvtárellátó adatbázisa alapján. A teljes lista és a művek további adatai a Könyvtárellátó honlapján (www.kello.hu) tekinthetők meg.

LAPMARGÓ 496

Murányi Gábor
Tengerpótlék

„Végéhez közeledik az MTI nagy fotós vállalkozása, a Kor-képek sorozat. A hetedik kötet az 1968 és 1979 közötti II esztendőt fogja át, ahogy a címlapkép is jelzi, a frizsiderszocializmus korszakát.”

SZUBJEKTÍV 497

Tandori Dezső
London, Paddington és plusz

„Lánc-lánc, egymást folytató szemek sora ez a csekély dolgozat most. London-és-Paddington: messze nem Agatha Christie híres regényére utal, hanem... nézzük máris.”

GAZDASÁG 498

Mesélő mérlegek
(Dr. Bódis Béla)

KERTÉSZ ÁKOS 500

A magyar logó**Egy költő születése 500**

Csokonai-Illés Sándor: Babits Mihály és Fogaras
(Hományi Péter)

Netes kontra nyomtatott 502

Az irodalom internetes létmódjáról Elek Tibor
(Szepesi Dóra)

Irodalom az interneten 503

Beszélgetés Horváth Ivánnal
(Jolsvai Júlia)

Az eredeti e-könyv nagy kihívás 504

Beszélgetés Votisky Zsuzsával
(Csokonai Attila)

Az ősatyáktól a Heródesekig 506

John Rogerson: Ószövetségi uralkodók krónikája
(Csokonai Attila)

SIKERLISTA 510

Félárbcos állapotban 513

Beszélgetés Kocsis András Sándorral
(Maczkay Zsaklin)

Az e-könyv első lépései 514

Beszélgetés Starcz Ákossal
(Laik Eszter)

„Mondhatom, hogy állandó társam. Illetve, szállítóeszközöm az emlékek, álmok, vágyak és örök kudarcok világába, világában. A képzelt lét, illetve, a már csak képzeletben létező emlék-lét szimbóluma a Göncölszeker.”
– Zalán Tibor

▶ A KÖNYVHÉT KAPHATÓ

ANIMA KÖNYVESBOLT Mammút, 1026 Bp., Lövház u. 2–6. LO szint, 13–15.
ANIMA KÖNYVESBOLT MOM Park, 1126 Bp., Alkotás u. 53., 1 szint 1.8.
ANIMA KÖNYVESBOLT Savoya Park, 1117 Bp., Hunyadi János u. 19.
ARANY JÁNOS KÖNYVESBOLT 1013 Bp., Krisztina krt. 34.
BABITS KÖNYVESBOLT 2500 Esztergom, Aradi tér 4.
BUDAI LIBRA KÖNYVESBOLT 1122 Bp., Magyar jakobinusok tere 4/b.
FÁMA KÖNYVESBOLT 2100 Gödöllő, Szabadság tér 9.
FEJTŐ FERENC KÖNYVESBOLT, a Kossuth Kiadó mintaboltja 1043 Bp., Bocskai u. 26.
FONYÓDI LÍRA KÖNYVESBOLT 8640 Fonyód, Ady Endre u. 23.
FÜST ANTIKVÁRIUM 1085 Budapest, József krt. 55–57.
HELIKON KÖNYVESHÁZ 1064 Bp., Bajcsy-Zsilinszky út 35.
ÍRÓK BOLTJA 1061 Bp., Andrásy út 45.
KÖNYVKERESKEDÉS A VÖRÖS CÉDRUSHOZ 9400 Sopron, Mátyás király útja 34/F
KÖNYVMEGÁLLÓ MERHÁVIA KÖNYVESBOLT Budapest V., Deák téri metróállomás
KÖNYV-VÁR KÖNYVESBOLT 1014 Országház utca 15.
LIBRA KÖNYVESBOLT 1085 Bp., Kölcsey u. 2.
LITEA KÖNYVESBOLT ÉS TEÁZÓ 1014 Bp., Hess András tér 4.
MILLENNIUM KÖNYVESHÁZ 1066 Bp., Teréz krt. 22.
MŰVÉSZETEK PALOTÁJA, MUSEUM SHOP 1095 Bp., Komor Marcell u. 1.
OLVASÓK BOLTJA Millennium Center üzlethelypont, 1052 Bp., Váci utca 19–21.
ÖRKÉNY ISTVÁN KÖNYVESBOLT, a Kossuth Kiadó mintaboltja 1137 Bp., Szent István körút 26.
RÁDAY KÖNYVESHÁZ 1092 Bp., Ráday u. 27.
REGINA TÉKA KÖNYVESBOLT 8200 Veszprém, Cserhát ltp. 4.
RIVALDA KFT. KÖNYVESBOLTJA 9200 Mosonmagyaróvár, Városház u. 3.
SZENZO KFT. KÖNYVESBOLTJA 4220 Hajdúböszörmény, Munkácsy u. 5.
SZIGET EGYETEMI KÖNYVESBOLT 4032 Debrecen, Egyetem tér 1.
TOLDY FERENC KÖNYVESBOLT, a Kossuth Kiadó mintaboltja 1011 Bp., Fő u. 40.
ULPIUS-HÁZ KÖNYVESBOLT 1137 Budapest, Pozsonyi út 23.
valamint a Lapker Zrt. Inmedio boltjaiban:
1052 Budapest, Városház u. 3–5.
1106 Budapest, Örs vezér tér 22/a (Árkád)
1223 Budapest, Nagytétényi u 37–47
1052 Budapest, Váci u. 10
1051 Budapest, Bajcsy-Zs. út 76.
6722 Szeged, Zápor u. 4.
3500 Miskolc, Szemere út 2.
7600 Pécs, Nagy Lajos király út–Alsómalom sarok
4026 Debrecen, Péterfia u. 18.
9001 Győr, Bajcsy Zs. u. 80–84.

továbbá a

BOOKLINE.HU NYRT. boltjaiban LÍRA KÖNYV ZRT. boltjaiban
és budapesti valamint vidéki újságárusoknál.

Nem hagyta nyugton az 1956-os történet

Beszélgetés Spiró Györggyel

Tavaszi Tárlat a címe **Spiró György** új regényének, amelynek témája az 1956-os forradalom és hatása, természetesen egy ember, egy család történetébe oltva. A magyar és a világirodalom számos mindmáig ható prózája alapul korabeli újságcikken. E módszerrel dolgozott most Spiró György is.

– Két évvel ezelőttig nem hittem, hogy regényt írok 56-57-ről. Aztán egyszer csak ötvenkét évvel korábról felillant egy emlék – idézi fel a szerző a regényötlet megszületését –; egy cikk jutott eszembe, amelyet tizenegy évesen, 1957-ben olvastam, és persze elfeledkeztem róla. Amikor 2009-ben eszembe jutott, elkezdtem nyomozni utána. Kiderült, hogy a Magyar Ifjúságban jelent meg. Nem bántam, hogy egy sor lapot végig kellett böngészniem, amíg ráakadtam, mert amikor egy korszakról ír az ember, amúgy is minden lehetséges forrásban utána olvas.

– **Mi volt oly meglepő a cikkben, hogy gyerekként is megragadta, most pedig továbbgondolásra készítette?**

– Az írás fontos részletei szerepelnek a regényben, a még ma is élő szerzőjének megjelölése nélkül, mert nem ő volt fontos a számomra, hanem a történet. Egy államellenes összeesküvéssel vádolt csoport egyik vezetőjének állítólagos vallomása szerint, ha úgy alakul a világhelyzet és éppen kitör a harmadik világháború, elfoglalják a rádiót és a lakihegyi adótoronyt. Aztán októberben, írja az újság, jött az akció elindítására felszólító parancs a Szabad Európa Rádiótól, tehát voltak előre megszervezett csoportok, és ezek tagjai nem véletlenül irányították a „félrevezetett” tömeget a Bródy Sándor utcába.

– **Csakhogya a cikk szerint a csoportot 1956 szeptemberétől politikai fogolyként a Fő utcában tartották bezárva. Hősünk azonban, akinek persze kiszaladt a lába alól a talaj, amikor az orra alá tolt cikkben saját egyedii, mert magyarosításakor többszörösen elírt vezetéknevét is ott olvasta a „rejtékszerzők” között, holott e pernek hírért sem hallotta, s az októberi harcok idején aranyér műtétből lábadozott a Rókus kórházban...**

– Sok koncepció perben ültettek egymás mellé a vádlottak padjára egy klerikálist, egy hor-

thysta ivadékokat és egy kommunista zsidót, akik gyakran nem is ismerték egymást. Most szembesültem vele, hogy voltaképpen jól állunk az 1956-os forradalom és a megtorlás eseményeinek feldolgozásával. A rendszerváltás óta rengeteg könyv, történelmi munka jelent meg erről, csak sajnos kevesen tudnak róla. Az idős emberek, akiktől bizonyos részletek iránt érdeklődtem, valamennyien segítőkészek voltak, a forradalmárok éppúgy, mint a másik oldalon állók. Hogy a cselekmény hiteles legyen, érdemes megismerni a

mindennapi életet, a korabeli szokásokat, a környezetet, a nyelvhasználatot. Ezekről a részletektől lesz korhű a történet. Sokáig fontolgattam, milyen helyszínt válasszak és hol dolgozzék a főhős, végül egy nem túl nagy műszergyár mellett döntöttem.

– **Kutatott vajon a történet hőisének „eredetije”, a cikkbeli tényleges Fátroy után is?**

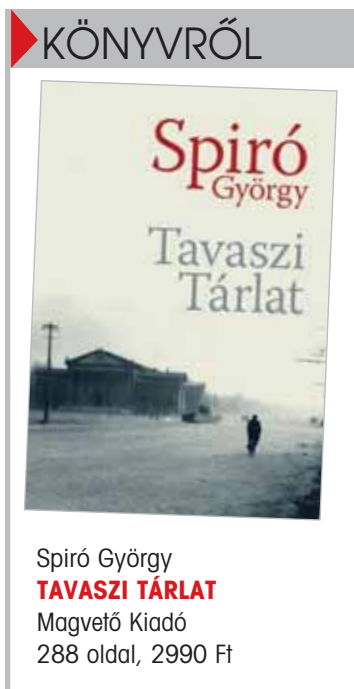
– Elég volt az eset, amelyről az újság révén tudomást szereztem, az alakok már a fantáziámban formálódtak, ismerősökből és ismeretlenekből, mint minden egyes mű létrejöttkor. Szóba kerülnek a történetben valóságos személyek, akik neve a történelemhez kötődik, akadnak olyanok, akik talán emlékeztetnek valakire, és vannak olyanok, akiket én találtam ki.

– **Milyen személyes emlékei vannak 1956-ból?**

– Gyerek voltam, de láttam a romba dőlt városrészeket, a kiegészített tankokat, a golyónyomokat a falakon.

– **A regényben is szerepel egy kislány, Matyi...**

– Ő abszolút mellékszereplő, nemcsak a regényben, hanem a saját családjában is, összevevő

Spiró György
TAVASZI TÁRLAT
Magvető Kiadó
288 oldal, 2990 Ft

rángatott báb, megnyomorított életet él. Az anyja, hősünk felesége elviselhetetlen nőszemély, rosszindulatú és buta.

– **Mondhatjuk, hogy kaffkai a története a családon belül is sivársággal körülvett főhősnek?**

– Már mások is mondták, hogy kaffkai a regény, szerintem azonban nem az. Kaffkánál valami megfoghatatlannal kerülnek szembe a szereplők, nem derül ki, mi az a nyomasztó dolog, amivel küzdenek, itt azonban pontosan azonosítható, mivel és kikkel állunk szemben.

– **Néhány nappal az 1956-os forradalom kitörése előtt kezdődik a Tavaszi Tárlat, s 1957. május 1-jén ér véget. Miért pont akkor?**

– Mert ténylegesen akkor lett vége a forradalomnak. Más kérdés, amivel a regény már nem foglalkozik, hogy a kései Kádár-korszak engedményei '56-nak köszönhetőek. Azt a május elsejét ugyanolyan tömegpszichózis jellemezte, mint az október 23-án spontán kitört forradalmat. Láttam a korabeli filmfelvételt: döbbenetes tömeg tolongott a Felvonulási téren. Nem tévedés, hogy lehettek egy millióan is. Pedig akkor nem tették kötelezővé a felvonulást. Előtte és utána sokszor, de éppen abban az évben nem.

– **A Fátroy familia története nem lezárul, hanem inkább abbamarad. Lehetséges, hogy találkozunk még később a család tagjaival?**

– Nem, az ő történetük itt ér véget. További sorsukat könnyen elképzelheti az olvasó.

Mátraházi Zsuzsa

AJÁNDÉKOZZON ÉLET ÉS IRODALMAT!

Lepje meg családtagjait, barátait, üzletfeleit Élet és Irodalom-előfizetéssel! Rendelje meg igényes grafikai kivitelű ajándék-utalványunkat, s adja át annak, akit tartalmas és maradandó ajándékkal kíván megtisztelni. Hónapokon át mindig Önre emlékezteti majd őt a hetenként érkező Élet és Irodalom.

Az ajándékutalvány megrendelhető a 210-5149-es és a 210-5159-es telefonszámokon, es@es.hu e-mail címen, valamint személyesen megvásárolható az ÉS szerkesztőségében (1089 Budapest, Rezső tér 15.).

Az előfizetés díja: negyedévre 4680 Ft, fél évre 8580 Ft, egy évre pedig 15 500 Ft

ÉLET ÉS IRODALOM

Több mint 500 népszerű akkord kezdő és középhaladó zenészek számára, közérthető formában, illusztrációkkal. Könnyen átlátható ábrák, újrend a billentyűzeten, nem lehet eltéveszteni! Remek segédlet minden műfajhoz, legyen az pop, rock, dzsessz, funk, blues, soul, reggae vagy country.

- 16,8 x 20,5 cm
- 256 oldal
- kemény táblában, spirál kötésű
- Bolti ára: 4650 Ft

Előjegyezhető újdonságok

20% kedvezménnyel!

20-75%

Akciók 20-75% kedvezménnyel

36 féle

36 antikvárium teljes kínálata

Könyvszerda

Szerdánként 1-1 kiadó könyveire -25-50%

500 000 féle

Óriási idegen nyelvű könyvválaszték

Ingyenes

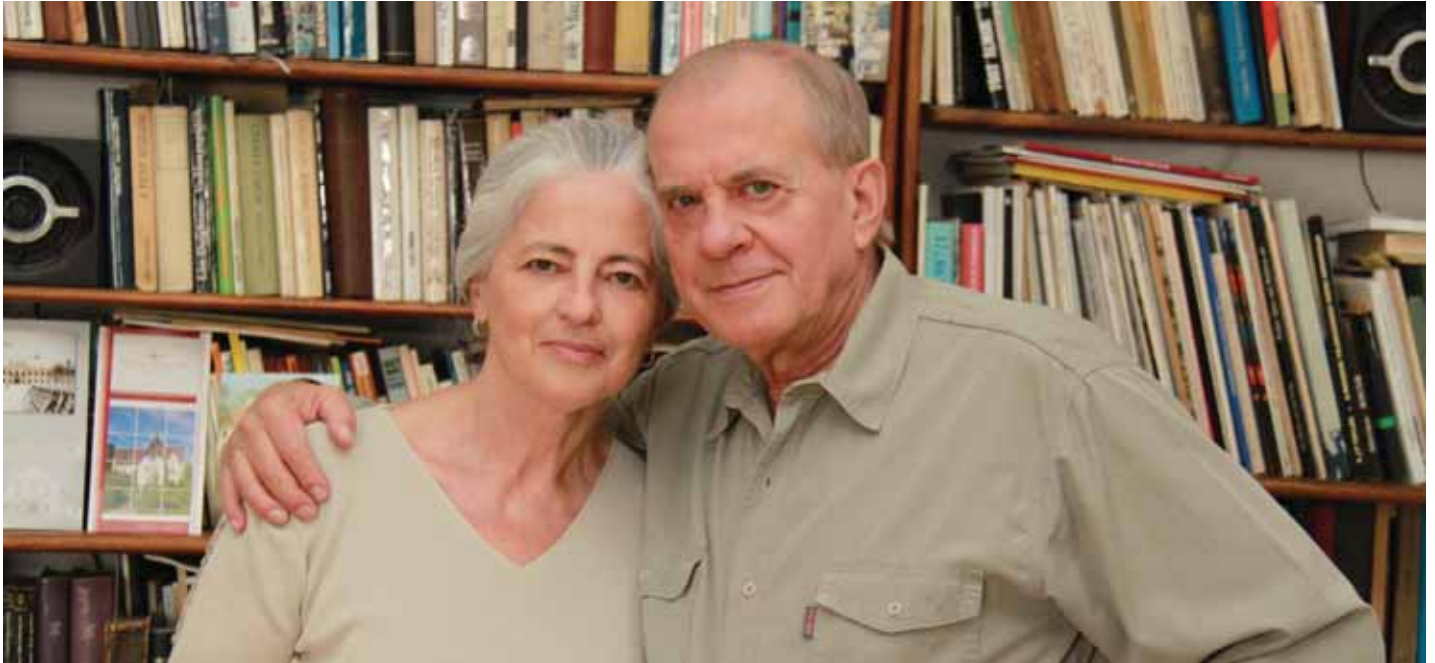
Ingyenes házhoz szállítás 10 000 Ft felett

bookline.blog.hu

Kritikák, ajánlók a Bookline Journal-on

Minden út Rómából indul

A Latin lélegzet című verseskötet szerzői, a verseket jegyző **Dobai Péter** és a fotókat készítő **Máté Mária** Itália iránti szenvedélyes szeretetükről, közös bolyongásaik eredetéről meséltek.

– Ahogy az Előszóban azt írják, „két hív Róma-zarándok latin lélegzete” ez a kötet. Mikor kezdődtek ezek a Róma-zarándoklatok?

D. P.: Még ifjúkorunkban, az egyetemen. Bár Mária gyermekorvos, de az olasz nyelv és irodalom közös szakunk volt a bölcsészkaron. Az én szüleim Rómában dolgoztak, nyaranta sokszor kimentem hozzájuk. Tengerészként rengeteg helyen jártam, de Rómába minden más helynél mélyebb honvágygal tértem és térek vissza.

M. M.: Én már a gimnáziumban tanultam az olasz nyelvet. Akkor még nagyon nehéz volt Nyugatra kijutni, nekem szerencsém volt, mert Genovából kaptam egy levelezőpartnert. Egy munkácsolád volt, ők hívtak meg egy egész hónapra az érettségi után. Töszkán származásúak voltak, gyönyörűen beszéltek az olaszt.

– A kötet kettős értelemben is szerelmes vallomásként hat: Itália szeretete mellett hang-

súlyosan az egymáshoz való mély vonzódás versei is ezek.

(Egyszerre felelik:) Így igaz!

M. M.: 1969-ben voltunk először együtt Rómában és Firenzében, a Római Magyar Akadémián laktunk, és azóta is oda térünk vissza, mindegyre.

D. P.: Sok városa van a világnak, de Rómának sok világa van. Ha valaki az ifjúságában találkozik vele, az kegyelmi adomány. Nagy olasz rendezők filmjei Rómáról mindmind más arcát mutatják a városnak. Számtalanszor érzem úgy, hogy a Forum Romanum, a Palatinus, a Capitolium mintha csak most épülnének. Nem minden út Rómába vezet, hanem Rómának vannak mágikus, delejes útjai, amik szerteszét vezetnek a világban. Róma mindig „úton van” az emberek szíve felé.

M. M.: Babits verssorát, hogy „Csupa nyom vagy magad is, mit az ősök lépte nyom”, Rómában érzi át igazán az ember.

D. P.: Ha lehet, szeretném itt

idézni, amit a kötet előszavában is leírtam:

„Önfeledten, már-már önkívületben tett római sétáimon fogtam fel, hogy bár Róma minden temploma, bazilikája, harangtornya, kupolája, homlokzata, szökőkutas tere, szobros palotaudvara, szűk sikátora és minden, örökre tovatűnt társai után forduló torzója: külön-külön, önmagában is lenyűgözően szép, mégis létezik, egy rejtélyes, ősi Róma-egész, amely a csodálatos, sugárzó részeket összefogja, egybeveszi és egyben-tartja. Ebben az egyesítésben a részletek, a városrészek, mintegy magasabb szépség-egészbe szárnyalnak, az összkép által mélyebb értelmet nyerve, önmagukon túlmutatva, olyan történelmi horizontra emelkednek, ahová Berlitz Guides-, Baedeker-tudással, Travel Guides ismeretekkel, színes képekkel teli útikalauzokkal követni nem lehet és nem is érdemes őket, hanem csak türelmes áhítattal, hogy ne mondjuk: t é r d e n...”

– Mária hogyan, mikor kezdett fotózni?

M. M.: Sokfelé jártam, Amerikában is például, és mivel éreztem, hogy nem biztos, hogy ide visszatérek, rengeteg képet készítettem. Ilyenkor az ember szinte ki akarja „rabolni” az országot, ha másképp nem, a képekkel. Pétertől kaptam '89-ben egy professzionális fényképezőgépet. Aztán jött Róma, ezekből a képekből idehaza versek születtek, így lettek a versek és fotók kölcsönös inspirációs erőterek egymás számára.

D. P.: Érdekes, hogy én a verset soha nem Rómában írtam, legfeljebb vázaltszerűen. A kidolgozásuk itthon történt, azok után, hogy Mária képei elő lettek híva és felnagyítva. A fényképnek külön, szubjektív ideje van, ami akkor kezdődik, amikor a fotós ránéz a tárgyra. És elkezd az is múlni, mint az objektív idő. Így adódhat, hogy a kötetben szerves együttműködés van fotók és ver-

INTERJÚ

sek között. Annak ellenére, hogy egy könyv született, ám ez az egy mégis kettő: van, amikor kép és szöveg külön hajol, szuverén úton járnak. De van, amikor egymást gazdagítva, mintegy szimultán hatnak. Sokszor volt, hogy a helyszínen szemlélve egy több ezer éves arcot, nem éreztem semmi inspirációt, de a fényképet szemlélve utóbb már igen. S a fotón ismerőssé vált a soha nem látott arc.

– Közös utómunkálatok eredménye tehát a kötet?

D. P.: Nagyon sok Itáliával kapcsolatos versem jelent meg kötetekben, ezeket Mária gyűjtötte össze, és lassan kialakult a művek rendje. Szinte magától adódott, hogy hová kerüljenek az időközben született fotográfiák, a testvéri versek mellé.

– A Pompeji 1969 augusztusában című vers alcíme a kötetben: „A fényképezés az örület egy csendes megnyilvánulása”. Mit jelent ez az örület?

D. P.: Számomra az örület egyik neme az, hogy minek örökítsek meg bármit is, amikor minden úgyis örök.

– A latin nyelv és ezen keresztül a latin kultúra már egész fiatalon szerves része lett mindkettőjük életének.

D. P.: A latin egész Magyarországon kultúráját átítatta, és nem csak Janus Pannonius ál-

tal. Sorolhatnék jóval későbbieket, Adyt, Babitsot, Kosztolányit, Áprilyt, Jékelyt. De ha egyetemesen szemléljük a művészeteket, a legnagyobbak mind szinte száguldottak Itáliába: Goethe, Liszt, Schopenhauer, Ibsen, Joyce, Shelley, Keats, a festő Turner, Gogol, Dosztojevszkij, a magyar Római Iskola festői... Vég nélkül sorolhatnám.

– Pasolini neve újra felbukkan a versekben. Ő egyfajta közös nevező a munkásságukban, Mária lefordította a Teorema forgatókönyvét.

D. P.: A filmet Bíró Yvette vetítette le nekünk annak idején, amikor Aczél György még nem engedélyezte a megvételét. De behozták, hogy az érintett hatalmasságok referáljanak, hogy lehet-e vetíteni. Yvette felkérésére írtam a Teorémáról és Pasolini géniuszaról egy átfogó esszét, középpontjában a Teorema című filmmel, melynek forgatókönyvét Mária fordította magyarra.

– Keveset hallani mostanában Dobai Péterről, a költőről, régen jelent meg verseskötete.

D. P.: Pedig megjelentek, csak a terjesztés mostoha körülményei miatt kevesekhez jutott el. Az Emlékek jövőidőben, a Ma könnyebb, holnap messzebb, a „Barth hadapród, becsületszavamra, visszatér a nyár!” a közelmúltban jelentek meg, minden, a személyemet sújtó, diszkrimináció ellenére.

– Egy világhírű és vérbeli hajós ember hogyhogy hűséges Budapest IX. kerületéhez?

D. P.: Szeretem Budapestet. Az Eötvös Reáltanodában érettségiztem, olyan tanárim voltak, amilyenek ma már nincsenek a mai tanintézményekben. Egy-egy rövid időszak kivételével mindig is a Ferencvárosban laktam. Egy novelláskötetem része a hét kedves terem leírása, amiből öt a Ferencvárosban van. És hát a Duna... Úgy szoktam mondani, hogy Budapest legszébb épülete a Duna.

Laik Eszter

Hahner Péter

100 TÖRTÉNELMI TÉVHIT

avagy
AMIT BIZTOSAN TUDSZ A TÖRTÉNELEMRŐL
– ÉS MIND ROSSZUL TUDOD...

100 állítás – 100 cáfolat – 100 talány
a régmúlttól napjainkig

www.animus.hu

3290 Ft

A Tinta Könyvkiadó ajánlata

Családnevek enciklopédiája

Leggyakoribb mai családneveink

A kötetet ajánljuk mindazoknak, akik érdeklődnek saját vagy ismerőseik családnevének keletkezési és használati körülményei iránt és kíváncsiak a nevekben megőrzött nyelvi, kulturális, művelődéstörténeti értékekre.

A MAGYAR NYELV KÉZIKÖNYVEI sorozat 17. tagja
B/5, keménytáblás, 552 oldal, 4990 Ft

Kapható a könyvesboltokban és kedvezményesen megrendelhető a Tinta Könyvkiadótól:

1116 Budapest, Kondorosi út 17.

Tel.: 371 05 01; Fax: 371 05 02;

www.tintakiado.hu; e-mail: info@tintakiado.hu

KÖNYVRŐL

LATIN LÉLEGZET
Dobai Péter versei és Máté Mária fotói
Kráter Kiadó
211 oldal, 3500 Ft

A kicsiket, a vidékieket, a határon túliakat (is) kell támogatni

Jankovics Marcell elképzelései az NKA élén

A Nemzeti Kulturális Alap új elnöke, Jankovics Marcell sok dologban másképp gondolkodik a szervezet működéséről, mint elődje. Az 1998–2002 között már egyszer elnöklő filmes művész a támogatások rendszerében egyrészt a kevésbé rutinszerű és a kreatív megoldásokat részesítené előnyben, másrészt a Budapest centrikusság helyett több távolabb élő, szegényebb sorsú pályázóknak is juttatna az NKA pénzből. Az NKA bizottsági ülésén nemrég szó esett a digitalizációról, illetve a digitális kultúra támogatásáról is, amely még kidolgozásra vár.

– Mi a véleménye a digitális kultúráról? A kérdés mára kikezülhetetlen.

– Az idősebb korosztály tagjaként látom a számítógép hasznát, dolgozom is vele, hiszen a filmjeim már ezzel a technikával készülnek, de látom a negatív oldalát is. Nem látom egyelőre a digitális kultúra helyét, de a digitalizációt elismerem. A számítógépet csupán eszköznek és hordozónak tartom. Zene, képzőművészet, illetve film vonatkozásában találkoztam vele elsősorban. Nem vagyok egyedül azzal a nézetemmel, hogy nem szeretek olvasni a számítógépen, érzékelem, hogy nagyon lerontja az írás színvonalát, a helyesírást például. A javítást én szinte mindig a nyomtatott változaton végzem el. Van erre egy példázatom: volt egyszer egy film még az ötvenes évek végén, az volt a címe: Az elveszett paradicsom. Ebben volt egy jelenet, ahol a pápuák – akik szeretnének repülni – megcsinálnak egy

repülőgépet bambuszból és nádból, és várják, hogy a fenn elhúzó gépek után szálljon. Persze nem megy magától. Elismerem, hogy a számítógép beépülése a kultúrába forradalmi újítás, megdőlnék a kultúráról alkotott nézeteink, ahogy a könyvnyomtatás, vagy az olajvásznon festés is megreformálta a kultúrát a maga idejében. Azoknak, akik beleszületnek ebbe a világba, ez a természetes, akiknek „az ölébe hullik”, mint az én nemzedékemnek, ha kicsit füstölve is, megpróbálnak jó képet vágni hozzá. Én számítógépen írok könyveket. Az írás rendben is van, de az olvasás szerintem nincs. Fő oka ennek, hogy nem lehet oda-vissza járni benne, mint egy könyvben. Gyanítom, hogy a virtuális analfabétizmus is összefügg ezzel: a gyerekek jeleket találnak ki a kommentjeikhez, mindent lerövidítenek, lassan visszatérünk a hieroglifák korába.

– Említette, hogy digitális technikával készíti a filmjeit.

– Igen, a technika adott. Fantasztikusan lehet vele például zenét vágni egy filmhez. A rajzfilmben vannak dolgok, amelyek remekül működnek digitálisan, mások egyáltalán nem. A saját rajzaimat például nem tudom számítógépre tenni animációban, mert nincs szabadkézi rajz a számítógépen. Ez a technika engem mint alkotót korlátoz. A hagyományos rajzfilmkészítésben jobban érvényesíthetők az ötleteim. A három dimenzió adott esetben szűkíti a világot, a naturalizmus felé viheti a művészetet. Sisyfus című filmemet például megcsinálták 3D-ben, szörnyű lett.

– Mi az NKA stratégiája a digitális kultúrával kapcsolatban? Hogyan fér ez bele a pályázati rendszerbe?

– Még ki kell találni. Az előző elnöki ciklusomban ez a dolog még a távoli jövőnek tűnt. Mára már a pályázatot is digitális formában kell kitölteni, ami sokakat negatívan érint. A „kicsiket”, a távol lakókat, az egyszerű embereket kiszorítja a támogatottak köréből. A kollégiumokat rá kell szorítani arra, hogy támogassák a digitális kultúrát, már ha meghatározzuk, mi is az. Nekem az a célom, hogy az NKA-ban kialakult állóvíz megmozgassam. Például: ne rutinszerűen írják ki a pályázatokat, amire mindig ugyanazok jelentkeznek, hanem kreatív legyen a kiírás és a döntéshozatal egyaránt. Ne legyen kiválasztottak köre, akik minden évben megkapják a támogatást, ugyanakkor a pályakezdekre, mint ismeretlen nevek, kis túlzással szólva, senki sem voksol. Jó lenne, ha a reklámoktól mentes felületeket támogatnának a kollégiumok, bár tudom, hogy ez hatalmas piac és üzlet. Nekem az online megjelenés, nagyon csiricsaré és vásári, a sok reklám elvonja a figyelmet a lényegtől. A folyóiratok online megjelenése bizonyosan működni fog, ami egyszerűen hordozókérdés, azaz digitalizált változat.

– Az online változat gazdaságilag is megéri, mert olcsóbb.

– Az NKA számára – olcsósága miatt – kedvezőbb a digitális változat, a szerző számára viszont nem. Amíg a jogdíj kérdése nem tisztázott, nagyon problematikus a jogdíjak kifizetése és nyomon követése. Szerző is lévén, sajnálom azokat, akik nem jutnak a megérdemelt honoráriumukhoz, és esetleg elveszítik az esélyt, hogy nyomtatott formában is megjelenjenek. Ami a pályázatokat illeti: ki fogunk izzadni egy új pályázati metódust, ami az évek során majd csiszolódni fog, ugyanakkor nyilvánvalóan ütközni fogunk ennek a piaci vonatkozásával. Nem könnyű ez, de egyik átmeneti korban sem az.

– Az NKA új elnökének milyen stratégiája van a kultúra támogatására általában? Lesznek nagy áttörések, változások?

– A talpára állítunk valamit, ami a feje tetején állt. Újdonság, hogy az oktatás, a sport, az egészségügy és a szociális terület, benne az ifjúság és a család dolgaival bekerül a támogatások körébe. Személy szerint én régtől fogva azt gondolom, hogy a kultúrát tágabban és holisztikusan kell szemlélni. Az oktatáshoz illeszkedve például sokkal nagyobb figyelmet kell szentelni a gyerekkultúrára az iskolán kívül. Több helyen tapasztalható olyan aránytalanság, amit fel kívánok számolni. Területi vonatkozásban Budapest javára a döntésekben nagy az eltolódás, ezt is felül kell vizsgálni, vagyis a vidéki, határon túli pályázókat, a szegényeket, azaz a „kicsiket” is támogatni kell. Inkább a sokaknak kevesebbet elvét vallom, mint a keveseknek sokat. Az érték mellett a rászorultságot szintén figyelembe kell venni. Megszüntetném azt az elvet, hogy egy pályázó csak egy helyre pályázzon, hiszen vannak több témába is besorolható folyóiratok, filmek, vagy könyvek. Idén nem írtak ki például szépirodalmi alkotói pályázatot, mivel azt hitték, a Márai Program megteszi. Nem írtak ki zeneszerzői pályázatot, csak előadóit, ami tarthatatlan. A fontossági sorrend úgy szól, már az alapszabályban is, hogy első a kultúrateremtés, a kultúra terjesztése, megőrzése és egyebek követik, ebben a sorrendben. Az egyebek – fesztiválok, rendezvények – nagyon elszaporodtak, az alkotói pályázatok viszont sorvadognak. Fontosnak tartom a műemlékekkel kapcsolatos gondolkodás megváltozását is Mindezekről sokat fogunk még vitázni és beszélgetni a kollégiumokban.

Szénási Zsófia

A HELIKON KÖNYVESHÁZ különleges ajánlata
Csak nálunk kapható!

Douglass C. North
INTÉZMÉNYEK, INTÉZMÉNYI VÁLTOZÁS ÉS GAZDASÁGI TELJESÍTMÉNY
Bertalan László Társadalomtudományi Könyvtár, 2990 Ft
Az intézmények beépítése a gazdaság-elméletbe és gazdaságtörténetbe fontos lépés ezek továbbfejlesztése szempontjából.
MEGJELENIK OKTÓBERBEN!

Szigethy Gábor
ÉVEZREDTÖREDÉK
Helikon, 2990 Ft
Egy értelmiségi életútállomása 1945 és 2010 között Magyarországon.

Sörényi László
DELFINÁRIUM
Filológiai groteszk
Helikon, 1990 Ft
A sokat idézett, boltokból rég hiányzó tanulmány most javított, bővített kiadásban jelent meg.

HELIKON KÖNYVESHÁZ

1065 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 35.
E-mail: konyveshaz@helikon.hu ; Telefon: (06/1) 331-2329

A SZAK KIADÓ
ŐSZI ÚJDONSÁGAI

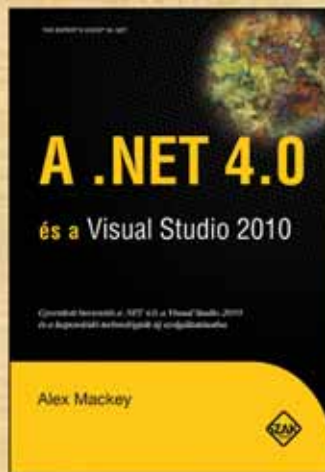
Kis Balázs, Szalay Márton

Windows 7
haladókönyv

496 oldal, 7 000 Ft

A SZAK Kiadó népszerű Haladókönyvsorozatának legújabb tagja, a Windows 7 haladókönyv egyaránt szól otthoni felhasználóknak és gyakorló és leendő rendszergazdáknak. Aki elolvassa ezt a könyvet, már nemcsak alapszinten tud számítógépet kezelni: képes lesz gépét, gépet önállóan telepíteni, biztonságosan üzemeltetni és a használat során felmerülő hibákat hatékonyan elhárítani.

A könyv bemutatja a Windows 7 telepítését, az internetkapcsolat és a helyi hálózat beállítását, a fájlok és nyomtatók megosztását, jogosultságkezelést, a Windows 7-tel inkompatibilis programok futtatásának lehetőségét az XP-mód segítségével, valamint a Windows használatát az Active Directory címtárral felügyelt hálózatban. Az Olvasó megismerheti a lemezek és fájlrendszer kezelésének mikéntjét, a hardverek és szoftverek beállítását, a rendszer felügyeletének eszközeit, valamint a legfontosabb biztonsági alapelveket és a Windows 7 biztonságos üzemeltetésének módját. A könyv az alapokon túl leírja az új technológiák – többek között a könyvtárak, a BitLocker, a BitLocker To Go vagy a PowerShell – működését és használatát is, valamint utat mutat a különböző kiadások, platformok és licenelési konstrukciók között.

Alex Mackey

A .NET 4.0 és a
Visual Studio 2010

608 oldal, 9 000 Ft

„Kedves Olvasó!

A .NET-fejlesztők számára nagyon izgalmas időket élünk, hiszen a Visual Studio 2010 és a .NET 4.0 megjelenése az új lehetőségek kimeríthetetlen tárházát hozta. A könyvben belemélyedünk a .NET 4.0 és a Visual Studio 2010 újdonságaiba, és megvizsgáljuk azokat a legfontosabb kapcsolódó rendszereket, amelyek támogatják ezt a technológiát.

Ilyen például az ASP.NET MVC, a Windows Azure, a Silverlight 3 és a WCF-adatszolgáltatások. A könyv széles körű tudást kíván nyújtani. Céлом, hogy rövid idő alatt képet kapjunk a .NET-fejlesztés világának új és izgalmas lehetőségeiről, így egészségként tekintünk az új technológiák lehetőségeire. Hivatásos fejlesztőként elég tapasztalattal rendelkezünk ahhoz, hogy megtaláljuk azokat a kiegészítő forrásokat, amelyekkel a számunkra érdekes területeken elmélyíthetjük a tudásunkat. Am ehhez tudnunk kell, hogy milyen lehetőségek állnak a rendelkezésünkre, és ezek közül melyeket tudjuk hasznosítani. A könyv mindehhez nyújt segítséget. Remélem, hogy az Olvasó végül úgy fogja érezni, hogy a könyv élvezhető és könnyen olvasható bevezetést kínál a .NET 4.0 és a Visual Studio 2010 világába.”
Alex Mackey

A könyvek megrendelhetők a Kiadó címén, beszerezhetőek a könyvesboltokban és viszonteladóknál.

SZAK Kiadó Kft. ☒ 2060 Bicske, Diófa u. 3.
☎ 06 22 350-209 Fax: 06 22 565-311
info@szak.hu • www.szak.hu

Kalandok, rejtélyek és rejtvények

Kisöcsi és Pepi kalandjai

Sven Nordqvistot a *General Press* Kiadó fedezte fel nekünk, kicsiknek és nagyoknak, ti. korosztálytól függetlenül élvezhetők Pettson és Findusz kalandjai. Újdonságként *Kisöcsi és a nagyvilág* c. kötetét vehetjük most kézbe. E nagy alakú, színes képekkel illusztrált és ötletes meséjű képeskönyv lapjain a nagyvilágot felfedezni vágyó öcsi útja során találkozunk valós és valószerűtlen alakokkal. Előbbre példa egy néni, Hipsz-hopsz úr, akik persze korántsem szokványos figurák. De náluk is furcsábbak a többiek, hogy csak a három öreg bölcslet, a négy pofát, a boszorkányt, az óriást vagy a világ legkisebb halaszát említsem. Öcsi első útja lenyűgözően érdekes volt. Alighanem folytatni fogja a nagyvilág megismerését. Az olvasó élvezi a kedves, alapvetően vidám történetet, és jól teszi, ha alaposan végignézi a jellegzetes rajzokat, mert rengeteg a félig rejtett humor bennük.

Pozsár Edit *Pepi kalóz és az elrabolt királylány* c. kötete a Móra Könyvkiadó felújított *Már tudok olvasni* sorozatában látott napvilágot. A főhős itt is elég nagy utat jár be. S nem más ő, mint a híres Pepi kalóz, a rettegett és hírhedt darázs, aki éppen megérdemelt büntetését tölti a börtönben. Csakhogy titokzatos megbízatást kap Züm-Züm királytól: a méhek fejedelmének ugyanis elrabolták egyetlen, szépséges leányát. Egy távoli szigeten őrzik, csak ennyit tud a szomorú atya. Ide kell tehát eljutnia a bátor és büszke Pepinek és társainak. Útjuk során járnak a Csinn-Bumm-tengeren, megfordulnak a rejtélyes Karamella-szigeten, találkoznak az aranymáddal és összefutnak cápákkal, hogy csak párat ragadjak ki az izgalmas kalandok csokrából. *Faltisz Alexandra* elragadóan szép rajzai erősítik a mese hatását, külön élményben részesítik az önálló kis olvasókat.

Izgalom, humor, szerelem

A nemrég kiadott *Az Emberke* után már a boltokba került annak folytatása is, mely az *Emberke meg a kislány* címmel látott napvilágot. (Az illusztráció *Horst Lemke* munkája. A fordító ezúttal is *Bor Ambrosus*.) Zónakövi Matyi (a kiskorú és mindössze 5 cm magas artista) mellett a régi szereplők közül itt van Mágus Márkus professzor (a bűvész) és Marcipán Rózsa (a cirkusz trambulínművésze), Sürgős Jakab (aki elbeszélget az önmagát itt is szerepeltető szerzővel, *Erich Kästner*rel), Kopasz Ottó és Bernát (a két sötét figura). És feltűnik a színen egy gazdag és természetes amerikai producer, aki filmet akar forgatni Matyi fantasztikus kalandjairól. De nem akarok lelőni egyetlen poént sem (amiből hál isten bőven van ebben az izgalmas és humoros gyermekregényben), így hát nem árulom el, tessék elolvasni, honnan és hogyan kerül elő a kislány, aki egyetlen méltó párja a főhősnek, így belőle is cím-szereplő lehetett!

Nógrádi Gábor ezúttal is egy kiskamasz bőrébe bújik, s úgy meséli el Samu és Papa történetét *Papa, ne már!* c. regényében. A szerző kényes témát hoz szóba: mi van akkor, ha egy amúgy rendes, jó humorú, értelmes srác ellenérzéssel fogadja, hogy megözvegyült nagyapja hozzájuk költözik.

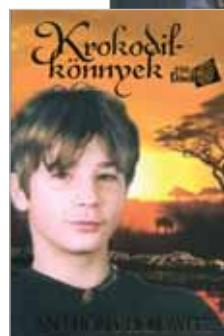
Aminek első következménye, hogy át kell adnia az öregnek a szobáját, és ezentúl együtt kell laknia négyéves húgával. Nagyapának rengeteg rossz szokása van (Samu szerint): általában hangos, iszonyúan horkol, nem tudja beosztani a nyugdíját, minden nőnek, akár idős, akár fiatal, csapja a szelet, és magától rájön, hogy kibe szerelmes az unokája... A kötetet az író fantáziája, cselekménybonyolítása, a mesélő igazi, őszinte kamasz hangja, s persze nem utolsó sorban a nagypapa vicces szövegei, az általa okozott kalamajkák teszik szórakoztató és – nem elhanyagolható szempont! – tanulságos olvasmánnyá. *Pikler Éva* groteszk rajzai nagyszerűen illeszkednek a könyv mondandójához, hangulatához.

Nagyapa és kisiskolás fiú unokája a főszereplője *Víg Balázs Három bajusz gazdát keres* c. kötetének is. A nagyapa a vásáros, cir-

kuszos, vidám parkos, állatkertes Születésnapfalvára hívja unokáját. Itt él két uraság, Pöndöri uram és Fancsali uraság, akiknek igen különböző, de tekintélyes bajusza van. Hóbortri úr bajusza, aki a Kedves névre hallgat, azt hiszi,

ő a világ egyetlen beszélő bajusza. Pedig az előbb említett férfiak ékessége, „Kunkori koma” és „Harcsa szomszéd” szintén tud beszélni. Mindhárman elő is adják a maguk érdekes történetét. Aztán a cselekmény fordulatot vesz, megjelenik a színen Író úr, akivel Kedves bajusz szövetségre lép. Író urat a beszélő bajusz előbb bajba sodorja, aztán segít neki, és Író úr megírja *Három bajusz gazdát keres* című meséjét, amellyel sikert arat... *Kárpáti Tibor* képei ugyancsak groteszkek, okkal, hiszen maga a történet, a mese is sok furcsa elemet tartalmaz.

A sikeres osztrák író, *Thomas C. Brezina* egyik sorozata a *Térdnadrágos Detektívek Klubja* címen fut. Ennek újabb darabja a *Visszatér az iskola fantomja* c. kötet, amelyben a Lilo, Poppi, Alex és Dominik alkotta kis csapatot titokzatos, fekete levelek hozzák izgalomba. Majd a kérdés: mit akarhat

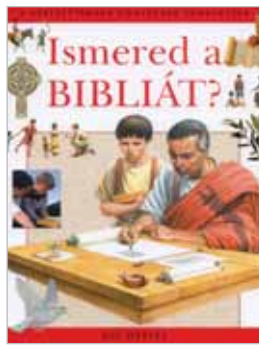
az időnként felbukkanó kísérteties, álarcos alak, aki fenyegeti őket, s akinek a nyomába erednek természetesen. Az író mesterien bonyolítja az izgalmas cselekményt. Ifjú hőseinkre újabb és újabb meglepetés és veszély vár a megoldásig. A rövid fejezetekben pörögnek az események. A történetben vannak gyanús, nagyon furcsán viselkedő felnőttek is: iskolájuk igazgatója és Lohmann tanár úr, de ide sorolható Ferdinand, a házmester is. Mit takar a „fekete csók” elnevezés?

A Brezina-rajongók ezúttal sem csalódnak: a remek kikapcsolódást kínáló jó krimi összes kelléke megtalálható ebben a könyvben. (Illusztrálta *Jan Birck*. Fordította *Havas Zsuzsanna*.)

A 14 éves *Alex Rider* (akinek rendkívüli kalandjairól már hét kötetben olvashattunk eddig) most jólesően gondol arra, hogy ezentúl nyugalomban élhet londoni lakásában. Végre folyamatosan járhat suliba, normális, hétköznapi életet élhet, akár Brookland-beli iskolatársai és tanárai, akiknek persze fogalmuk sincs róla, hogy a fiú az MI6 hírszerző ügynökségnek dolgozott, és emiatt hiányzott oly sokat. De amikor felbukkan egy Bulman nevű arrogáns „szabadúszó újságíró”, ez az érzése semmivé válik. A pletykalapoknak dolgozó fickó ugyanis zsarolni próbálja Alexet – titkosügynöki múltjával. A kis James Bond régi megbízóihoz fordul segítségért, ám ők újabb megbízással látják el: be kell jutnia egy kutatóközpontba, ahol géntechnológiai kísérletek folynak. Alexnek a kémprogrammal meg kell csapolnia a vezető tudós számítógépét. Akciója közben váratlanul felbukkan McGay tisztes úr, az ElsőSegély szervezet rámenős főnöke, akitől szilveszterkor 25 ezer fontot nyert (természetesen jótékony célra ajánlotta fel)... *Anthony Horowitz Krokodilkönyvek* c. regénye, amely a *Tini Krimik* sorozat újabb darabja, izgalmas, fordulatos, szórakoztató olvasmány. (Fordította *Tóth Tamás Boldizsár*.)

Ismeretek, rejtvények, játékok

Az a kérdés, amelyet könyvének címében *Sue Graves* feltesz – *Ismered-e a Bibliát?* – magától értetődően a kicsiknek szól (a nagyobbakról, mivel a középiskolában irodalomból tananyag a Biblia néhány részlete, feltételezzük, hogy ismerik.) A Kálvin Kiadó (ahogy a borítón áll) a keresztyénség könyvének bemutatására vállalkozott e kiadvány megjelentetésével. Mind a 26 fejezet címe egy kérdés, pl. Mit

jelent a „biblia” szó?, Kik írták a Bibliát?, Milyen nyelven írták a Bibliát?, Kik voltak a próféták?, Mi az evangélium?, Mit tudunk Jézusról? stb. A rövid, könnyen érthető magyarázatokat bibliai idézetek egészítik ki. Az ábrák (rajzok, fotók, térképek) nem pusztán illusztrációk, további információkat nyújtanak. (Fordította *Nagy Lídia*.)

A *Tessloff Babilon Kiadó* *Mi Micsoda junior* sorozatának 15. kötete, *Daniela Pohl A posta* c. kötete az immáron jól ismert formában (rejtvényekkel, játékokkal, felhajtható kukucskálókkal) ennek az intézménynek a lényegével, feladataival és azok végrehajtóival ismerteti meg a gyerekeket. Pl. megtudhatják, mi történik a postahivatalban, hogyan válogatják szét a leveleket, miből áll a postás munkája. Gyakorlati segítséget nyújt a könyv, amikor megmutatja, mi kerül egy borítékra. Szó esik a közönséges és az alkalmi bélyegekről, a bélyeggyűjtésről, a bélyegbörzéről, a világ két leghíresebb bélyegéről. Egy fejezet visszarepít bennünket a régmúltba, egy pedig a levél- ill. üzenetküldés legmodernebb formájával foglalkozik, az e-mail-lel. (Az eredeti szöveg *Stefanie Steinhorst* munkája, amelyet magyarra *Rónaszegi Éva* fordított.)

Az *Officina '96 Kiadó* két hasznos, vagy mondjuk inkább így: nélkülözhetetlen kiadvánnyal siet a serdülők segítségére. *Núria Roca Tini lányok könyve* és *Kamasz fiúk könyve* c. munkája ugyanarról szól lényegében, de mégiscsak másról a részleteket, a konkrétumokat illetően. A két kötet minden lényeges kérdéssel foglalkozik: mindkét nem esetében a pubertáskori testi és lelki (gondolkodásbeli) változásokkal, lányoknál a menstruációval, fiúknál az erekcióval és ejakulációval, aztán közös gondjukkal-felelősségükkel,

a biztonságos szexszel. De szó van az egészséges életmódról és a nemi identitásról is. A családon belüli viszonyok alakulása ugyanúgy szóba kerül, mint a két nem kapcsolatának alakulása (még barátság? már szerelem?). E könyvek nem bőbeszédűek, viszont megbízhatóak. Nyelvezetük egyszerű. Van bennük elegendő, pontos és hangulatos ábra. Úgy gondolom, mind a fiúknak, mind a lányoknak bele kell nézniük a nem nekik címzett kötetbe is. (Illusztrációk: *Marta Fábrega* és *Meritxell Ribes*. Fordította: *Kutasy Mercedes*.)

A számok izgalmas világába vezet be ifjú olvasóit *Róka Sándor 137 számrejtvény* c. kötete (Matematika iskolásoknak). „A rejtvények megfejtéséhez ügyesség, öt-

letesség, és gyakran kitartás is kell – írja a Bevezetésben a szerző. Majd így folytatja: „A feladványokat a 10 – 14 éves korosztályba tartozó diákoknak válogattam, olyanok a rejtvények, amelyeket már ők is meg tudnak oldani.” Minden szám érdekes valamilyen szempontból, állítja továbbá. A

címben szereplő pedig egészen különleges. Tessék meggyőződni róla!

Cs. A.

Brezina, Thomas C.: *Visszatér az iskola fantomja*. Tudatos Lépés Kft., 164 old., 1800 Ft; Graves, Sue: *Ismered-e a Bibliát?* Kálvin Kiadó, 60 old., 2200 Ft; Horowitz, Anthony: *Krokodilkönyvek*. Animus Kiadó, 254 old. 2980 Ft; Kästner, Erich: *Emberke és a kislány*. Móra Könyvkiadó, 198 old., 2390 Ft; Nógrádi Gábor: *Papa, ne már!* Móra Könyvkiadó, 144 old., 2190 Ft; Nordqvist, Sven: *Kisöcsi és a nagyvilág*. General Press Kiadó, 32 old., 2000 Ft; Pohl, Daniela: *A posta*. Tessloff Babilon Kiadó, 25 t., 2750 Ft; Pozsár Edit: *Pepi kalóz és az elrabolt királylány*. Móra Könyvkiadó, 72 old., 1890 Ft; Róka Sándor: *137 számrejtvény*. Typotex Kiadó, 104 old., 1550 Ft; Roca, Núria: *Tini lányok könyve*, *Kamasz fiúk könyve*. Officina '96 Kiadó, 48-48 old. egyenként, 1950 Ft; Víg Balázs: *Három bajusz gazdát keres*. Móra Könyvkiadó, 96 old., 2190 Ft

A kis nyelvek irodalma csak állami támogatással maradhat fenn

Irodalom, digitális kultúra és állami támogatás

Vannak, akik azt jóslják, hogy az irodalom közzététele néhány éven belül eltolódik az elektronikus megjelenés felé. Gács Anna kritikus, az ELTE Média Szakának oktatója, szerint „nem eszik olyan forrón a kását”, de a digitális tartalmaknak, ahogy a kultúra minden területén, az irodalomban is egyre nagyobb szerepe van. Felnő egy nemzedék, amelynek az internet az első számú tájékozási pont, és minden alapvető információt ott keres először, legyen az szöveggözlés, folyóirat vagy könyvkritika. A nyilvánvaló tendenciát az állami támogatások rendszere jelenleg alig – inkább csak ötlet-szerűen – követi.

– Mennyire rendszerezett vagy folyamatos az irodalmi művek internetes megjelenése?

– Erőteljesen átrendeződött az utóbbi években, hogyan tájékoznak emberek kultúráról, irodalomról, hogyan osztják meg egymással kulturális élményeiket. Az internetnek és a digitális forrásoknak egyre nagyobb szerepe van ebben. A nagy állami támogatással foglalkozó szervezeteknek, alapítványoknak nincs igazán stratégiája arra, hogyan is kellene ezeket a fórumokat bevonni a kultúra támogatásába. Érdeemes lenne efelé is megnyitni a támogatásokat, hiszen sokkal több ember tájékozik internetes irodalmi portálokon keresztül, mint hagyományos irodalmi folyóiratokból. Nem arról van szó, hogy nincs ilyen szponzoráció az irodalmi élet területén: 1998-ban megindult például a Digitális Irodalmi Akadémia, ami nagyon fontos kezdeményezés. A Digitális Akadémia kiemelkedő kortárs szerzők műveit közli, akik ösztöndíjat kapnak ezért, az olvasó pedig ingyen hozzájuthat a műhöz, továbbá a szerzőkkel, művekkel kapcsolatos információkhoz. Ha az ember elmeséli egy angol vagy német olvasónak, hogy mondjuk Kertész Imre összes műve ingyen hozzáférhető a világhálón, értetlenül áll előtte. Ez a megoldás a magyar irodalmi kultúrában azért indokolt, mert egy ilyen kis nyelvben nincs valódi piaca az elit irodalomnak, ami rentábilissá tehetné.

– Létezik a KIA, Kortárs Irodalmi Adattár, ami jó kezdeményezés, egy nagy lendülettel megcsinálták, de azóta sem frissítették.

– Végig kellene gondolni, milyen változati lehetnek az irodalommal kapcsolatos digitális tartalmaknak. Vannak például adattárak, elektronikus szövegkiadások és kritikai kiadások – mindegyik támogatása mellett súlyos érvek szólnak. És ugyanilyen fontosnak tartom azokat a formákat – online folyóiratokat, portálokat, blogokat –, amelyek a kortárs irodalomról és általában a kortárs kultúráról szóló diskusziót élénkítik. A színvonalas elit kultúra működtetéséhez Magyarországon az állami támogatás nélkülözhetetlen. Érdeemes azonban az aktuális kulturális folyamatok figyelembe vételével mindig újragondolni, mire érdemes a pénzt fordítani. Az NKA esetében például nincs olyan támogatási forma, mely kifejezetten a kultúrákövetítés digitális, internetbarát változatait ösztökölné. Ez persze nem csak az irodalom esetében probléma.

– Évek óta hallani, hogy az irodalmi folyóiratok támogatása sem áll éppen jól...

– Ez így van, hiszen a folyóiratok hagyományosan és most is a kortárs irodalom kiemelkedően fontos intézményei. Ugyanakkor szerintem még így is túl sok folyóirat között aprózódik el a pénz – ami persze azt is jelenti, hogy fontos folyóiratok megalázóan keveset kapnak. Most, amikor a nyomtatott forma már nem az egyetlen és a közönség által legjobban preferált forma, kérdés, hogy hány folyóirat esetében érdemes például nyomdaköltséget fedezni és példányszámokkal büvészkedni. Azt is figyelembe kéne azonban venni, hogy új folyóiratoknak

szinte semmi esélyük sincs labdába rúgni a támogatásoknál, s az elektronikus megjelenés támogatása számukra lehetővé tenné, hogy az interneten megmutassák magukat, és tekintélyre, illetve közönségre tegyenek szert. Aztán ha szükségét látják, esetleg próbálkozzanak a nyomtatott formára történő pályázással. A „régii” folyóiratok esetén pedig szerintem elsősorban az olyan világos koncepciójú print-online kombinációk érdemelnének külön támogatást, melyeknél az online változat nem pusztán a nyomtatásban is megjelent szövegeket közli.

– Ragaszkodni kell egyáltalán hosszú távon az offline, azaz a nyomtatott folyóiratokhoz?

– Véleményem szerint ilyen mennyiségben nem. A könyv kicsit más, a könyv olvasási szokások mások, és ott a piacnak is jóval nagyobb szerepe van. A külföldi tendenciák sem azt mutatják, hogy a szépirodalmi könyvkiadás a digitalizáció felé mozdulna.

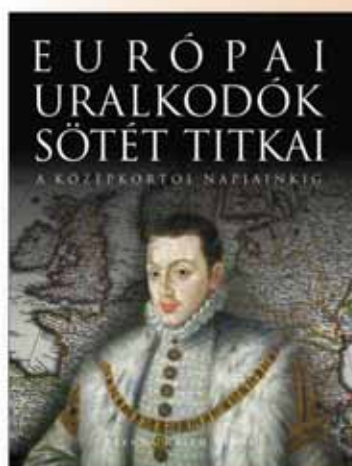
– Nyugaton ezt hogy oldják meg?

– Én Nagy-Britanniát ismerem valamennyire: ott nincs ilyen típusú folyóirat-kultúra. Az elsődleges irodalmi termék a könyv, másfelől pedig a folyóirat is elsősorban piaci szereplő. Van azért támogatás közpénzből, például a költészet esetében, de hogy egy művészeti ág jövője teljes mértékben az állami szponzoráción múljon, az elképzelhetetlen. Kis országokban, mint Svájc, Hollandia, Dánia viszont hozzánk hasonlóan nagy szerepet vállal az állam.

– NKA bizottsági tagként, gondolom, többször is felvetette a már elhangzott javaslatokat.

– Az NKA bizottsági ülésein többen felvettük már, hogy kéne valami stratégia a digitális tartalmakkal kapcsolatban. Ahhoz, hogy ennek a fontosságáról konszenzus szülessen, el kellene oszlatni azokat az előítéleteket, hogy az interneten elérhető információ vagy kiadvány tekintély nélküli dolog. Pontosan arra kéne fordítani az állami pénzt, hogy színvonalas információk, szövegek, és eszmecserek legyenek elérhetők az interneten. Úgy tűnik, az új stratégiában szerepelni fog egy ezzel kapcsolatos rész. Azt egyelőre persze senki nem tudja, hogy ennek milyen gyakorlati következménye lesz majd.

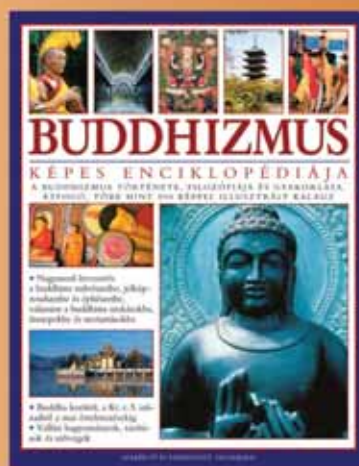
Szénási Zsófia

BRENDA RALPH LEWIS
**EURÓPAI URALKODÓK
SÖTÉT TITKAI**

A királyi házak pompája és kifinomultsága mögött botrányok, rejtélyek és gyilkosságok döbbenetes titkai húzódnak meg. A kötet lenyűgöző képet fest Európa uralkodóinak féltve őrzött titkairól és háborzongató szemléletességgel fed fel, mi zajlott valójában a paloták folyosóin, a hálószobákban és a börtönökben.

256 oldal · 215 × 285 mm
6990 Ft

**BUDDHIZMUS
KÉPES
ENCIKLOPÉDIÁJA**

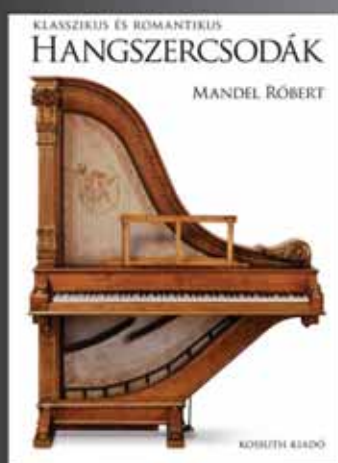
A kötet közérthető stílusban nyújt bevezetést és magyarázatot a buddhista történelemhez, filozófiához és gyakorlathoz, tematikusan tárgyalva a művészet és építészet, a jelképrendszer, az etika, a politikai szerepvállalás és a meditáció gyakorlatát.

256 oldal · 225 × 295 mm
7500 Ft

MANDEL RÓBERT
**KLASSZIKUS ÉS ROMANTIKUS
HANGSZERCSDÁK**

A gazdagon illusztrált kötetben olyan hangszerritkaságokat csodálhatunk meg, amelyek egyrészt megjelenésük miatt különlegeseek, másrészt megszólaltatásuk módja és agyafúrt működésük okán is figyelmet érdemelnek. Újrafelfedezésük és kalandos történetük megismerése segíthet abban, hogy visszaemlékezzünk az egykori feltalálókra és átmenthessük életművüket a jövő zenekedvelői számára.

176 oldal · 230 × 300 mm · **6990 Ft**

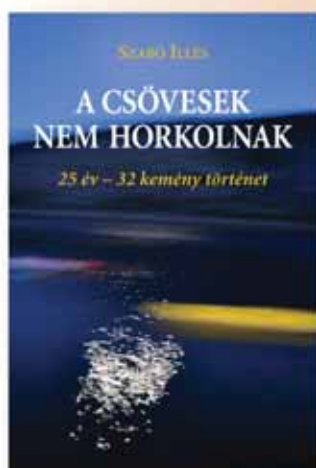

WOLLNER MÁRTA SÁBA
**A NŐI SZÉPSÉG
TÁNCA**

A magyar orientális táncélet egyik kiemelkedő egyénisége tollal ragadott, hogy az olvasó elé tárja sokéves kutatómunkájának anyagát erről a különös táncról, melynek története évezredekken át száryal és minden nőben újjászületik. A kötetet Bodrogi Éva grafikai díszítik.

128 oldal, 210 × 210 mm
3980 Ft

SZABÓ ILLÉS
**A CSÖVESEK
NEM HORKOLNAK**
25 ÉV – 32 KEMÉNY RIPORT

A szerző előszavából:
„Olykor megállunk egy pillanatra, és döbbenetben nézünk körül: olyan érzésünk van, mintha hirtelen idegen világba csöppentünk volna. Teljesen tanácstalanok vagyunk, pedig itt voltunk, minden a jelenlétünkben történt, személyesen éltük át a változásokat. És mégsem értjük...”

208 oldal · 135 × 200 mm · **1980 Ft**

HANGOSKÖNYV
KURT VONNEGUT
BAJNOKOK REGGELIJE

Ez a lexikonként is forgatható regény valójában születésnap ajándék. Kurt Vonnegut, Jr. írta önmagának, ötvenedik születésnapjára. A Bajnokok reggelije világszerte sokmillió olvasót nevetetett meg és gondolkodtatott el, mert bizony nagyon különös könyv. Sok-sok könyv született arról, hogy a Bajnokok reggelije mennyire nagyon különös könyv...

Előadja: Galambos Péter
MP3 CD · **2990 Ft**

A webáruház kitűnő lehetőséget nyújt mindazok számára, akik olvasmányaikat, kedvenc zenei és szépirodalmi hangfelvételeiket jogtisztán, a legegyszerűbb és leggyorsabb módon kívánják megvásárolni és letölteni az internetről.

www.multimediaplaza.com
Töltsd le a világot!

**E-BOOK
HANGOSKÖNYV
MULTIMÉDIA
ZENE
KÉPEK**

A GONDOLAT KIADÓ újdonságaiból

SZIVÁK JUDIT
Vita

Oktatás-módszertani kiskönyvtár

A szerző a vitát nem csupán oktatás-módszertani kérdésnek tekinti. A vitáról, mint módszerről való gondolkodás egyben arról való gondolkodás is, hogy milyen gyerekeket akarunk nevelni, pontosabban: milyenné akarjuk a gyerekeket nevelni.

120 oldal, ár: 1100 Ft

A Tízparancsolat
SZERKESZTETTE SZÉCSI JÓZSEF

Biblikus konferenciák

A kötet az Országos Rabbiképző – Zsidó Egyetem által 2007 novemberében rendezett azonos című konferencián elhangzott előadások szerkesztett, írott változatát tartalmazza. A tanulmányok szerzői – köztük Baán István, Karasszon István és Komoróczy Géza egyetemi tanárok – a Tízparancsolat vallástörténeti jelentőségét, történeti kontextusát és recepciótörténetét vizsgálják az ókori Keletől a későbbi kereszténységig.

132 oldal, ár: 1950 Ft

PEETERS, KOEN
Nagy Európai Regény

FORDÍTOTTA VARGA ORSOLYA

Akcentusok

A belgiumi flamand író, elhatározta, hogy megírja a Nagy Amerikai Regény európai pártját. Theo, a reklámajándékokat értékesítő cég tulajdonosa útnak indítja ifjú munkatársát, Robint, a regény főbőst, hogy puhatolja ki, milyen új módszerekre volna szükség a globalizáció és az euró uniformizált Európájában cége megújításához.

Nemzetközi sikerű regényével az író valóban európai s egyben világirodalmi vizekre evezett.

300 oldal, ár: 2800 Ft

Gondolat Kiadó
1088 Bp., Szentkirályi u. 16.
Tel.: 486-1527
www.gondolatkiado.hu
gondolatkiado.blog.hu
www.facebook.com/gondolatkiado
www.twitter.com/gondolatkiado

GONDOLAT KÖNYVESHÁZ

Nagy kedvvel vártuk az írókat, a társadalomtudósokat, szak- és ismeretterjesztő kiadványok készítőit és a feladatokban használatos tankönyvekírókat.

Nyitva tartás: hétfőtől péntekig
10-18 óráig,
szombaton 10-14 óráig

Cím: 1053 Budapest, Károlyi M. u. 16.
(Pécsi Irodalmi Múzeum bejáratánál)
Telefon: 266-4999

Kísérje figyelemmel a General Press Kiadó újdonságait!

Dymphna Cusack:

KETTEN A HALÁL ELLEN

Az ausztrál írónő legsikeresebb regénye Bart, a dzsungelháborút megjárt farmer és tüdőbeteg kedvese, Jan történetét mondja el. Ketten együtt veszik fel a harcot a betegség, a halál ellen.

Ár: 3300 Ft

Iny Lorentz: A VÁRÚRNŐ

A *Szajha* című regényben megismert Marie békésen él férjével, Michel Adlerrel, s nem sokára kiderül: gyermeket vár. Ám férjének a husziták elleni háborúban nyoma vész...

Ár: 3900 Ft

Charles Martin:

AHOL A FOLYÓ VÉGET ÉR

Egy férfi evez a St. Marys folyón, a kenujában súlyos beteg felesége fekszik. Az utazás szerelemmel teli pillanataiban a két ember, akik képtelenek a másik nélkül élni, szembenéznek múlttal és jövővel...

Ár: 3500 Ft

Antony Penrose: A FIÚ, AKI MEGHARAPTA PICASSÓT

Tony olyan, mint bármelyik kisfiú, bezzeg a barátja, Pablo Picasso nem tipikus felnőtt. Ebben a vidám könyvben a találkozásukat bemutató szerző a világhírű művész otthona, műhelytíkkal mellett megörökíti az embert, aki játszótársa volt egy darabig.

Ár: 2500 Ft

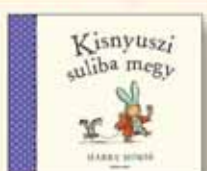
DÍJNYERTES SZOROZATUNK

Harry Horse: KISNYUSZI ELVESZETT

Kisnyuszi a szülinapján elviszik a vidámparkba, és szerinte ő elég nagy már, hogy egyedül is szórakozzon. Ám hirtelen sehol nem találja a mamáját...

Ár: 1800 Ft

Harry Horse: KISNYUSZI SULIBA MEGY

Kisnyuszi nagyon izgatott. Elérkezett az a nap, amikor iskolába megy. Megfésül, játékos lovát sörényét, szalagot köt rá, és ketten együtt nekiindulnak a nagy útnak...

Ár: 1800 Ft

A sorozat jövőre folytatódik!

General Press Kiadó
1138 Budapest, Viza utca 9-11. fszt. 2.
Telefon: 270-9201, 359-1241 • Fax: 359-2026
E-mail: generalpress@generalpress.hu
www.generalpress.hu

MÉRÉG NAPLOK

MARYROSE WOOD
NORTHUMBERLAND HERCEGNŐJÉNEK
ÖLETE NYOMÁN

A tizenhat éves Jessamine Luxton a Hulne-apátság romjai között él édesapjával, a köztisztelőben álló gyógyszerésszel, aki szervedélyesen kutatja a gyógynövények titkait. Ennek érdekében a világ minden tájáról igyekszik beszerezni a különlegesen különlegesebb egyedeket, melyek közül a legveszélyesebbeket egy zárt méregkertben tartja. Egy napon különös fiú érkezik a Hulne-kunyhóba: a rejtélyes látogató neve Gyom, és a jelek szerint nem csak a nevében kötődik a növényekhez. Kicsoda ő, és mi lehet a titka? És mi készül a méregkert falai mögött?

A gótikus elemekkel átszőtt, izgalmas és romantikát sem nélkülöző regény a méregkert különös világába kalauzolja az olvasót, ahol sosem szabad elfelejtenünk, hogy a megfelelő dózisban minden mérge: még a szerelem is.

LYBRUM KIADÓ

4025 Debrecen, Nyugati u. 26. Tel./fax: (52)-597-052
lybrum@gmail.com • www.lybrum.hu

ÍRÁSMŰVEK

PÁLYÁZAT KÖNYVKERESKEDŐKNEK

AZ ÍRÁSMŰVEK ORSZÁGOS HÁLÓZATÁNAK BŐVÍTÉSÉRE PÁLYÁZATOT ÍR KI.

Az Írásművek innovatív könyvértékesítési és kiadói rendszere új lehetőségeket biztosít a könyvkereskedőknek, hogy szolgáltatásaik körét növeljék.

Pályázati feltételek: WWW.IRASMUVEK.HU
Jelentkezési határidő: 2010. OKTÓBER 20.

Cavintonkúrával felérő szenvedély

Ifjabb Bibó István olvasásélményei

Könyvet böngészve vár rám a kávézóban **ifjabb Bibó István**, aki művészettörténész-ként kezdte a pályáját, majd a rendszerváltás után mint tanár folytatta. Amikor kényszerűségből fel kellett állnia a Baár-Madas igazgatói székéből, tanártársaival megalapították a Sylvester János Protestáns Gimnáziumot. Nyugdíj mellett részmunkaidőben visszajár tanítani. S még mindig nem tud leszokni az antikváriumba járásról, mondja, majd magyarázza e szenvedély eredetét:

– Filosz házaspárként négy gyereket neveltünk, be kellett osztani a pénzt. A szocializmusban ugyan olcsó volt az olvasnivaló, de az antikváriumi árak megbízhatóan egyharmaddal a bolti alatt maradtak. Ma már kétháromszor annyiba kerül egy antikvár könyv, mint annak faksimile új kiadása. Tetszenek az internetes áruházak, de a kötetet mégis csak kézbe kell venni, kivált hogy én karácsonyra, családi ünnepekre ajándékozom azokat. Régi könyvet ad az ember, de szutykosat nem. Ha egy bélyegző van benne, miszerint az illető példány a Salgótarjáni Sík-üvegyár Kultúrházáé, az kordokumentum, de ha az előzéklapon egy valamikori nagymama ajánlja Julcsikának az olvasnivalót, azt már visszatetsző a karácsonyfa alá tenni.

– Folyamatosan keresem olvasókorba lépő hat unokámnak az ajándéknak valót. A saját régi kedvenceimből válogatok. Most Bálint György Az állatok dicsérete után kutatok. Ilyenkor fennáll a veszélye, hogy magamnak is meglátok valamit, vagy egy-egy olyan könyv ára kecsesgété, amelyik nekem már megvan. Ilyenkor azonnal keresgélni kezdek az emlékezetemben, kinek vehetném meg. Fájón csökken azoknak a száma, akiknek a könyv ajándéknak számít. A fiatal nemzedék úgy szocializálódott, hogy fárasztja az intenzív olvasás. A gyerekek megkapják három-négyéves korban a tévét, számítógépet, s idővel csak az köti le a figyelmüket, ami színes, mozog, vibrál, hangos. Nem kell gondolkodni, nem kell elképzelni semmit. A tanítványaimnál tapasztalom, hogyha egy dolgozatban a kérdés két mondatból áll, a másodikat sokszor átugorják. A szövegértésük is gyengébb, mint a miénk volt ebben az életkorban.

Emlékszik, hogy harmadikos kisdíáként már Jókai-regényeket és Vernét olvasott, pedig nem tanították meg óvodás korában az ábécére.

– Az első osztály második félévében lehetett, hogy apám szép új ötforintost ígért, ha

elolvasom Sebők Zsigmond Mackó urát, majd pedig Mórától a Csilicsala Csalavári Csalavért – meséli. – Szülőként én féltem volna, hogy ezután majd lehetetlen abbahagyni a „bérolvasást”, de apám nem tartott ettől. S igaza lett: hamarosan nem az ötforintos, hanem a könyvben rejőtitok kecsesgété. Ugyanekkor olvasták fel nekem a János vitézt meg a Toldit; apám képregényszerű ákombá-

komokat rajzolt a cselekményhez. Szerintem ezeket az alapműveket később felső tagozatban tanítani, mert a lurkók akkor már dedósoknak tartják. Ez nevelési szempontból is borzasztóan fontos, mert azt gondolom, hogy kisdíákokat jobban lehet hűségre nevelni Jancsi és Iluska történetével, mint a Tízparancsolat „Ne paráználkodj!” figyelmeztetésével, amelyet talán meg sem ért.

– Amikor beteg voltam, apám minden napra hozott egy Verne-regényt a könyvtárból – gombolyítja tovább az emlékezés fonálát. – Szerintem akkor szokhattam rá a gyorsolvasásra, aminek manapság nemcsak hasznát, de kárát is látom. Ha valamit pontosan akarok felidézni később, azt még egyszer át kell nézmem.

Ravasz nagyapjánál nyaranta számolatlanul lehetett Jókait, Mikszáthot, Móriczot olvasniuk, mert a püspök nagy könyvtárában a legendás teológiai gyűjtemény mellett bőven volt szépirodalom is. A politikai gondolkodó Bibó Istvánnak viszont nem maradt fenn összefüggő könyvtára, tudom meg fiától. Talán mert a Rákosi-korszak magyar kiadványait nem becsülte sokra Bibó István, a külföldiekhez pedig csak drágán és nagy kockázattal tudott volna hozzájutni. De

1950-es félreállítása után az egyetemi, 1963-as szabadulása után pedig a KSH Könyvtárban dolgozott, ahol bőven volt alkalma olvasni.

A maga könyvtáráról elmondja beszélgetőtársam, hogy eléggé vegyes gyűjtemény; az antikváriumi vásárlásoknak és ajándékoknak köszönhetően. Elkülönítve várnak sorukra azok a kötetek, amelyek a nyugdíjas évekre tétettek félre. De mindig jönnek az újab-

bak. Készül arra a művészettörténet-óra, amelyen a Torinói lepelről fog beszélni. Örül, hogy felhívták a figyelmét Papini Krisztus történetére, mert a sok ömlengés mellett érdekes, retorikus bibliatörténet-elemzésekre is rálelt, amelyek, úgy érzi, hatottak az édesapjára is, holott ő soha nem hivatkozott Papinira. Szintúgy összefüggést talált e mű és Weöres Sándor Jós-lás a trágyaözönről című prózája között.

A miért jó olvasni kérdésre így válaszol:

– A képzelőerő gazdagítása mellett sok más területre jótékonyan hat. Például a helyesírásra. Tízéves koromra legalább ezerszer láttam leírva „ly”-nal a kályha szót. A mai gyerek talán százszor sem. S bármily furcsán hangzik, az öregedést is késlelteti. Apám halála után a kórház egyik boncolóorvosa azt mondta, soha nem látott még olyan elmeszesedett agyat, mint apámé volt. Ez meglepett, mert a legutolsó időkig szellemi frissességnek örvendett. S ugyanígy volt ezzel a kilencvenéves kort megért nagyapám. Hiába meszesednek vagy öregednek el valakinek az erei, ha használja az agyát, olvas, az információkat elemzi, összeveti, még a szellemi leépülésnek is ellent tud állni.

Mátraházi Zsuzsa

Tágra nyílt pupillákkal

Beszélgetés Zalán Tiborral

„...ott ült a Göncölszekér bakján, ahogy vágyta, ahogy elképzelte, hogy lennie kellett az álmaiban. [...] Pált hűvös fuvaltat járja át, nem törődik vele, a láthatatlan hatalmas lovak tovább repítik a szekeret, és az ég végtelen vásznán új és új történetek elevenednek meg.”

„Már akkor érezhettem, a legjobb és legveszélyesebb folyton úton lenni, de soha nem érkezni meg oda, ahová elindultam. Ráadásul még szórakoztató is.”

– Ön „hová indult” a Göncölszekérről?

– Talán vissza, a gyerekkorba. Oda, ahol elkezdődött minden, és lehet, hogy meg is határozódott egy életre érvényesen. Elmerült világba, ahol még éltek a ma már halottak, amikor még más értékrendek szabtak határt és adtak érvényt a létezésnek. Beforrt felületeket nyitottam meg újra, jártam és vágtam körül, mint a sebész a szikéjével. Megdöbentett, mennyire másként él bennem, a mélyben bennem, a gyermekkorom, mint ahogy arra a napi,

felszínes létezésformák között emlékeztem.

– A cím mindig igen meghatározó egy műnél, miért a Göncölszekér lett a kötet névadója? Mit jelképez ez az Ön számára?

– Tetőtérben alszom, ablakomban tényleg megjelenik a Göncölszekér minden hajnalban, ha nem felhős az ég. Mondhatom, hogy állandó társam. Illetve, szállítóeszközöm az emlékek, álmok, vágyak és örök kudarcok világába, világában. A képzelt lét, illetve, a már csak képzeletben létező emlék-lét szimbóluma a Göncölszekér.

– Hasonlít-e ez a kispróza gyűjtemény a nevelődés regényekhez vagy az ön főszerplője alapvetően ugyanavval a gyermeki tisztasággal, kíváncsisággal és életszeretettel tekint a világba, kezdetektől napjainkig?

– Azt hiszem, inkább az utóbbi áll közelebb a megvalósult világhoz. Jómagam nevelhetlen és nevelődhetlen al-

kat vagyok, nem tanulok sem a hibáimból, sem a baleseteimből, lusta naivsággal követem el mindig ugyanazokat a vétségeket. Ezért sincsenek nagy fogadkozásaim. A hősöm is ilyen, tágra nyílt pupillákkal bámul bele abba a világba, amelyik körülveszi, és eszébe sincs, hogy alakíthatna, vagy alakítson azon. A téglagyári kopasz kisgyerek és Pál, a felnőtt férfi egyforma élettapasztalatlansággal jár át a saját – és mások – életén.

– Mindegyik részben van egy-egy igen meghatározó, átütő erejű írás, az én négy kedvencem: Zsilettpenge és viharkabátok, Hajnal a tanyán, A légy délutánja, Negro. Önnek vannak-e, és ha igen, melyek a kötet „kedvenc” vagy legfontosabb írásai?

– Sokgyerekes embernek egyik gyereke se lehet kedvencebb vagy fontosabb, de, hogy őszinték legyünk, mindig más és más kedvenceim vannak, ha az írásokra visszagondolok. (Megjelenés után

soha nem olvasom el a könyveimet, tehát a Göncölszekér anyaga is mintegy kétéves emlék...) Nekem ma, beszélgetésünk napján, a Galamb a kedvenc szövegem, annál is inkább, mert a szerkesztő, Reményi József Tamás ki akarta hagyni ezt az írást, mondván, tematikailag kilóg az egészből. Ösztönösen védelmezőn vonom azóta magamhoz.

– Több írásának témája az elmúlás, ennyire foglalkoztatja ez a gondolat? Az első írásában, a Muciban a gyerekek szemszögéből láthatjuk, hogyan hat rájuk egy társuk halála. De a kötet egyik legmegrázóbb írása, a Hajnal a tanyán, egy kegyetlen gyilkosságot ír le az elkövetők perspektívájából.

– Soha nem tagadtam, minden műnemben költői habitussal vagyok jelen. Költőként pedig a halálnak, mint az élet részének, a problematikája izgat. Miért lenne ez más a novellákban? A Muciban valóban azt próbáltam meg felidézni, hogyan hatott rám az egyik kis társunk halála.

Nem fogtuk fel igazán, mélységében, mit jelentett ez. Innen visszanézve ez hátborzongató. A Hajnal a tanyán teljesen fiktív szöveg, aminek az alapja, hogy édesanyám egyedül él vidéken, és így kiszolgáltatottan az egyre inkább elharapózó erőszaknak. Beleképztem, belerendültem egy helyzetbe, ami akár meg is történhetne...

– **Bár a legtöbb írása realiztikus jellegű, olvasható a kötetben pár misztikus hangvételű írás is, a legizgalmasabbak például: Találkozás a sehonnannal, Sárga láng, Párizsban jár, így véleményem szerint roppant izgalmas lüktetése van a kötetnek, az álomszerűség átszövi a gyermekkori emlékekre épülő történeteket is. Mi erről a véleménye?**

– Megint a költőtől felől fogom megmagyarázni, amire ráértett. Gyakran vetik a szememre, hogy nagyon sokféle verset írok, akár egyetlen szövegen belül is nagyon sokféle eszközt, gyakran egymáshoz eklektikusan kapcsolódó elemet használok. Mindig azzal vágok vissza, hogy minden elem felhasználásában, felhasználásakor én vagyok jelen, az én személyiségem a rendezőelv. Nem teszek tehát különbséget realista vagy szürrealista megformálások között, nekem, alkotói szempontból, egyformán fontos vagy semleges mindkettő.

Egyébként, ahogy megfigyelte, a realiztikusnak feltűnő szövegek is tartalmaznak szürrealista elemeket, és fordítva, és ez biztosan nem véletlen...

– **Úgy érzem, hogy minél közelebb érünk a jelenhez, annál több a könyvben a játékoság, erre remek példa A légy délutánja, Buszsofőrnek lenni. Ez tudatos szerkesztés eredménye?**

– Igen, ebben lehet némi tudatosság. Amíg a gyerek a játékot is komolyan veszi, tehát az életet minden tartozékával át- és megéli, addig a felnőttkorba belehaladó férfi már a szemlélő bölcsességével és távolságot tartó rezignációjával figyel magáról a világot. Ez azt is jelenti, hogy az apróbb mozzanatoknak meg nő a jelentőségük, a makrovilág belakásának kényszerét átveszi a mikrovilág megfigyelésének a lehetősége – azaz, a világ mint rovargyűjtemény...

– **Érkeztek már kollégáktól, olvasóktól visszajelzések?**

– Igen jó visszajelzéseket kaptam, ennek örültem. Olvasóktól is. A szakmából többen jelezték, hogy fontos könyvnek tartják a gyűjteményt, Alexa Károly írt is róla, de fontos megerősítés Ilia Mihály, Szörényi László, Jankovics József, vagy épp a költő, Fodor Ákos visszajelzése, akik költői-dramáiról munkáimmal egyenrangúnak tartják a prózát.

– **Min dolgozik mostanában? Szerepel a tervei között újabb prózakötet, esetleg regény?**

– Decemberig színházi munkák, filmforgatókönyv és -novella megírása köti le az időmet és figyelmemet. Felkérésem van a Királynéok könyve c. mese-novella-füzérem folytatásának megírására a Cerkabella Kiadótól, a Papírváros regényfolyam folytatásának (még három kötet a meglévő kettő mellé) a Kortárs Kiadótól. Lassan össze kéne boronálnom az újabb verseskötetemet is. Soknak tűnik. Attól félek, hogy az is...

Illényi Mária

„Légy üdvözölve Doris világában!”

Hogyan lesz egy négyszáz évvel ezelőtti angliai káposztatermelő jobbágy leányából, Dorisból egyik napról a másikra egy idegen kontinensen egy Omorenomwara nevű fehér rabszolga, aki fekete urai szolgálatában tölti el legszebb fiatalságát? Úgy, hogy Bernardine Evaristo feje tetejére állított fikciójában egy olyan világban járunk, ahol az ófrikaiak ejtik foglyul az eruópaiakat és rabszolgának adják el őket Amerikába. A parabolaregényben minden borzalom megtörténik, ami egy rabszolgával megtörténhet: a szörnyű, embertelen utazás a hajón az újvilágba, minden emberi méltóság és a nevének elvesztése, egyszóval a teljes jogfosztottság. Igaz a rabszolgák között kiemelt helyzetben van, mert előbb játszótárs, majd könyvelő a gazdáinál, de megerősöskölközik, megszülető gyerekeit elveszik, egyetlen önálló lépése sem lehet. Szökést kísérel meg, amely borzalmas büntetéssel végződik, mégsem adja fel. Az angol anya és nigériai apa gyermekeként napvilágot látott brit állampolgár Bernardine ebben az egyszerre szatirikus és megindító regényben a faji elméletről felállított alapvető hipotéziseket akarja megkérdőjelezni és nevetségessé tenni. A szemléletesen megírt borzalmak és embertelenség még azokat is megragadhatja, akik egyébként nem foglalkoznak a rasszizmus kér-

Bernardine Evaristo
ÓFRIKA RULEZ!
K.u.K. Kiadó, 2800 Ft

désével. Az író nő különösen érzékeny a témára, mint azt már első verses regénye, a Lara is jelzi (1997, ill. 2009), amelyben másfél évszázadon, hét generáción és öt országon átfelölő családtörténetét írta meg. Első prózai kötete a Blonde Roots (2008, 2009), vagyis Szőke gyökerek, jelen fordításban Ófrika Rulez megkapta az Egyesült Királyság egyik legjelentősebb irodalmi elismerését, az alternatív Orange-díjat a zsűri tinnédzser szekciójától. (Magyarul azért keresett a kiadó a regény stílusához igazodó címet, hogy ne a Gyökerek című tévésorozatra asszociáljon az olvasó.) Evaristo, akinek műveit kilenc alkalommal választották rangos brit lapok az év könyvének, rádiójátékokat, könyvkritikákat és színdarabokat is írt, melyeket a BBC mutatott be. Fialat korra ellenére több neves irodalmi társaság tagja.

Sz. Zs.

Hirdetésfelvétel
209-1875

KÖNYVRŐL

Zalán Tibor
GÖNCÖLSZÉKÉR
Új Palatinus Könyvesház
192 oldal, 2200 Ft

Fix áron hátrányban

A német könyvpiac és az e-könyvek

Kiadók, kereskedők, könyvpiari bennfentesek egyetértenek abban: az e-könyv hamarosan felforgatja a könyvkiadást. A felfordulás jelei a tengerentúlon látványosabbak: az amerikai könyvforgalom közel tizedét máris az e-könyvek teszik ki, ugyanakkor az egyik legnagyobb hagyománnyal, kiadói hálózattal és olvasóközönsséggel bíró európai ország, Németország még csak most kezd ismerkedni az elektronikus formátummal. Milyen okai lehetnek a „lemaradásnak”, milyen ötletekkel próbálják megnyerni a német kiadók/kereskedők az e-könyveket egyelőre gyanús szemmel méregető olvasóikat?

Az elektronikus formátumú könyv egyidős az internettel: az amerikai Michael S. Hart 1971-ben indította útjára a Project Gutenberg kezdeményezést. A legrégebbi digitális könyvtárban ma már közel 32 000 dokumentum és könyv érhető el, egy részük német nyelven a Hille Partner Kiadó és a Spiegel folyóirat közös innovációjaként.

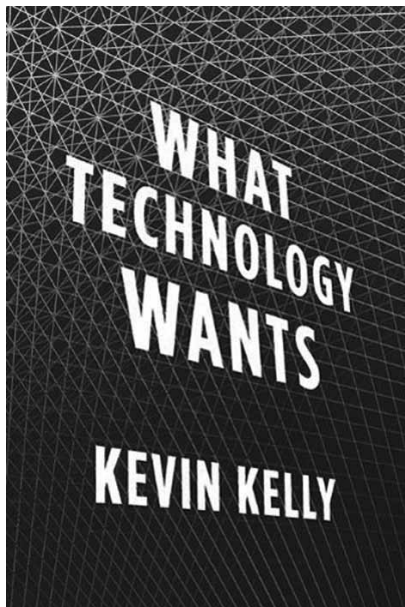
Az Amazon.com internetes oldal üzemeltetői a nyáron jelentették be, hogy 2010 második negyedében 43%-kal több e-könyvet adtak el, mint keményfedelest. A robbanásszerű növekedés a németországi adatok felől nézve még elképesztőbb. Az egyik legnagyobb internetes e-könyv áruház, a Libreaka.de mindössze 25000 e-címet forgalmaz, miközben 1,2 millió hagyományos formában kiadott könyv található a német könyvesboltok kínálatában. Roland Schild, a Libreaka ügyvezetője szerint az elmaradás oka, hogy nincs megfizethető árú e-könyv olvasó a piacon, illetve kevés bestsellerből készül elektronikus változat. Egy további oka lehet a viszonylag gyér keresletnek az olvasók tájékozatlansága. A GFK legújabb felmérése szerint csupán minden második német olvasó hallott az e-könyvről. Egy másik kutatás szerint majd' hárommillió német foglalkozott már azzal a gondolattal, hogy e-könyvet vásároljon; ugyanakkor minden hatodik iskolás gondolt már arra, hogy szívesen olvasna digitális könyvet. Az e-könyveknél pillanatnyilag népszerűbbek a hangoskönyvek. A legtöbb klasszikus és mai sikerkönyv megtalálható felolvasott formában a német könyvpiacra.

Az áttörést a német jegybank elnöke, Thilo Sarrazin könyvének megjelenése okozhatja. Az elemzők szerint Sarrazin botránykönyve több szempontból is kelendőbb nem papíralapú hordozón. Egyfelől nem kell rejtegetni a borítóját, ha villamoson olvassuk, másfelől olcsóbb letölteni, mint a nyomtatott változatot megvenni, ráadásul hamarabb hozzá lehet jutni, mivel a nagy érdeklődés miatt a kereskedők kifogytak a nyomtatott készletből. A szakírók csak pornó-effektusként jellemzik az olvasóknak Sarrazin e-könyvéhez fűződő habitusát. A hasonlat találó: a szinte jelentéktelen német e-könyv piacon a legkelendőbbek a néhány eurós (sőt sokszor az 1 eurónál is olcsóbb) erotikus olvasmányok, talán nem kell nagyon magyarázni, hogy miért olvassák a német vásárlók szívesebben képernyőről ezeket a könyveket. Az e-

könyv boom németországi nyertesei a szexponyvák kiadói mellett a szakirodalommal foglalkozó kiadók. A legfrissebb kiadói lista szerint a Springer konszern 28 435 e-könyvet kínál olvasói számára (a lista a kiadó teljes kínálatát tartalmazza nyelvi és területi megkötés nélkül), ebből több mint 8000 német nyelvű, ami harmada az összesen megjelentetett német e-könyvnek.

Pozitív jel lehet az e-könyvek szimpatizánsai számára, hogy a 2010-es német könyvdíjra jelölt kiadványok fele elektronikus formátumban is megvásárolható. Igaz, míg az Egyesült Államokban sokszor olcsóbban lehet hozzájutni a puhafedeles könyvek e-book változatához, addig Németországban a kiadók makacsul ragaszkodnak az egyenlőséghez: akár papíralapú, akár elektronikus, ugyanannyiba kerül. Ennek a túlzottnak tűnő makacskodásnak az oka azonban nem a kiadók élettertelensége: Németországban már az 1880-as években törvénybe foglalták a könyvek fix kereskedelmi árát. A törvény ezáltal ugyanolyan feltételeket biztosít a kis könyvkereskedőknek és a nagy internetes könyváruházaknak. A változatosság gyönyörködtet, de vajon fenntartható ez az idilli állapot az e-könyvek forgalmazása során is? A német nyelvű e-könyvek ugyancsak fix árasok, az egyetlen versenylehetőség az idegen nyelvű irodalom esetében kínálkozik. A helyzetet tovább nehezíti, hogy míg a papír alapú kiadványok áfája 7%, addig az e-könyveket a szoftverek közé sorolják be, így 19%-os adókulcs alá esnek.

A német könyvkiadói szövetség előrelátó intézkedésként egy e-könyvekkel foglalkozó munkacsoport felállítását határozta el, amelynek feladata a nemzetközi trendek figyelése mellett ajánlások megfogalmazása a német könyvpiac szereplői számára. Az idei Frankfurti Könyvvásár egyik kiemelt témája lesz a hagyományos könyvek és az elektronikus médiumok kapcsolata. A nyitónapot megelőzően, október 5-én, nagyszabású konferenciát rendeznek, ahol 22 párhuzamos szekcióban neves, nemzetközi előadók (fejlesztők, kiadók, e-könyv kereskedők) beszélnek a digitális könyvkiadás jelenéről, és értékelik a folyamatban lévő fejlesztéseket és a könyvkiadásra gyakorolt hatásait.

Amerikai elemzés: a képernyő népe lettünk

Kedvenc futurisztikus filmélményem a Különlélemény (Minority Riport, 2002) egyik jelenete, amelyben Tom Cruise egy átlátszó üvegképernyő előtt állva kézzel húzogatja a rejtélyes bűneset mozaikjait. Alig tíz évvel a filmet követően a képzelte valósággá vált: az érintőképernyő mindennapjaink része lett. Ha jobban belegondolunk, képernyők vesznek körül bennünket: az (egyre ritkább) hagyományos és „lapostévék”, a mobiltelefonok kijelzői, laptopok és projektorok képernyői, stadionok, tömegrendezvények óriásmonitorai, digitális képkeretek és reklámtáblák. Az olvasás többé nem kizárólag könyv- vagy újságolvasás, sokkal inkább képernyőolvasás. Képtelenek vagyunk a minket körülvevő kép-

ernyők hatása alól kivonni magunkat – folyton bámuljuk őket. A képernyő népe lettünk – állítja Kevin Kelly a Smithsonian magazine augusztusi számában megjelent Olvasás másképpen (Reading in a Whole New Way) című cikkében.

Ok nélkül emlegetjük a Gutenberg-galaxis végét: ma az emberek sokkal többet olvasnak és írnak, mint évtizedekkel korábban – írja Kevin Kelly. Az olvasással töltött idő 1980-hoz képest megháromszorozódott. Igaz, ez az olvasás nem könyvolvasást jelent, a lényegen azonban nem változtat, hogy betűgazdag környezetben élünk, ahol az emberek az információhoz olvasáson keresztül jutnak, és legalább ilyen szívesen meg is osztják az információkat másokkal. Hihetetlen sebességgel növekszik az internetes oldalak száma (2008-ban már 3 trillió oldal létezett, és a számuk naponta több milliárddal gyarapszik), naponta másfél millió új blogbejegyzés születik.

A digitális technika elterjedésével az írott szöveg jellege is megváltozott: a hagyományos, statikus papíralapú szövegek mellett megjelentek a folyton mozgásban lévő, vizualizált szövegek is. Az új médiumoknak köszönhetően az információhoz számos úton lehet eljutni, az adatok megjelenítése és felhasználása a műveltség új dimenzióját jelzi. A hagyományos olvasáshoz kapcsolódó elmélkedő, merengő attitűdöt felváltotta egy pörgősebb, az adatok között ide-oda cikázó, dinamikus olvasás. Az olvasottakat megosztjuk másokkal, kapcsolatokat keresünk az információk között.

Az olvasás ugyanakkor fizikai értelemben is megváltozik: sportossá válik. Kelly szerint a jövőben nem csupán az ujjunkat fogjuk lapozgatásra használni, mozogva, egész testből olvasunk majd.

A képernyő megmutatja a dolgok összefüggéseit. Az egyetlen, kőbe (könyvbe) vésett igazság helyett az információtengerben szörfölve az igazság részleteit apránként szedegethetjük össze. Ezért a képernyő a könyvnél nehezebben válik a propaganda eszközzé, mivel ugyan a téves információ pillanatok alatt képes elterjedni, a helyreigazítás legalább ilyen gyorsan megtörténik (ld. Wikipedia).

A képernyőolvasásban minden mindennel kapcsolatban áll. Az a személy vagy dolog, amilhez nem vezet link, az nem is létezik. Illetve valami addig nem létezik, amíg nem vezet hozzá link.

A fenti állítások nagy részét már most is tapasztaljuk. Kelly azonban ezekből a jelenségekből következtetéseket is levon, s kijelenti: a jövő a hordozható képernyőké, amelyek képesek a valóságunkra rávetíteni a virtuális információkat. A hordozható képernyő olyan lesz, mint egy személyre szabott GPS. A tavalyi évben 1018 számú tranzisztort adtak el a világszerte. Vagyis (a számítógépeken kívül is) rengeteg eszközben található elektromos jeltovábbító (cipő, teáskanna stb.), amelyhez kapcsolódó információt a személyes képernyőnk segítségével tudunk majd felfogni és feldolgozni, illetve kommunikálni a tárgyakkal. Ráadásul a következő 40 évben a képernyők olyan olcsók és vékonyak lesznek, hogy szemüvegként viselhetjük őket.

A személyes képernyő hasznos jószágnak tűnik, ám jó tudni: a képernyő rólunk is információkat gyűjt – minden pillanatunk követhető lesz, a képernyő a személyiségünk kivetülésévé, vagy akár részévé válik. S míg Kelly ebben újabb határtalan lehetőségeket sejt (életünk minden pillanatára emlékezhetünk), addig én halkán megkérdezem: biztosan szeretnénk életünk minden pillanatát képernyőn keresztül szemlélteni?

Kevin Kelly könyve *What Technology Wants* (Amit a technológia kíván) októberben jelenik meg az Egyesült Államokban.

Pompor Zoltán

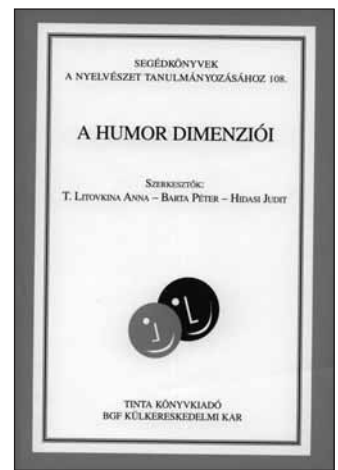
Újra a humorról

Jelen kötet a 2009. szeptember 3. és 4. között, a Kodolányi János Főiskola Siófoki Oktatási Központjában tartott II. Magyar Interdiszciplináris Humor-konferencia 35 előadásából 19-et tartalmaz.

Nótári Tamás tanulmányából megtudjuk, hogy Cicero szinte mértéktelelenül szellemes volt, ráadásul kimerítően értekezett a vicc és humor kérdéseiről is. Forrásként saját szónoki gyakorlata, római viccgyűjtemények és peripatetikus íráások szolgáltak.

A humor fontosságát különösen a romantikus esztétika hangsúlyozta, s esztétikai funkciója rámutatni a kisvilág, a mindennapok, a magánszféra elégtelenségeire, hibáira. Jean Paul a humort mint „romantikus komikumot” definiálta, amelyben az individuuum kibékül a világgal. A kötet előadásai közül kettő is a világgal való kibékülés jegyében keletkezett vicceket tárgyal: a házastársi hűséggel és a tipikus nővel kapcsolatosakat, az utóbbiak tág tartalmúak, az aranyhajú lánytól a szőke nőig. Példás önfegyelmével a tanulmányok egyike sem tárgyalt anyósviccet, viszont cigányviccel foglalkozó már található a kötetben, s egy leköszölt előadás a 19. század második fele élclapjainak nemzetiségi sztereotípiáit elemzi. Ugyanebből az időből felfedezték Reviczky Gyula humorelméletét. Az 1901–1914 között fénykorát élő gödöllői művésztelepen, kiváltképpen Körösfői-Krisch Aladár, Nagy Sándor és Remsey Jenő munkásságában kiemelkedő jelentőségre jutott a groteszk.

A humornak azonban van negatív oldala is. Az Ujlaky Judit által tárgyalt gelo-

A HUMOR DIMENZIÓI

Szerkesztette

T. Litovkina Anna –

Barta Péter –

Hidasi Judit

Tinta Könyvkiadó,

BGF Külkereskedelmi

Kar, 256 oldal, 2400 Ft

tofobia kóros félelem attól, hogy valaki nevetés céltablájává válik. Platónról és Arisztotelésztől máig a humor úgynevezett fölényelmélete uralkodik, amelynek döntő eleme az a fölött érzett örömmünk, hogy mások ügyetlenebbek, csúnyábbak, butábbak, rosszabbak, kevesebbek nálunk, így hozzájuk képest felsőbbrendűnek érezhetjük magunkat. Az ezzel ellentétes attitűdöt kifejező gelotofobia akkor válik patológiássá, ha nincs megfelelő kiváltó oka, különösen intenzív fiziológiai és viselkedési tüneteket eredményez (például izzadás, beszédzavar) és a félelem hatása hosszú távú. A kötetben a gyógyító humort egy bohócdoktorral készített interjú képviseli.

A tanulmányok közül nem hiányozhat az újabb magyar humorkutatás egyik vezető témája, az antiproverbiumok vizsgálata, de az ügyvédvicceket is említik amerikai és magyar példákkal.

K. S. A.

A vírusvédelem művészete

Beszélgetés Szőr Péterrel

Az Amerikában élő Szőr Péter a világ egyik legkiválóbb víruselmzője. Öt évet késett *A vírusvédelem művészete* című kiemelkedő munkájának magyarországi megjelenése (addigra már cseh, lengyel és kínai nyelven is), de a vaskos, eredetileg angol nyelvű kötetet rekordidő alatt fordították le. A kiadást kezdeményező Csiszér Bélát, a Sicontact igazgatóját lenyűgözte Szőr Péter munkája, s a megjelentetéshez lelkes és méltó partnert talált a SZAK Kiadóban. Kis Ádám, a kiadó ügyvezető igazgatója szerint a könyv túlmutat a számítógép vírusokon, mert sokat mond a programfejlesztés technológiájáról, a kód és az ember kapcsolatáról, a programozás pszichológiájáról is. A szerző kedves, szerény, kellemes modorú fitalembert, aki ma is itthon élne, ha hagyták volna boldogulni...

– Hogyan, mikor szerelmesedett bele a számítógépbe?

– 1985-ben kaptam meg az első számítógépet, egy Commodore 64-est. Máig emlékszem a pillanatra. Igen ám, de magnó és floppy nélkül, mert édesapám nem tudta, hogy kellene hozzá. Nem lehetett eltárolni, amit beírtam, és persze programokat sem. Két hétig minden alkalommal vissza kellett írjam az előző napokat, hogy folytathassam. Rájöttem, hogy minél kisebb egy program, minél rövidebb a kódja, annál gyorsabban vissza fogok jutni az elejére, hogy folytatni tudjam. Megtanultam azt is, hogy az algoritmusoknak nagyobb jelentősége van, mint bárminek. Ha egy problémára van egy jó algoritmus, az a helyes válasz.

– Mikor került a számítógépes szakmába?

– Életem felét Balatonfüreden éltem, Nagyszüleim és szüleim is tanárok voltak. Úgy nőttek fel, hogy egyfolytában olvastunk. 1991-ben, 21 évesen érkeztem Budapestre. Akkoriban annyi volt a programozó, hogy Dunát lehetett rekeszteni velük, mert a veszprémi Videotont elszöppörte a rendszerváltás. Egy magyar pénzügyi kft-ben helyezkedtem el, programozónak. De hiába mutattam az antivírusról írt diplomamunkámat, nem érdekelte őket. Így fél munkaidőben programozóként, a másik felében ki-futófiúként dolgoztam...

– Mikor lett a szíve csücske a vírusirtó program?

– 1988-ban jelent meg az első internetféreg, s teljesen lenyűgözött, hogy számítógép-rendszereket vesznek uralmuk alá. 1990-től kezdtem el aktívan foglalkozni a vírusokkal, amikor megvettem az első PC-met. Három hét sem telt bele, s egy új-zélandi vírus megfertőzte a

gépet, beállt. Ez arra készítetted, hogy megpróbáljam megfejteni, hogyan került a vírus a gépbe.

– A közismert Pasteur vírusirtó program is az Ön nevéhez fűződik.

– Ezt itthon írtam, még az internet magyarországi megjelenése előtt. Nemcsak víruskereső volt, hanem irtó is, azzal a céllal, hogy lesz rá fizetőképés kereslet. Egyéni vállalkozóként többek között az OTP-nek is eladtam. Huszonnégy évesen egyszerűen besétáltam a főosztályvezetőhöz... Ez akkoriban elég meredek volt, mert a konkurencia az összes, külföldi szoftvereket forgalmazó magyar cég volt. De a főosztályvezető tisztában volt a vírusproblémával, és méltányolta a bankos múltamat is. A Pasteur szépen elterjedt itthon, és igen népszerű volt. De szakmai megmagánéleti okokból is úgy döntöttem, hogy végre főállásban kellene foglalkoznom ezzel a témával, ami addigra kinőtt abból, hogy egyedül csinálhassam. Próbálkoztam is egy antivíruscéget alapítani, de senki nem ismerte fel benne a lehetőséget. Ez volt a fő oka, hogy külföldre mentem, mert megoldhatatlan volt egy 20-30 fős cég létrehozása. Ugyanakkor fizetőképés kereslet – különösen egyéni felhasználói szinten – nem volt. Az egyéni felhasználók nehezen értették meg, miért van szükség vírusirtóra. Mostanra az emberek talán már kezdik megérteni, hogy ez nem játék, hanem nagyon veszélyes és komoly károkat okozó tevékenység. És, persze, milliárdos üzlet is. A vírusokat – főleg a kártékonyakat – azok írják, akiket csak a pénz motivál: egy professzionális maffia. Emellett megjelent a Stuxnet féreg program. Antivíruscégek egyetértenek abban, hogy egy atomerőmű vezérlőegységét vette célba. Ez arra utal,

hogy megkezdődött a Cyber War, a kibernetikus háború...

– Hogyan folytatódott a pályája külföldön?

– 1996 januárjában Finnországba kerültem, a Data Fellows-hoz, tizennyolcadik munkatársként. Forján Csaba, az F-PROT akkori magyar distributora segített kijutni, és bemutatott a cég vezetőjének, Risto Siilasmanak. A DF mostanra 700 fős cég lett, F-SECURE néven, Risto pedig Európa egyik legsikeresebb üzletembere. Sajnos, 1999 augusztusában el kellett hagynunk Finnországot, mert a feleségemnek komoly egészségi problémája lett, s rosszul túrta az éghajlatot. Kaliforniába költöztünk, Los Angelesbe, ahol a Symantecnél

helyezkedtem el, az egykori Peter Norton csoportban. Nagyon szerettem ott dolgozni. Kiemelt mérnök lettem, ami nagyon magas technikai beosztás. Ki kellett érdemelni, de a 39 jóváhagyott szabadalom – amit a Symantecnél találtam ki, s nagy részüket termékbe is sikerült beépítenem – igazolt. A Security Response munkatársaként gyakran még a születésnapomon is rohannom kellett, például a Code Red Worm kitörésekor még éjjel is dolgoztam. Tíz évet töltöttem a Symantecnél. A munka mellett a nyugalomra a szörfözésben lettem rá, Los Angelesben és környékén. A szívem csücske lett, mert úgy éreztem, egy akkora városban valamilyen módon vissza kell térni a természethez.

– Hogyan született meg a gondolat, hogy könyvet írjon?

– 2004-ben többször elmondtam a kiadónak, hogy szeretnék könyvet írni, mindig az volt a válasz: miért éppen a vírusról, amikor annyi erről szóló könyv van? Mégis megírtam pár fejezetet. Valamikor márciusban elküldtem nekik, s jött is azonnal a válasz: akkor októberre kész lesz a könyv, ugye? Száz nap alatt megírtam, hétvégeken, mert másképp nem fért bele az időmbe. Harminc oldalakat egy szuszra. Főállásban a Symantecnél dolgoztam, napi három órát autóztam a cég és az otthonom között. Ez alatt rengeteg időm volt gondolkodni, s előre kitaláltam, mit fogok megírni.

Ez év elején egy barátom egy keddi napon felhívott: csütörtökig gondolkodhatom egy saját cégről, megvan rá a pénz. Összepakoltam a Symantecnél és eljöttem, hogy saját vállalkozásomban folytathassam tovább...

Hegedűs Eszter

Emlékjelen

A sok kiadást megért Magyar irodalmi helynevek A-tól Z-ig ikerköteteként *Erős Zoltán* elkészítette a

Magyar történelmi helynevek A-tól Z-ig

lexikonszerű, rövid magyarázatokkal ellátott remek regiszterét is (*Sanoma*). A korábban már bevált, szellős, jó tipográfiájú oldaltük-röt, kiemelésrendet és illusztrációs keret (tördelő, képszerkesztő: *Wagner Ferenc*) tovább finomító, nélkülözhetetlen kézikönyvhöz jutottak a történelem iránt fogékony diákok, a tárgyat oktató tanárok, a középfokú ismeretekkel rendelkező vagy arra vágyó érdeklődők. A mű szemelgetve, ún. célolvással is birtokba vehető, de lehet már-már „regényként”, három-négy egymást követő alkalommal végigszántani rajta. Szerzőjének is hívebb képét kapjuk így:

kítúnik, hogy (lévén eredendően irodalmár) amit csak lehetett, az irodalomból és a művészetekből is a történelmi helyek fennhatósága alá mozdított (például Radnóti Miklós kései, tragikus életállomásai nem közvetlenül, vagy általában nem csupán az ő sorsához rendelve historiai adatok). A megszövegezésben azt a barátságos, szabatos stílust érvényesítette, amellyel a legjobban szolgálja olvasóit, s amelyben maga is kedvét leli. (A *Bonchida* címszónál az egykori miniszter, de a közlemélyzetben azért inkább íróként számon tartott Bánffy Miklósról szólva például kuriozitás, hogy *Erdélyi történet*-trilógiáját gyertyafény mellett írta, mert kastélyába a villanyt nem engedte bevezetni.) Leltározó fáradhatatlansága mellett feltáró bűvármunkára is futotta Erős szorgalmából. Olyan mintaszerű szócikkeket köszönhetünk neki, mint (egyebeken kívül) a *Nagyszombat*, *Pozsony*, *Székesfehérvár*, *Tokaj* (s egy regiment, nem a mai vagy nem is az egykori Magyarországon fekvő helység rövidebb-hosszabb címszava, *Asiától Catalaunumon* és *New Budán át Rodostóig*). A kevésbé hírneves településekre, halványabban ismert eseményekre is bőven jutott a figyelemből. Természetesen mint minden hasonló összeállításban, ebben is akad felesleg (*Mezőcsát* egy országgyűlési pótválasztás okán került be; *Széchenyi István* egyetlen tiszabői éjszakázásánál érdekesebb lett volna mondjuk a *tiszaladá-*

nyi író–paraszt találkozók – 1940-s évek eleje – regisztrálása stb.). Ugyanígy hiányosság is mutatkozik (a kerületek szerint feltérképezett főváros számos része említetlen, pedig ha a XI. kerület nem másról, mint a kívá-ló – de eredetileg nem is itt létesített – Eötvös Kollégiumról nevezetes *történelmileg*, akkor Újpestnek, Rákospalotának, Soroksárnak sem kellett volna kimaradnia). A *Magyar történelmi helynevek*nek a kézikönyvpolcon a helye: pompás összefoglalás, úgy jó, ha egy mozdulattal hozzáférünk.

Jelen időben

címmel a *Petőfi Irodalmi Múzeum* esszékötetet adott közre, a *mai magyarok – régi magyarokról* közelítés szellemében. Húsz klasszikus: Balassi, Csokonai, Berzsenyi,

Arany, Petőfi, Madách, Jókai, Vajda, Mikszáth, Ady, Babits, Kosztolányi, Móricz, Tamási, Sinka, Kassák, József Attila, Szabó Lőrinc, Weöres Sándor, Nagy László kel új életre az egy vagy két portrét vállaló *Bereményi Géza*, *Lackfi János*, *Kukorelly Endre*, *Egressy Zoltán*, *Závada Pál*, *Háy János*, *Kemény István*, *Szabó T. Anna*, *Grecsó Krisztián*, *Tolnai Ottó*, *Parti Nagy Lajos*, *Ágh István* tollán. Mielőtt szemet szúrna, hogy a „szokásos”

kimaradók (a 20. századból: Krúdy, Tersánszky, Nagy Lajos és mások) ezúttal is mostoha sorsra jutottak, de hiába keressük például Márait is, tegyük egyértelművé: a könyv a látogatható irodalmi emlékhelyek népszerűsítését szolgálja elsősorban, Csöngétől Nagyszalontáig (ajánlva a www.emlekhazak.hu internetes portál megnyitását), s ilyenrel természetesen nem minden írónk rendelkezik utóéletében.

A *Gulyás Gabriella* és *Horváth Csaba* által összeállított esszé-sorozat (melynek két mutatója is van, de tartalomjegyzéke voltaképp sajnos egy sem) talentumuk teljében látatja a felkért emlékezőket. A testvérbátyjáról, Nagy Lászlóról író Ágh, a „földijét”, Kosztolányit megelevenítő Tolnai, a(z egyik) példaképe, Móricz arké-pét festő Grecsó, a szlovák (tót) szálon Mikszáthhoz kapcsolódó Závada és mind a többiek csupa eredeti közelítéssel rukkoltak ki. Különösen szembetűnő ez ott, ahol a roko-

nulás még jelképesen sem volna feltételezhető. Mindjárt a nyitány, Bereményi Balassija mintapéldája a *dramatizált*, szépírói alakrajznak („...először nagyszerű költészetével jelentkezett nálam, azzal vetett

cselt”; majd, már tegezve, odafordulóan: „...az a neveléses eseted, az esküvőd Patakon, több volt a soknál”). Egyszerű átlapozás, a cikkanóan sokféle nyomtatási kép (cím, idézet alkalmazása vagy lemondás ró-luk; különféle kiemelések stb.) bizonyítja, mennyire változatos e speciális, szemelvényes *irodalomtörténet*, ez az eleven *oktatási segédlet*. Csak a ma élők fényképe került az elegáns lapokra, irodalmunk nagyjainak képe nem; mégis ők a főszereplők.

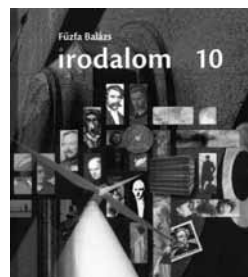
irodalom_10

áll a *Fűzfa Balázs* irodalomtankönyv-sorozatának legújabb darabjaként megjelent kötetben (*Krónika Nova Kiadó*). Ezzel az írásmóddal, ráutalva mintegy a net-korra. A hagyományos lineáris nyomkövetés helyett koncentrikus körökbe rendezett, páratlan bőségű, ezernyi képzettsítésre serkentő anyag a tizedikes tankönyvben is dinamikus design-t kapott (*Szabó László* révén). Aki már (régén...) nem diák, az is örömmel kapcsolódik abba az áramba, amelyben a szerző szinte személyesen, tanári énjével van jelen, s amely érdekes, hasznos, tudásgyarapító közlések, feladatok sorával, meglepő irodalmi és nem irodalmi impulzusok garmadá-jával tart fogva. Csokonai és József Attila egy oldalpáron (hasonlítanak-e...? miért lehet mindkettejüknél előforduló szókapcsolat a *semmi ága?*), Hölderlin *Hálfté des lebens* című verséhez (de: nem *Lebens* lenne a helyes írásmód?) tíz magyar fordítás, az *Arany*

Lacinak paródiaformában, szókereső keresztretjtvény, filmplakátok...: az irodalom újszerű bőségszaruja. Persze jómagam (bő évtizeddel ezelőtt szintén tankönyvíró is) vitázom itt-ott. Már az 5. lapon: a *horizontot* nem „értelmezői nézőpont”-ként határozom meg; gyenge versikéket színezésül sem közölnék. De itt nem bírálók: ajánlok. Szabolcsi János tanár úr az *Irodalomtör-*

ténet legfrissebb számában nagy terjedelemben írt a sorozat két másik kötetéről. Érdemes utánanézni, a tapasztalt vezetőtanár mennyi érdemet nyugtáz, s ha – sokkal ritkábban – kifogásol, mit kifogásol!

Tarján Tamás

Zelnik József: *A nagy szertartás*

A bor csodája a mitikus időktől Dionüszoszon keresztül az Eucharisziáig

A könyv szellemi zárandoklatra hívja olvasóit. Zárandoklatra a borhoz, amely egyszerre földi és égi jelenség, vagy ahogy Ady Endre nevezte: mámor és malaszt. A nagy kultúrákban általában az istenek itala volt, az istenit jelenítette meg a Földön egészen addig, míg az Eucharisziában Isten vérévé, a megváltás misztikus italává nem vált.

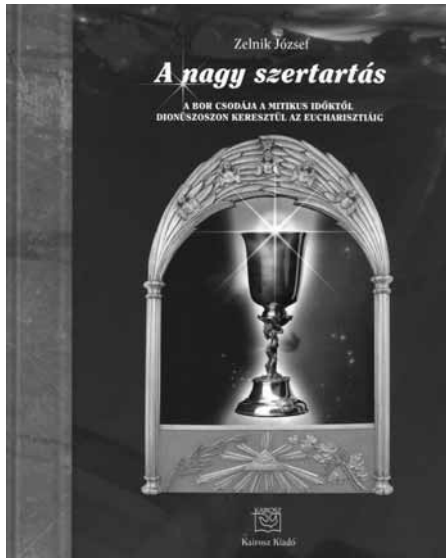
De mitől és hogyan mozdult el a bor a mámortól a malaszt, a kegyelem felé? A választ keresve irdatlan messzeségbe, az ősidők teremtésmítoszaihoz utazunk vissza az időben, ahol a földi bor őse a Nagy Szertartás misztikus elixírjeként már jelen lehetett, hogy majd a Vízözön után – mintegy az emberiség megvilágosítására – a földre jöjjön. Ám ahogyan az áldás és az áldomás szavaink is egyazon töről fakadnak, úgy szökik a bor a földi szertartások profán világában is minduntalan az ég felé.

Hogy a pohárban gyöngyöző bor nem csupán az élvezet forrása, azt a mai ember is sejti. Hamvas Béla hieratikus maszknak nevezte a bort, szent maszknak, amely feloldja az embert a Rossz görcse alól. Zelnik József könyve azt az utat mutatja be, amelyet a bor mint szent maszk tett meg a nagy szertartásoktól az áldozatig, és az áldozattól az élvezetig. A kötet egy eddig még nem tárgyalt, mély titkot is feltár, olyat, amiről a da Vinci-kódnak fogalma sem volt.

(RÉSZLET A KÖNYVBŐL)

„Valószínű, hogy bármiről ír is az ember, nem tudja elkerülni, s jó esetben nem is akarja, hogy a szelleme, a lelke mélyén rejtőző világképről és annak harmóniájáról adjon képet. Hildegard von Bingen, Európa egyik legnagyobb szentje és misztikus művésze, zeneszerzője, orvosa különös festményeken örökítette meg látomásait. Az egyik miniatúráján az embert helyezi az univerzum centrumába. Pontosabban a kozmikus emberöst, Adam Kadmont, az ember prototípusát. De nem csak az ember őse ő, mert éppen Szent Pál mutat rá, hogy az eljövendő Istenfiának is az előképe. Így válhatott az ember az univerzális Létezés szimbólumává és minden olyan ártó erőnek az ellenségévé, aki az Isten által teremtett létezését meg akarja rontani, el akarja pusztítani. Az ember isteni teremtéséből fakadó lelki, szellemi, testi egészségének, harmóniájának a karbantartása és fenntartása az emberiség legfontosabb megbízatása. Ezt éri az elmúlt századokban egyre fokozódó mértékben a legerőszakosabb támadás, és szinte szakadatlanul folyik a harc a mitológiák emberteremtés-elképzelésétől modernkori vallásunkig, az evolucionizmusig. A borról, mint szakrális maszkról szóló kutatásaimban akarva akaratlanul ez a tétel került a középpontba, és ismét beigazolódtott az a feltételezés, hogy nem mi írjuk a témát, hanem az ír bennünket.

Nem kell senkinek sokáig kutakodnia, hogy belássa: a bor nagyon speciális anyag és állandóan szakrális tartalmak kapcsolódnak hozzá, mint a vérhez, a vízhez és az olajhoz. Főleg akkor, amikor szim-

bólumkapcsolatba kerül a vérrel. A földi létezésben a borrá való vér vagy a vérré való bor misztikus beavatásokra utal. A Mithrász-kultuszban az „alvilági” életerő, a bika, és átalakítója, „átváltoztatója”, Mithrász közötti küzdelemben a bika vére borrá válik. Ha azonban nem „tisztá”, nem „nemes” a küzdelem és a küzdők, akkor az átváltozás közben végzetes erők szabadulhatnak fel, szörnyek szülehetnek. Az alkímiai hermetizmus hangsúlyozottan figyelmeztet ennek a mágikus részszégségnek a lehetséges katasztrofális lehetőségeire. Az elszabadult varázslóinas, a modern tudomány mintha most készülne véglegesen és végletesen figyelmen kívül hagyni ezt a tételt.

A másik képlet a bor vérré válása a Hórusz-szem szertartáson, az eredeti Dionüszoszon és mindezek fölött a krisztusi Eucharisziában állandóan kísérlet tesz, hogy megőrződjön és helyreálljon a Teremtő és a teremtett világ és annak földi pásztora, az ember szövetsége.

Ennek a Nagy Szertartásnak különösen olyan korokban van jelentősége, amikor az emberi létezés és az arról való képet áthatja a nihilizmus, amely végzetszerű magányosságérzetet teremt, el-kárhozottság-tudatot támaszt, és még a művészeti alkotások is a „létezés kísérteties voltát” ábrázolják. Ilyenkor kitüntetett szerepe van annak, hogy a kereszténység – ha sok-sok tévelygés közepette is, de – megőrizte a Nagy Szertartás misztikus szövetségét. Sokan úgy vélik, hogy az európai kultúra pusztulását, az emberi jelenség leépülését csak ez a transzcendens többlet akadályozhatja meg, de csakis akkor, ha visszatér ehhez a szakrális origóhoz.

Természetesen amikor elkezdtem vizsgálni, hogy hogyan vált a bor az egész iniciatikus (beavatási) tradíció megjelenítőjévé, még nem sejtettem, hogy a bor és főleg a bor-vér átváltozás, kapcsolat az emberi kultúra meghatározó szimbólum-katedrálisa, s benne az emberi élet rejtett és szent értelme van kódolva. A téma választását inkább azok az érzelmek és tapasztalatok határozták meg, amelyek gyerekkoromban értek a szőlőhegyünkhöz és az őszi préselek profán szertartásain. Meggyőződésemmé vált, hogy a magyarság tiszteli a legnagyobb szerelemmel a szőlőt az egész világon. A békebeli Nagy Magyarországon nem is volt jó gazda, akinek a háza körül ne lett volna legalább néhány tőke szőlő, amit aztán lugassá nevelt, s alatta ünnepi alkalmakkor, baráti poharazgatás közben megidézte a múlt idők szőlőhegyét, ahol még maga Isten is járt.”

Kairosz Kiadó, 184 oldal, színes illusztrációkkal, 3900 Ft

A könyv az alábbi könyvesboltokban és hálózatokban kapható:

Alexandra, Libri, Líra, Székely könyvesboltok, Bencés Könyvesbolt (Bp.), Gondolat Könyvesház (Bp.), Lítea Könyvesbolt (Bp.), Merhávia Kft. (Teve Center), Bukura könyvkereskedés (Szolnok), Minerva Könyvesbolt (Keszthely-Hévíz), Sumér-Párthus Könyvkereskedés (Siófok), Szent Gellért Könyvkereskedés (Szeged), Bookline, Könyvtár-ellátó, Pult Kft., Zagora Kft.

- Chandler, Raymond:** A gyöngy bajjal jár. Frontátvonulás + Egy lány a Noon streeten + Nevada-gáz + A gyöngy bajjal jár. Bp.: Európa 284, [3] p. (Európa krimi) Kve 2300 Ft
- Cini-cini muzsika:** óvodások verseskönyve. Bp.: Móra 203, [20] p., [8] f. fol. Kve 2289 Ft
- Cole, Kresley:** Szeress, ha mersz! Bp.: Ulpius-ház 429 p. (MacCarrick fivérek sorozat, 1.) Fve 3499 Ft
- Cook, Robin:** Akár az isten. Bp.: Gabo 419 p. Fve 1990 Ft
- Cook, Robin:** Kóma. Bp.: Gabo 423 p. Fve 1990 Ft
- Cornwell, Bernard:** Stonehenge: Kr. e. 2000: hősiesség, árulás, testvérharc az ősi rítusok feledésbe merült világában. Pécs: Alexandra 461 p. Kve 2999 Ft
- Courths-Mahler, Hedwig:** A Herfort nővérek. Bp.: EX-BB K. 140 p. (Hedwig Courths-Mahler felejthetetlen szerelmes regényei) (Bastei romantik) Fve 851 Ft
- Cusack, Dymphna:** Ketteen a halál ellen. Bp.: General Press 373 p. Kve 3300 Ft
- Csingiling és a nagy tündérméltóság.** Bp.: Egmont-Hungary 64 p. Kve 2699 Ft
- Dick, Philip K.:** A Titán játékosai. Bp.: Agave Kv. 239 p. Fve 2980 Ft
- Fagerholm, Monika:** Az amerikai lány. Bp.: Európa 565, [3] p. Kve 3800 Ft
- Fejős Éva:** Bangkok, tranzit. Bp.: Ulpius-ház 310 p. Fve 2999 Ft
- Fforde, Katie:** Szerelmes levelek. Bp.: Ulpius-ház 542 p. Fve 3499 Ft
- Folsom, Allan:** A Hadrianus-akta. Bp.: General Press 451 p. (Világsikerek) Kve 2500 Ft
- Gárdonyi Géza:** Egri csillagok. Bp.: Mérték K. 621, [2] p. (Kötelezők mértékkel) Fve 999 Ft
- Garwood, Julie:** Álmainm hercege. Bp.: Gabo 511 p. Fve 1990 Ft
- Gilbert, Elizabeth:** Eat, pray, love: egy boldogságkereső fiatal nő útja Itálián, Indián és Indonézián keresztül. Bp.: Ulpius-ház 463 p. Fve 3499 Ft
- Golding, William:** Zsarátnok. Bp.: Európa 324 p. Kve 2900 Ft
- Harris, Charlaine:** Hetedik harapás. Bp.: Ulpius-ház 431 p. (True Blood sorozat, 7.) Fve 3499 Ft
- Hart, John:** A hazugságok királya. Bp.: General Press 351 p. (Világsikerek) Kve 2500 Ft
- Horowitz, Anthony:** Krokodilkönnnyek. Bp.: Animus 254 p. (Tini krimik) Kve 2980 Ft
- Hoyt, Elizabeth:** Kigyóherceg. Bp.: General Press 347 p. (Romantikus regények) Kve 2500 Ft
- Janikovszky Éva:** At school at last. Bp.: Móra 51 p. Kve 2290 Ft
- Janikovszky Éva:** Be glad it's a boy! Bp.: Móra [26] p. Kve 1990 Ft
- Janikovszky Éva:** Már iskolás vagyok. Bp.: Móra 51 p. Kve 1990 Ft
- Janikovszky Éva:** Örülj, hogy fiú! Bp.: Móra [26] p. Kve 1790 Ft
- Janikovszky Éva:** Örülj, hogy lány! Bp.: Móra [26] p. Kve 1790 Ft
- Jancour, Serge:** A bálvány. Bp.: Ráció K. 185, [3] p. Fve 2200 Ft
- Kafka, Franz:** Az átváltozás: válogatott elbeszélések. Bp.: Európa 352, [4] p. (Európa diákkönyvtár) Fve 950 Ft
- Katona József:** Bánk bán. Mi az oka, hogy Magyarországon a játékszini költőmesterség lábra nem tud kapni? Bp.: Európa 157 p. (Európa diákkönyvtár) Fve 800 Ft
- Katona József:** Bánk bán. Bp.: Akkord 159 p. (Talentum diákkönyvtár) Fve 498 Ft
- Kästner, Erich:** A repülő osztály. Bp.: Móra 116 p. Kve 1990 Ft
- Kosztolányi Dezső:** Édes Anna. Bp.: Mérték K. 245 p. (Kötelezők mértékkel) Fve 799 Ft
- Krentz, Jayne Ann:** Reménységűgár. Bp.: Európa 358 p. Fve 3200 Ft
- Loggia, Wendy:** Záróbuli. Bp.: Egmont-Hungary 144 p. (Rocktábor, 2.) Fve 1999 Ft
- Lorentz, Iny:** A várúrnök. Bp.: General Press 525, [2] p. (Regényes történelem) Kve 3900 Ft
- Lőrincz L. László:** Ahol a pajpaj jár. Bp.: Gesta 498, [2] p. (Leslie L. Lawrence életmű-sorozat) Kve 2500 Ft
- Macdonald, Ross:** A Galton-ügy. Bp.: Európa 311 p. (Európa krimi) Fve 2200 Ft
- Macomber, Debbie:** A boldogság receptje. Bp.: Harlequin 271 p. (A New York Times sikerszerzője) (Kisvárosi álmok) Fve 1595 Ft
- Marsoli, Lisa Ann:** A csini család. Bp.: Egmont-Hungary 24 p. (Vadiúj Verda-sztori, 7.) Kve 2199 Ft
- Martin, Charles:** Ahol a folyó véget ér. Bp.: General Press 366 p. Kve 3500 Ft
- Martinez, Carole:** Összevarrt szívek. Bp.: Ulpius-ház 477 p. Fve 3999 Ft
- Mayorga, Juan:** Szerelmeslevelek Sztálinhoz. Bp.: L'Harmattan 84 p. (Repertoár: világ-dráma füzetek) Fve 1500 Ft
- Meister, Marion:** Számok. Bp.: Tessloff és Babilon Lapozó (12 p.) (Mini világ) Kve 1670 Ft
- Meister, Marion:** Színek. Bp.: Tessloff és Babilon Lapozó (12 p.) (Mini világ) Kve 1670 Ft
- Merle, Robert:** Két nap az élet. Bp.: Európa 274 p. Kve 2800 Ft
- Mikszáth Kálmán:** A beszélő köntös. Nyíregyháza: Pro-Team 119 p. (Klasszikusok fiataloknak) Kve 990 Ft
- Mikszáth Kálmán:** Beszterce ostroma. Bp.: Mérték K. 207 p. (Kötelezők mértékkel) Fve 499 Ft
- Mikszáth Kálmán:** Szent Péter esernyője. Bp.: Mérték K. 223 p. (Kötelezők mértékkel) Fve 699 Ft
- Milne, Alan Alexander:** Micsoda négy nap! Bp.: Ciceró 282 p. Fve 2490 Ft
- Mosonyi Aliz:** Retekorrú király. Bp.: Móra Lapozó (10 p.) Kve 990 Ft
- Móra Ferenc:** Kincskereső kisködmön. Bp.: Mérték K. 157, [3] p. (Kötelezők mértékkel) Fve 499 Ft
- Móra Ferenc:** Rab ember fia. Nyíregyháza: Pro-Team 117 p. (Klasszikusok fiataloknak) Kve 990 Ft
- Nordqvist, Sven:** Peltson karácsonya. Bp.: General Press [25] p. Kve 2000 Ft
- Ottlik Géza:** Iskola a határon. Bp.: Magvető 497, [7] p. Kve 2990 Ft
- Parsons, Tony:** Férj és feleség. Bp.: Európa 359 p. Kve 3000 Ft
- Penrose, Antony:** A fiú, aki megharapta Picassót. Bp.: General Press [48] p. Kve 2500 Ft
- A pillanat művésze:** V. Tollinga pályázat díjnyertes alkotásai, 2009. [Sopron]: Novum Pro 535, [13] p. Fve 5070 Ft
- Plackovszky, Mihail:** A sün, akit meg lehetett simogatni. Bp.: Móra 116, [3] p. Kve 2490 Ft
- Puskin, Aleksandr Sergeevics:** Anyegin. Válogatott írások. Bp.: Mérték K. 266, [3] p. (Kötelezők mértékkel) Fve 699 Ft
- Quick, Amanda:** A tökéletes méreg. Bp.: Maecenas 332 p. Fve 1650 Ft
- Quick, Betty:** Doktornő két keréken. [S.I.]: [Magánkiadó] 147 p. Fve 2960 Ft
- Quinn, Julia:** A vikomt, aki engem szeretett. Bp.: Gabo 399 p. (A Bridgerton család, 2.) Fve 2290 Ft
- Reich Károly:** Arany 1x1. Bp.: Holnap [24] p. Kve 1901 Ft
- Roberts, Nora:** Biztos rév. Bp.: Gabo 391 p. Fve 1990 Ft
- Roberts, Nora:** Szűz kéz: Robert. Bp.: Harlequin 336 p. (A New York Times sikerszerzője) Fve 1595 Ft
- Roberts, Nora:** Tökéletes szomszéd: Cybil. Bp.: Harlequin 336 p. (A New York Times sikerszerzője) Fve 1595 Ft
- Scary, Richard:** Csúcsforgalom Tesz-vesz Városban. Bp.: Lilliput [66] p. Kve 2990 Ft
- Scary, Richard:** Sürgés-forgás Tesz-vesz Városban. Bp.: Lilliput [60] p. Kve 1990 Ft
- Silverberg, Robert:** Valentine, napkirály. Bp.: Metropolis Media 497 p. (Galaktika fantaszikus könyvek) Fve 2990 Ft
- Small, Bertrice:** Veszelyes örömök: [erotika és bujaság]. Bp.: Partvonal 310 p. Fve 2990 Ft
- Smith, Lisa Jane:** Vámpírnaplók. 4. Sötét szövetség. Szeged: Könyvmolyképző K. 222 p. Kve 3299 Ft
- Smith, Lisa Jane:** Vámpírnaplók. 4. Sötét szövetség. Szeged: Könyvmolyképző K. 222 p. Fve 2499 Ft
- Sofokles – Shakespeare, William:** Antigóné. Romeo és Júlia. Bp.: Mérték K. 173, [2] p. (Kötelezők mértékkel) Fve 699 Ft
- Strugackij, Arkadij Natanovics – Strugackij, Boris Natanovics:** Nehéz istennek lenni. Bp.: Európa 322 p. Kve 2800 Ft
- Stuart, Anne:** Rejtőzködő erény. Bp.: Harlequin 384 p. (Arany széphiória) Fve 1395 Ft
- Styron, William:** A nagy menetelés. Bp.: Európa 610 p. Kve 2200 Ft
- Számolj Thomasszal** Bp.: Egmont-Hungary Lapozó (10 p.) Kve 1699 Ft
- Szepes Mária:** Pöthyös Panni: Rözse néni kunyhója. Bp.: Móra 83, [3] p.
- Szókereső Thomasszal.** Bp.: Egmont-Hungary Lapozó (10 p.) Kve 1699 Ft
- Szóllósi-Tóth Eszter:** Kis ember született. Bp.: Aposztróf K. 39 p. Fve 1290 Ft
- Taylor, Kathrine Kressmann:** Címzett ismeretlen. Bp.: Ab Ovo: Spinoza színház 69 p. Fve 1490 Ft
- Vandenberg, Philipp:** A pompeji jóslatok. Bp.: K.u.K.K. 277 p. Kve 3000 Ft
- Voltaire:** Candide. Bp.: Európa 140, [2] p. (Európa diákkönyvtár) Fve 849 Ft
- Vörösmarty Mihály:** Versek. Csongor és Tünde. Bp.: Európa 282 p. (Európa diákkönyvtár) Fve 950 Ft
- Walters, Minette:** A kaméleon árnyéka. Bp.: Athenaeum 399 p. Fve 3490 Ft
- Ward, J. R.:** Halhatatlan szerető. Bp.: Ulpius-ház 862 p. (Fekete Tör Testvériség, 8.) Fve 4499 Ft
- Weaver, Andrea:** Benső kastély. Bp.: Enzír K. 309 p. Fve 2800 Ft
- West, Tracey:** Hívatlan vendégek. Bp.: Egmont-Hungary 99 p. (Harcarra fell, 3.) Fve 999 Ft
- West, Tracey:** Új társak. Bp.: Egmont-Hungary 99 p. (Harcarra fell, 4.) Fve 999 Ft
- Whiting, Charles:** A farkasfalka. Bp.: Duna International 214 p. (A háború kutyái, 1.) Fve 495 Ft
- Whiting, Charles:** A háború szajhá. Bp.: Duna International 291 p. (A háború kutyái, 6.) Fve 995 Ft
- Whiting, Charles:** Halálfejesek. Bp.: Duna International 193 p. (A háború kutyái, 4.) Fve 995 Ft
- Whiting, Charles:** Végső küldetés. Bp.: Duna International 218 p. (A háború kutyái, 5.) Fve 995 Ft
- Whiting, Charles:** Vér és jég. Bp.: Duna International 198 p. (A háború kutyái, 2.) Fve 995 Ft
- Whiting, Charles:** Véres hegy. Bp.: Duna International 248 p. (A háború kutyái, 3.) Fve 995 Ft
- Wiggs, Susan:** Nagy levegő! Bp.: Harlequin 447 p. (A New York Times sikerszerzője) Fve 1595 Ft
- Zelik Zoltán:** Kiskedden. Bp.: Móra Leporello (8 p.) Kve 990 Ft

A Könyvtárellátó Nonprofit Kft. a közismereti tankönyvek csaknem teljes választékát, kötelező olvasmányokat, nyelvkönyveket, szótárakat, idegen nyelvű könyveket, tanulást, tanítást segítő dokumentumokat, kézikönyveket, pedagógiával kapcsolatos kiadványokat és sok más hasznos irodalmat kínál kedvező áron.

DIÁKOKNAK, TANÁROKNAK KÜLÖN KEDVEZMÉNY!

Rendeléseiket fogadjuk postán (1391 Budapest, Pf. 204), interneten (www.kello.hu) vagy személyesen (1134 Budapest, Váci út 19.), illetve boltunkban:

KÓDEX KÖNYVÁRUHÁZ ÉS TANKÖNYVCENTRUM
1054 Budapest, Honvéd u. 5.
Tel.: (06-1) 428-1010
Nyitva tartás: hétfőtől péntekig 10–18 óra

Tekintsék meg kínálatunkat az alábbi internetes áruházainkban is:
www.gyermek_konyv.hu
www.ajandek_konyv.hu
www.szak_konyv.hu

KEDVEZŐ ÁRAK, SZÉLES VÁLASZTÉK, FOLYAMATOS AKCIÓK!

Tengerpótlék

Végéhez közeledik az MTI nagy fotós vállalkozása, a *Kor-képek* sorozat. A hetedik kötet az 1968 és 1979 közötti II esztendő fogja át, ahogy a címlapkép is jelzi, a *frizsiderszocializmus* korszakát. Noha a szóban forgó időszak világrengető izgalommal indul – szinte még utalni sem kell a nyugati diákmozgalmakra és a nemzetközi szocializmus 1956 utáni nagy megingására, a Prágai Tavaszra –, a legvidámabb barakk, a hetvenes évek Magyarországa valójában szürkeségével és nagy (ön)áltató, vihar utáni és vihar előtti nyugalmával „tűnik” ki. Boldogul, boldogulhat mindenki (na jó: szinte mindenki), van háztáji és van fusi, kapható, igaz sok pénzért, már színes tévé is, van tranzistoros zsebrádió (legfeljebb a bele való 9 voltos elem hiánycikk, de az két, forrasztópákával összekötött lapos elemmel pótolható), hétköznapi boldogság a zümmögő Lehel vagy a zakatoló Szarotov, feketén vásárolható Beatles-lemez és farmer, ha polgárjogot nem is, de valahogy mégiscsak tudomásul vétetik a fiú hosszú haj, nyugatra is többet lehet utazni, mi kéne még? Szabadság – mondhattuk volna akkori tinédzserek-hunédszerek, már ha tudtuk volna, valójában mi fán is terem az, és hogy a demokrácia a „szocialista” előtag nélkül az igazi.

E langyos unalmú II évvel találkozhat most a magamfajta, a sorozatot nyomon követő néző-lapozgató olvasó, s én éppen ennél – a korábbi kiadványoknál nagyságrenddel jobban és eligazítóbban szerkesztett – kötetnél gondolkodtam el leginkább azon, hogy milyen jó sorozatcím is ez a *Kor-képek*. A most közreadott 286 fotó között ugyanis számos remekbe szabott felvétel található – első sorban is az őstehetségét már akkor felfelillantó Benkő Imre, a sokat tapasztalt Keleti Éva, no meg a vérprofi portréista Molnár Edit munkái említhetők –, fotóművészileg igazán *kortalan* képet csak egyet találtam, Pálfalvi Gábornak az egyébként agyonpolitizált képaláírású *Munkásörök a felszabadulás 30. évfordulójára rendezett díszszemlén a Felvonulási téren* című mesterművét. Amely történelmi háttér tudással, tapasztalattal sem mond mást, többet, mint anélkül, pedig a nyilvánvalóan alaposan ellenőrzött – képként is lenyűgöző – kép a félelmetesen masírozó géppisztolyosokról sokat, nagyon sokat elárul a mindenkori masírozatókról.

A többi kép megérthetővé, átélhetővé, kordokumentummá igazán akkor válik, ha a lapozgatónak ab ovo van háttérismerete, vagy ha kap ilyet. S ezúttal szerencsére sokat kap Rainer M. János korfestő tanulmányából, a szinte hibátlan részletes kronológiából valamint a tárgyyszerű és pontos képaláírásokból. Így aztán mi minden táru fel s mi minden legenda oszlik szét az MTI – ne feledjük! – eredendő mítoszgyártó nagyüzemének egy-egy terméke nyomán. A nagypolitikánál kezdve: mennyire mást mond ma az a Komáromban békésen sétálgató férfitársról, Alexander Dubčekről és Kádár Jánosról készült propagandakép, ha tudjuk, hogy a magyar pártfőtitkár nem sokkal később eladja, elárulja az *emberarcú szocializmus* büvkörében vergődő cseh-szlovák pártvezetőt. S mennyivel több értelmezést enged meg az az 1979-ben megörökített – a rendszerváltáskor egyébként egy Fidesz plakátról elhíresült – Brezsnyev-Kádár csók, ha ismerjük azt a másfél évtizeddel korábbi kádári kifakadást, amikor is patrónusa, Hruscsov megbuktatása után a magyar pártvezér kijelentette: ő bizony „többé nem fog csókolózni a szovjet vezetőkkel”.

A kötet végén található névmutatóból az is visszaigazolható, hogy a korszak névadója némiképp „túlreprezentált”. Azt azonban nehezen tudom eldönteni, hogy a nyolc Kádár-kép beválogatását szerkesztői hibának vagy erénynek tekintsem, mert a nem harsogva, de mindenütt jelen lévő, gyomorforgatóan álszent *Kádár-apánk-ikon*, bizony, ez is a hetvenes évek. Amelynek már vannak hétköznapijai, amelyben – hogy kölcsönvegyem egy korábbi *Lapmargóm* címét – a repedező fénymázon, vagyis a politikán, a termelőmunkán, a tanuláson, a kötelességteljesítésen kívül és túl

is van élet (olyan, amilyen, lásd e cikk bevezető sorait), s amelyet az MTI irányított objektívjei akaratlanul is – de a legtehetségesebb munkatársak szemén keresztül nagyon is akarva – leplezetlen *objektivitással* mutatnak be és fel. Mindkettőre csak egy-egy példát említenék. Alighanem akaratlanul árulkodó s korfestő Bara István 1970-es árvízi tudósítása. A korántsem szocializmus-specifikus ideológiai, politikai üzenet „üvölt” a felvételekről: a bajban lévők nincsenek egyedül, az elkerülhetetlen természeti katasztrófa kárai a társadalom összefogásával enyhíthetők, ha szükséges, van katonaság a gáton, van elegendő homokzsák, van mentőhelikopter és van az említett Bara-felvétel képaláírja: *Megmaradt értékeiket mentik az árvíz sújtotta falu lakói*. Nos, ezeket, a megmaradt értékeket, a keverőtárcsás rozsdás mosógépet, az ósdi vezetékes rádiót, a patronos szódászfönt, a borosflaskát, a falra akasztható sótartót érdemes tüzetesebben szemrevételezni, s akkor a kép az eredetileg szándékoltnál sokkal többet is elárul a fénymáz korról.

S a másik példa, a számomra a frizsidernél is emblematikusabb kép, Fényes Tamás *Telt ház a Palatinus strand hullámedencéjében* című opusa. A szűk térben heringként szorongó embersegreg (köztük akkor is ott látom magam, ha a kép készültkor éppen nem voltam jelen) várja, várjuk a jelzőkolomp megkondulását, mert akkor mégiscsak mozgásba lendülnek a gyakran üzemzavar miatt nem működő hullámcsináló masinák, s óránként öt percre jut majd nekik, nekünk a mesterségesen gerjesztett tengerpótlékból.

Murányi Gábor

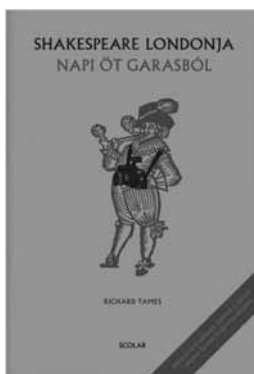
KÖNYVHÉT

London, Paddington és plusz

Lánc-lánc, egymást folytató szemek sora ez a csekély dolgozat most. London-és-Paddington: messze nem Agatha Christie híres regényére utal, hanem... nézzük máris.

A *Scolar Kiadó* érdekes, bizarr sorozat megjelentetésébe fogott. Athén és Róma után, Firenze előtt: a londoni kötet a mostani. Londoni útikalauz. Az ám, de nem a mai napokból, hanem Shakespeare korából. *Richard Tames* „tényekkel telezsúfolt útikönyve” siker sokfelé máris, és nálunk is az lehet. Mert a gyönyörű, színes mellékletekkel gazdagított mű úgy vezet vissza minket a múltba, hatvanhat vetélkedő mű-

veltséganyagát közvetítve, mégis szellősen (könyvészetileg megcsinálva is, így iparműves munka!), a mai Londonhoz is használhatóan. De hiszen London úzottságai-vel hű önmagához! Igazi varrottas-takaró, *patchwork*, ahol a legszakadtabb vendégmunkásnegyed mellett a külügyi szolgálatból visszavonult „rejtelmes emberek” villái sorakoznak esetleg, a kihalt rideg utak porát(?) pár száz méterre már öles lombú fák szépsége deríti fel, művésznegyed mellett tudomány-szentélyek, bankvilág és zsilbpiacok szomszédsága, és tömérdek fogadóiroda, több mint városainkban kocsmá, presszó, és egy-egy nevezetes vidékecske sok száz évet dajkál, őriz, villant, játszik velünk borzalmasdit, rejtelmesdit, ad műveltséganyagot és finom „falatokat”. Hát azért az persze biztos, hogy mikor én nyakra-főre Angliába-Írországba jártam, 1988 és 1999 között, még nem tudtam oldani gépies munkákkal, lovakkal, ócskaszállodás spórolással az „5 garas per nap”-ot, amit a könyv ígér. London is drága lett, gondolom, hát vigyázzunk, de a jutányos lehetőségek is megszaporodtak (ösztöndíjak stb.), így a könyv sokaknak hasznos lehet.

Paddington, a pályaudvar nevét viselő kis medve „a legsötétebb Peruból” érkezett. Kalandos úton, potyautazva. S végül a Paddington Stationön lelt rá a Brown család. Tábla lógott a medvécske nyakában: kérte a szöveg, törődjenek vele. Peruban, megjegyzem, utánanézttem, vannak ilyen medvefajtácskák, kicsinyek. Jó,

hagyjuk, térek a lényegre. *Michael Bond Paddington-sorozata* olyan figurát kanyarít elibénk, aki – igen, aki! – Micimackó méltó párja. A Karinthy-féle medve mesealak, Paddington azonban az angol élet része. Jelleme is emberivé válik, miközben titkon-makacsul, ő-tudja-mindig-jóra megőrzi medveségét. A szerző, meg a csudás műveket alkotó rajzoló (itt személyi változás is történt, de a szellem azonos maradt) olyan színt hoz életünkbe, már ha szeretjük az ilyesmit, hogy csoda, nem sejtettük ötven éven át a medvécske létezését. Boldog vagyok, hogy nekem jutott a sors kitüntetése: öt kötetet és két csekély albumot fordíthattam RÓLA. Az első kötet rögtön az ötvenes évfordulót meghatottan ün-

neplő szerző szavaival garantálja a besorolhatóságot. Paddington neki is élő alak, olyasvalaki, akinek véleményét élete kényes kérdéseiben is kikérheti, feledve persze, mekkora (jóízű) balhékat hozott már össze Paddington, aki minden lében kánnál, mindenhol besegít, ahol finoman el lehet valamit rontani (vagy rendbe lehet hozni), akit a londoniak hamarosan mindenütt imádnak és akin kétségbeesnek, megbocsátóan dühöngenek... aki és aki és aki. Két gyerek és egy házvezetőnő is van a Brown családban, és Paddingtonnak akad hamar egy barátja, a Kelet-Európából Londonba települt műkereskedő, a mindentudó, de szerény, jószágos, csöndes Gruber úr. Hamarosan „Mr. Paddington Brown” lesz a medvéből, akit odalátogató latinus medve nagybátyja nem visz haza, mert látja, unokaöcskése igazi angol lett, kis úriember (és

örök rosszcson, az életben „tevékenykedő”, nem saját játéktársainak világában izgó-mozgó Micimackó!), aki hírt-nevet hozott a perui medvekolóniának is, hiszen pl. pályaudvart neveztek el róla. Paddington olyan bohócosan, clownszerűen mókás (minden rémdolgával), hogy elfelejtjük bánatunkat, mondjuk,

ahogy Bond úr is nosztalgikusan gondol vissza zsenge éveire, mikor neki s nejének (gyermektelen házaspár egy szál kis medvével a kandallópárkányon, anno) megjelent a NAGY FIGURA, s most át kell élnie a kicsi sajtót a szív táján, hogy Paddington már a saját útjait járja, rá se ismerne az utcán egykori teremtőjére... de valamit titkon ő is érezne... talán.

Legyen ott Paddington minden érző szív asztalán! (*Ciceró Könyvstúdió*)

Patrick Süsskind híres könyve, a parfümös (nem ám az! rideg és kegyetlen, középkorias) nekem kevésbé „jött be”, talán eleve borzadok a borzalomtól, annyi borzalmányt írtam össze én magam. De a Sommer úr története csodakönyvecske, szíveknek való. (Így kapcsolódik Paddingtonhoz.) A gyermeki rácsodálkozás nagy világirodalmi hagyományának egy finomságos kis remekművét kapja kézbe az olvasó (*Partvonal Kiadó*), nekem legalábbis boldogság volt, hogy fordíthattam egykor, aztán most megint kiadják. Bűvös rajzok a kísérők itt is (Sempré neve jelzi-jegyzi ezt), és a történet maga a csodás légi semmi, s bocsánat a „csoda” szó túl gyakori használatáért. Karkai-salingeri-satöbbi az az út, ahogy a nem erre világra való Sommer úr összevissza csatangol a vidéken, figyelője, a srác nem is érti, azt se, miért gyalogol be Sommer barátunk végül a pusztulásba... nem tudjuk,

eleve mit császálkált örökké annyit... mi volt a baja a világgal stb. Ez a gyönyörű a küllemre is gyönyörű kis könyvben. Rejtély tűnik fel szemhatárunkon, aztán ugyanily rejtelmesen el is tűnik. Szép Ernő művészetének elemi erejű finomsága érződik számomra, s az az érzetem-érzeletem, hogy mi magunk is ily rejtelmekként jövünk-tűnünk... és Sommer úr is biztosan sokat szenvedett (miért?!), de oly szép volt körötte a (nyilván rémes) világ... Aztán (mint: Weöres: „nagy-apa bement a tóba”) kiment.

Megkeresni, hazavinni! Fogyatékos marad a lelkünk nélküle.

Tandori Dezső

Richard Tames: Shakespeare Londonja – napi öt garasból. Scolar Kiadó, 152 oldal, 3500 Ft
Michael Bond: Paddington besegít Ciceró Könyvstúdió, 2200 Ft
Patrick Süsskind: Sommer úr története Partvonal Kiadó, 136 oldal, 2690 Ft

Mesélő mérlegek

A 2009. évről szóló mérlegbeszámoló elektronikus beküldése után, a fogadó portál (www.e-beszamolo.irm.hu) *Beszámolókeresés* menüpontján keresztül lehetővé vált a beküldött adatok bárki általi ingyenes lekérdezése. A sikeres letöltésekhez elegendő a cégnév első karaktereinek, vagy az adószám, illetve a cégjegyzékszám ismerete. Ezt az előrelépést csak az tudja megbecsülni, aki érti a számviteli törvényben előírt beszámoló készítésének célját, szerepét. Egyrészt van egy *dokumentálási cél*, a vagyontárgyak és kötelezettségek rögzítése, az üzleti év eseményeinek teljes körű összesítése, hitelesítése, rögzítése. A pénzügyi jelentésnek második szerepe az *informálás*. A tulajdonosok, az üzleti partnerek, a menedzserek és munkavállalók képviselői, az államháztartás, a széles nyilvánosság eltérő érdekektől vezetett, de mindannyian azt várják el, hogy a beszámoló valós képet mutasson be a vállalkozás vagyoni, pénzügyi, jövedelmezőségi helyzetéről. Végül a mérlegbeszámoló az *osztalékfizetés* (és előlegfizetése is) alapja, és feltétele.

A mérlegek és eredménykimutatások többféle részletezettséggel és formában készülhetnek el, kerültek beküldésre, így a több céget összehasonlító elemzésekhez, vagy a gyors áttekintéshez a letöltött adatokat tömöríteni érdemes. Tapasztalatom alapján az alábbi értékelési formát ajánlom.

Mérleg	
Befektetett eszközök Forgóeszközök - Készletek - Követelések - Pénzeszközök	Saját tőke Hátrasorolt és hosszú lejáratú kötelezettségek Rövid lejáratú kötelezettségek

Az aktív időbeli elhatárolásokat követelésekkel, a passzív időbeli elhatárolásokat a rövid lejáratú kötelezettségekkel érdemes összevonni. Az értékpapírok mérlegcsoportját a pénzeszközökkel összeadhatjuk, míg a ritkán alkalmazott céltartalék rovatot a saját tőkét növelve vehetjük figyelembe. Az eredménykimutatásokból az elemzéshez és cégek összehasonlításához elegendő a következő közös értékek gyűjtése:

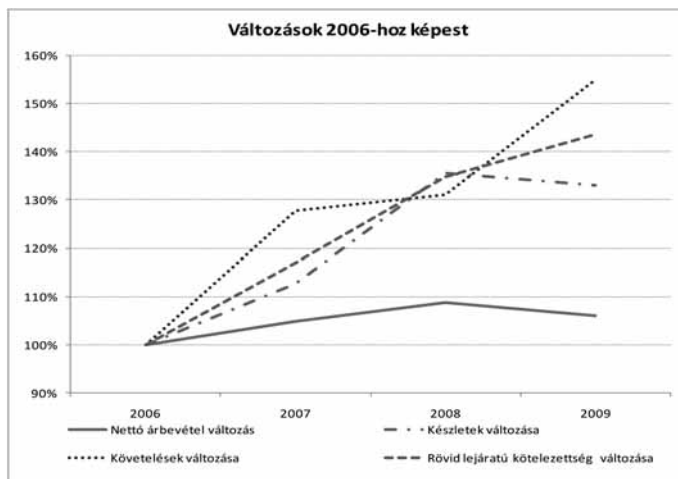
- Nettó árbevétel
- Üzemi üzleti eredmény, és ebből számított tevékenységi eredmény
- Adózás előtti eredmény
- Mérleg szerinti eredmény

Elsőként nézzük meg a könyvkiadás két jellemző mutatóját. A készletek megtérülése (fordulat/év) a nettó árbevétel és készletek hányadosaként adódik. A likviditási mutató

(Ft/Ft) a forgóeszközök és rövid lejáratú kötelezettségek hányadosa. Húsz kiválasztott könyvkiadó -amelyeknek 2009-ben 100 millió forintnál nagyobb volt a nettó árbevétele – mérlegadatainak vizsgálatából a következő mutatókat kaptam:

Mutató	2006	2007	2008	2009
Likviditás	2,108	2,054	2,016	2,053
Készletmegtérülés	2,872	2,565	2,235	2,055

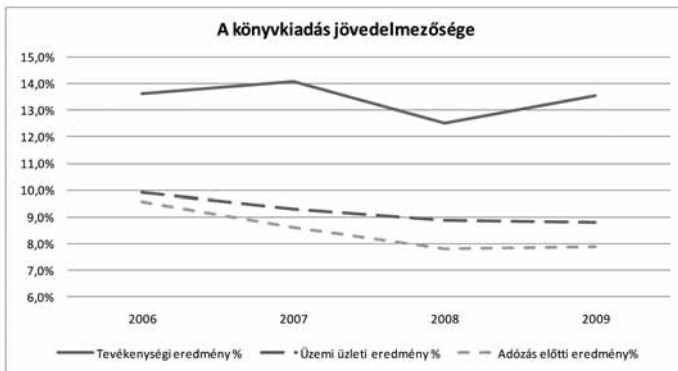
Nézzük meg a mutatókat alkotó tényezők értékeinek alakulását is.

A nettó árbevétel alakulása igazolja az MKKE forgalmi statisztikáját, valóban az évek óta megszokott bővülés megtört, csökkenésre váltott 2009-ben. A mérlegben előállítási önköltségen szereplő készletérték alakulása szintén irányt váltott és csökkent 2008-hoz képest. Ezek a trendtörések, amelyek visszavezethetők a könyvkiadók óvatosabb kiadáspolitikájára, az új címek számának és összpéldányszámának csökkenésére, de a csökkenő könyvkeresletre és az értékesítési nehézségekre is, tükröződnek a készletmegtérülési mutató alakulásában, amelynek romlása lefékeződik.

Miközben a terjesztő cégek időben széthúzott fizetési gyakorlata és pénzügyi problémáik miatt a könyvkiadók követelésállománya az égre emelkedik, a rövid lejáratú kötelezettségek növekedési üteme megtörik. Ez elegendő a likviditási mutató kismértékű javulásához. Ugyanakkor megjegyzem, hogy a vizsgált 20 kiadó körében egyharmaduk nem éri el a 2 likviditási értéket. (Ez az érték a stabil pénzügyi egyensúly minimumfeltételének tekinthető a szakirodalomban.)

A kiadói tevékenység jövedelmezőségéről a tevékenységi eredmény árbevételhez viszonyított aránya adhat számot. E mutató az egyéb bevételektől (pl. eszköz-eladások, támogatások) és egyéb ráfordításoktól (selejtezesek, eszköz-eladások, eredményt terhelő adók stb.) megtisztított, visszakorrigált üzemi üzleti eredmény.

A könyvkiadási tevékenység jövedelmezősége lényegében a 2006-s szintre ért vissza (13,5%), azonban a cégszintű jövedelmezőségek 9% alá csökkentek. Ennek egyrészt oka a megnövekedett, és néha adócsökkentési céllal is történő, készlet és vevői értékvesztések, hitelezői leírások és készletselejtezések beállítása az egyéb ráfordításokba. Másrészt szerepet játszik a könyvtámogatások csökkenése, elmaradása az egyéb bevételekből. Az is látszik az ábrából, hogy az adózás előtti eredmény és az üzemi-üzleti eredmény közötti sáv nem széles, mindössze egy százaléknyi átlagosan. Ez a pénzügyi tételek (befektetések hozama, kapott, vagy fizetett hitelkamatok, árfolyam-különbözetek, stb.), és rendkívüli tételek alacsony voltát jelenti a vizsgált körben. Ezzel az értékeléssel vigyáznunk kell, mert a veszteséges cégek száma 2006-ról 2009-re megháromszorozódott, és az eredménymutatók átlagtól való eltérése megduplázódott. A vizsgálatba bevont húsz könyvkiadó közül, 2009. évben 4 ért el egymilliárd forintot meghaladó nettó árbevételt, 3 kiadónak volt nagyobb az üzemi-üzleti eredménye 100 millió forintnál. A vizsgált kiadók többségének bevétele 205 – 750 millió forint közötti sávban helyezkedik el, üzemi-üzleti eredményük 20-60 millió forint közötti.

Végezetül néhány sajátos szempont a könyvkiadók mérlegének olvasásához. Nem egy olyan kiadói mérleget láttam, ahol készleteknél csak árukészlet szerepelt. Hasonló rosszul megválasztott könyvelési eljárás (és könyvelő!) következménye, amikor van ugyan saját termelésű készlet a mérlegben, ugyanakkor az eredménykimutatásban nem szerepel ennek az állományváltozása, helyette viszont jelentős az eladott áruk beszerzési értéke. A könyvkiadók által kiadott könyv kétszeres ipari termék, egyszer nyomdaipari, másodsor a könyvkiadó készterméke.

Továbbra sem lelhető fel a könyvkiadók mérlegeiben a birtokolt kiadási jogok bármilyen értéke, az immateriális javakon belül csak szoftverek találhatók a legtöbb esetben. Ez mindenképpen cégértékelési probléma. Másrészt a bizonytalan fogyásra kapcsolt royalty-s rendszer sem a kiadók, sem a szerzők és örökösök tartós érdekét nem szolgálja.

Ritka a céltartalékolás intézményének alkalmazása. Pedig megfelelő eszköz lehet a jövőbeni leárazások, visszárukából adódó selejtezések, különféle bónuszok eredményhatásának előrehozására.

Kilépve a könyvszakmai körből, sok olyan ügyletet elkerülhetünk, amely nem teljesítéssel, vagy nem fizetéssel zárul, ha az újonnan jelentkező, eddig nem ismert szállító, vagy vevő partner mérlegbeszámolóját az üzleti tárgyalás előtt lekérjük.

dr. Bódis Béla

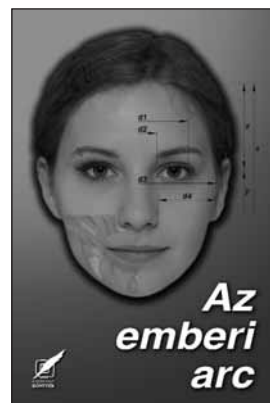
Balassi Kiadó
1075 Bp., Károlyi krt.21.
T: 483-0750, F: 266-8343
balassik@t-online.hu
www.bkiado.hu, www.balassikiado.hu
www.szakkonyv.hu

MAGYAR MŰVELŐDÉSTÖRTÉNETI LEXIKON
Középkor és kora újkor
X. kötet. reneszánsz-Szeben nyomdászata
Főszerkesztő: Kőszeghy Péter

A Magyar Művelődéstörténeti Lexikon közel másfél évtizede, közel 400 munkatárs közreműködésével készül. Teljességre törekedve tárgyalja a magyar középkor és kora újkor művelődéstörténetét, az államalapítástól a 18. század végéig. Összefüggéseiben tárgyalja az irodalom, a művészet, a zene, az orvoslás, a hadi tudományok és a pénz történetét, de nem feledkezik meg a hétköznapok eseményeiről, szerepelnek benne a táplálkozásra, a vallásra vagy az oktatásra vonatkozó címszavak is. A lexikon szerzőgárdája az MTA intézeteinek munkatársai közül szerveződött, ennek eredményeként az egyes kötetek a legkülönbözőbb tudományágak legfrissebb kutatási eredményeinek biztosítanak publicitást népszerű formában. Külön erénye, hogy kizárólag eredeti szócikkek találhatók benne, nem pedig külföldi forrásokból átvett megközelítések. Jól használhatják a művelődéstörténet iránt érdeklődők, ott a helye az egyetemek, könyvtárak, középiskolák polcain.

(X)

B/5, 496 oldal, papírtábla, 6900 Ft. ISBN 978-963-506-827-2

Pro Pannónia Kiadó
megrendelés: info@propannonia.hu
www.propannonia.hu

Révész György (szerk.):
AZ EMBERI ARC

Különleges biológiai szerepével az emberi arc mindennapi életünk „főszereplője”: gazdag információforrás a felismerésében, azonosításban, érzések és hangulatok észlelésében, a társas érintkezésben, a társalgásban, a nem, az életkor, a foglalkozás külön-

böző sztereotípiáknak megfelelő tulajdonításokban. Megjelenése jelentős hatást gyakorol a szimpátia-antipátia ítéletekben, a párválasztásban, állások elnyerésében, vagy akár egy politikai választás jelöltjével kapcsolatos állásfoglalásunkban. Ezért fontosak számunkra a vele kapcsolatos gyakorlati kérdések is: a digitális fényképezőgépek arc- és mosolyfelismerő programja, a repülőtéri arcfelismerés, a számítógépes kompozit-arcok létrehozása, az arc attraktivitását, vonzerejét befolyásoló/növelő eljárások, az arcdíszítés (tetoválás, testékszerek), a „keep smiling” – a fogsopótlás, a rekonstrukciós-, szépségeti sebészet és az arcátültetés kérdései, a portré-karikatúra készítés „módszertana”, az arc metrikus elemzése. Az elburjánzott áltudományos feldolgozások után ismert szakemberek legújabb kutatási eredményeit összegző tanulmánykötet!

(X)

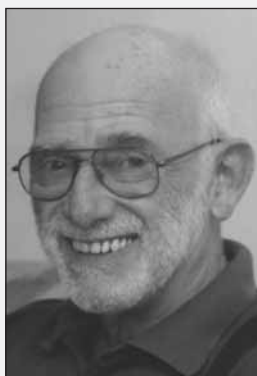
B/5, 222 o., 2800 Ft

Mit láttam a minap a szakrendelőben? Ezt!

Kedves betegekink!

2010. 09. 31-től új, előnyösebb számítógépes rendszerre térünk át, ezért bejelentkezéskor és a szakrendeléseken is **átmenetileg hosszabb várakozásra** kell számítani.

Megértésüket előre is köszönjük.

Előnyösebb rendszer = egyszerűbb ügyintézés = hosszabb várakozás.

Ez az igazi magyar logó. Akár Magyarország jelmondata is lehetne. Magyar címet is írhatnék, de ha lehet, kerülöm a politikát.

*

Magyarország az az ország, ahol a számítógépek bevezetése a közigazgatásba, az adatkezelésbe, az egészségügyi szolgáltatásba, a betegnyilvántartásba, a receptírásba, a banki szolgáltatásokba, az adóhivatal munkájába, a vámügyek kezelésébe, a nyugdíjellátás adminisztrálásába, a rendőrségi adatbázisok karbantartásába és a belbiztonsági szervek kapcsolattartásába; minden téren túlbonyolította, elnehezítette, lelassította az ügyintézt.

Ezzel szemben, ha például egy kairói bankban elhelyezett számláról az ügyfél Alaszkában akar átutalni tízmillió dollárt Kuala Lumpurba, csak leül a számítógépe elé, és a művelet az interneten (Alaszkában, a saját foteljéből) a másodperc törtrésze alatt lebonyolítja. Aki nem hiszi, nézzen nyugati krimiket. A rablógyilkos a zsozsót nem egy zsákban viszi ki a feltört bankból, hanem a stukkert a banki alkalmazott tarkójának szögezve utaltatja át interneten a saját számlájára, és még a művelet adatait is kitörli a gépből.

Más: A betéti társaságok egy részét házaspárok hozták létre. Az „OPT bank telefonos szolgáltatás” nem válaszol a feleségnek, ha meg akarja tudni BT-számlájuk egyenlegét. (Ő a betéti társaság

Kertész Ákos
A magyar logó

kültagja.) Csak férfihangra válaszolnak, mert a számlán elhelyezett összeg ismeretére, csak a BT baltagja jogosult. De ha a feleség megkér egy pasast, bárkit, akár az utcáról, hogy telefonáljon helyette, neki, mint férfihangnak, készségesen kiadnak minden kiadható adatot.

Megint más. Egy banknak a budai hegy tetején levő speciális kirendeltségén volt valami ügyem. Az ügy lebonyolításához be kellett fizetnem tizenkétezer forintot. (Nem tízmillió dollárt, hogy a fönti példázatomra utaljak.) Csak postán lehet, kérem, mondja az ügyintéző, adunk csekket, az igazolószelvényt aztán vissza tetszik hozni. Itt nincs pénztár, kérdezem, elvégre ez bank. Sajnálom, a gép (vagyis a komputer) az összeget úgy tudja lekönyvelni, ha postán érkezik, mondja a banki alkalmazott. Legközelebbi postahivatal a völgyben, négy kilométer, mintegy tizenöt fokok lejtő. Ha nincs ko-

csim, megnézhetem magam.

Mély meggyőződés, hogy mindez nálunk nem rendszerfüggő. Ez genetikus, vagyis a magyar néplélek által meghatározott. István királyunk, a nagy modernizátor, aki mindent megtett – a maga módján –, hogy honfoglaló őseinket konzervatív ázsiai beidegződéseitől keresztényi szeretettel megszabadítsa, a tolvajoknak csak a kezét csapathatta le bárdal, csuklóból, az internettel még nem kalkulálhatott.

Sokszor hallom okos politikusoktól és még okosabb értelmiségiektől, hogy nem lehet dolgokat, szisztémákat, rendszereket, megoldásokat csak úgy átmásolni, átplántálni a nyugati világból a magyar talajba. Ami ott már szépen virágba borult, az a mi sajátos körülményeink között még nem biztos, hogy gyökeret ereszt.

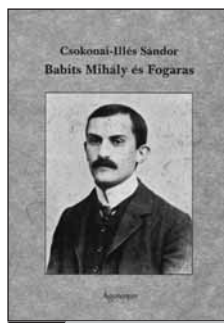
Bár ezeket a sorokat én komputerrel írom, mégis gyanítom, hogy a számítógép és az internet is azokhoz a csalafinta nyugati találmányokhoz tartozik, amelyek a romlatlan, az ázsiai sztyeppék szabad levegőjén fogant magyar léleknek nem valók.

Egy költő születése

Csokonai-Illés Sándor könyve főként a kutatók érdeklődését vonhatja magára, hiszen a kötet több mint felét a Babits fogarasi éveivel kapcsolatos dokumentumok, fotók teszik ki. Ezt a bő forrásanyagot hat tanulmány vezeti be. Ezek zöme az 1908–1911 közti időszakot taglalja, a továbbiakban pedig az induló költő és a Nyugat kapcsán alapos stílustörténeti elemzést kapunk.

A szerző első tanulmányában a fogarasi kinevezés körülményeit tisztázza a fennmaradt levelek, újságcikkek alapján. Megtudjuk, Babitsnak miért kellett elhagynia Szegedet, és miért kellett a határvidékre költöznie. Majd magáról a városról, és Babits ottani lakóhelyeiről tudhatunk meg pontos részleteket. A kisváros kulturális életéről, melyben a költő aktívan részt vett. Barátairól, ismerőseiről, fogarasi tevékenységéről, és a helyi sajtóval való kapcsolatáról közöl a könyv részleteket, megérthetjük, miként segítette ez a zárt közeg költői kibontakozását, költészetének mélyülését. Különösen izgalmas az a tanulmány, melyben egy fogarasi barátja öngyilkossága kapcsán a szerző azonosítja a Gólyakalifa c. regény életrajzi forrásait, valódi helyszíneit és szereplőit. Hogy az egykori Fogarast valóban felidézhesük, a

kötet végén, a mellékletben számos kép található a városról. A szerző maga is járt a városban, kutatott az irattárakban, és beszél azokkal, akik még ma is őrzik Babits emlékét.

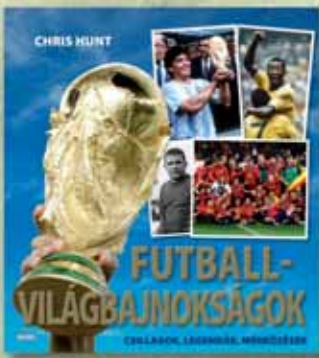
Csokonai-Illés Sándor
BABITS MIHÁLY
ÉS FOGARAS
Argumentum Kiadó,
302 oldal, 2900 Ft

Az utolsó két cikk eltér a korábbiaktól, és elsőként a Nyugat indulásának időszakát elemzi. Kimutatja, hogy a szecesszió mily mértékben hatotta át az induló folyóiratot, ill. elidőz a szecesszió fogalmának problémájánál is. Elemzi képzőművészeti szempontból a fedőlapot, és a rovatok fejléceit és díszeit. A záró tanulmányban Babitsot mint tárgyas, objektív, képíró költőt vizsgálja; kortársai közt egyedülállónak, korszerűnek és modernnek találja, költészetének elveit az imaginistákkal, Pounddal és T. S. Eliottal rokonítja.

Csokonai-Illés Sándor kötete közérthető, az érdeklődők számára olvasható, kézbe venni, kicsit elidőzni a cikkek és a források felett, mindenképp érdemes.

Hományi Péter

Futball-világbajnokságok

A végig színes és fekete-fehér fotókkal illusztrált kötet a kezdetektől, 1930-tól a dél-afrikai 2010-esig foglalkozik a világbajnokságok történetével, helyszínenként ismerteti az adott VB-k legérdekesebb mozzanatait, végigkísérhetjük a meccseket a döntőig. Elegáns, szép ajándékkönyv a labdarúgás kedvelőinek.
Kötve, 250 oldal, 5900 Ft

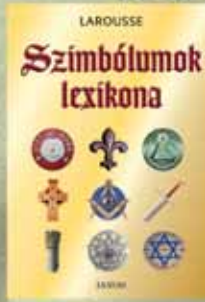
Popper Péter emlékére

A Saxum kiadó három kötetes emlékkönyvvel tiszteleg bölcs és nagyszerű szerzője, Popper Péter előtt. A „Különbön jól vagyok” kötetben barátai, tisztelői róják sorait, emlékeket, a Kiadatlan íráskötetben kapott helyet a torzóban maradt Jó reggelt Földlakó, a Keresztutak c. Filmnovella és néhány kisebb írás, melyek könyv-alakban még nem jelentek meg. A harmadik könyv igazi kuriózum, Popper Péter színes rajzait tartalmazza állatokról, ezek híven tükrözik különleges humorát. Saját bevallása szerint ezek hosszú értekezletek alatt születtek. A három kötetet átkötőszalag fogja össze.
Kötve, 252 oldal, 4500 Ft

Popper Péter
Lelkek és göröngyök
Utánnomás.
Kötve, 504 oldal, 3950 Ft

Saxum Kiadó
Tel/fax: 237-0659
www.saxumkiado.hu

Szimbólumok lexikona

A francia Larousse Kiadó alapos és olvasmányos lexikona, amely megfedi és magyarázza az európai kultúra több mint 900 alapvető jelképét gazdag képanyaggal illusztrálva.
Kötve, 664 oldal, 5900 Ft

Fitness könyvek sorozat

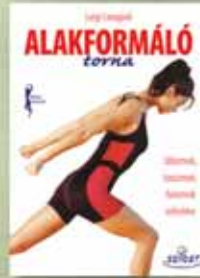
Compagnino, Salvatore - Martinelli, Dario
Jóga mindenkinek

Filozófia, gyakorlatok, táplálkozás, légzés.
Gyakorlati kézikönyv a jóga megismeréséhez. Fotósorozatok mutatják be a főbb ászanák gyakorlását, és a hét csakrárt aktíváló számos feladatot. Fűzve, 96 oldal, 1850 Ft

Ceragioli, Luigi
Alakformáló torna

Bemelegítés, technikák, edzések, gyakorlatok
A könyv az alakformálás három „leglátványosabb” területéről, a has, a comb és a farizmok intenzív erősítéséről szól. Bemutatja, milyen a szerkezetük és hogyan viselkednek izmaink; mi a helyes táplálkozás titka; számos gyakorlat pontos leírását; többféle edzésprogramot.
Fűzve, 96 oldal, 1850 Ft

Dreier, Eva-Maria - Dreier, Wolfgang
Vadnövények, bogyók és gombák

felismerése, gyűjtése és felhasználása – 119 recepttel
Több mint 100 őshonos vadnövényt, bogyót és gombát ismert gyűjtési idejük szerint rendezve. Részletes információkat közöl a lelőhelyekről, a gyűjtési időszakról és a mérgező hasonmásokról. A színes képek a legfontosabb ismertetőjegyeket mutatják be. Ezen kívül konyhai tippeket és 119 inycsiklandó receptet tartalmaz.
Kötve, 176 oldal, 2850 Ft

Futball-világbajnokságok

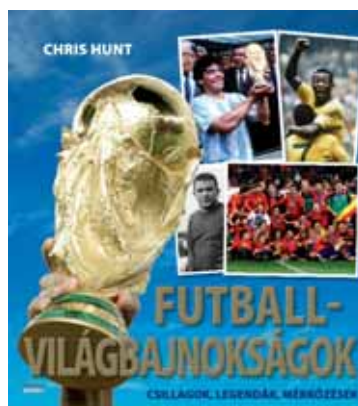
Csillagok, legendák, mérkőzések

A világ legnézettebb és legnépszerűbb sporteseménye a témája a Saxum Kiadó legújabb sportkönyvének. A cím, a Futball-világbajnokságok – Csillagok, legendák, mérkőzések azt sejteti, mindent megtudhat az olvasó az eddigi 19 torna történetéről. Dénes Tamást, a könyv egyik fordítóját arról kérdeztük, valóban így van-e ez.

Tényleg, szinte mindent. Chris Hunt, a szerző olyan apró érdekességeket is kigyűjtött, mint hogy angol állami kitüntetést kapott az a szovjet bíró, aki megadta 1966-ban a vb-döntők legvitatottabb gólját, vagy hogy miért játszották két labdával az első finálét. Emellett áttekinthető a szerkezet: külön fejezet jut a tornáknak, a résztvevő nemzeteknek, s nem utolsósorban a legendás játékosoknak.

Már az idei dél-afrikai világbajnokság történései is helyet kaptak a könyvben?

Természetesen. Paul, a polip története éppúgy olvasható, mint a spanyolok nagy menetelésének krónikája. De a rekordoknál is már bekerült a svájciak hosszú góltalansági sorozata, vagy kiderül az is, hogy ennél kevesebb gólt aranyérmes csapat még nem kapott, mint most Iker Casillas, illetve a spanyolok.

Chris Hunt korábban írt már egy nagyon népszerű könyvet a labdarúgás történetéről. Mennyiben más a mostani munkája?

Egyrészt része az egésznek, hiszen ez egy szűkebb témát dolgoz fel, de aprólékosabban. Ugyanakkor sokkal közelebbi képet ad a világbajnokságon történekről. Egy példával élve, Johan Cruyffnak a pályafutása rendkívül gazdag és változatos, de ezúttal kifejezetten a világbajnoki szereplését tárgyalja részletesen. Különösen fontos a különbség az országbemutatóknál, ahol abszolút a vb-múlt került a fókuszba.

Szerepelnek magyarok is a könyvben?

A magyar labdarúgás jelene nem kifejezetten fényes, de a múltja az volt. Mi több, a mi régióinkban egyetlen csapat sem ért el nagyobb sikereket, mint a kétszer, 1938-ban és 1954-ben is ezüstérmes magyar. Ezért aztán Chris Hunt is bőven megemlékezett a magyar futballmúltról, de a fordításban még ki is egészítettük ezt néhány részlettel. Sőt, igyekeztünk más országok esetében is tenni néhány olyan utalást, beszúrtunk néhány olyan részletet, amely kiemeli a „magyar kapcsolatot”. A legendák között is helyet kaptak a legsikeresebb magyar vb-szereplők, így Bozsik József, Kocsis Sándor, Puskás Ferenc, Grosics Gyula, Sárosi György doktor, Titkos Pál, vagy éppen a rekorder, Kiss László.

Netes kontra nyomtatott

Beszélgetés Elek Tiborral

A Könyvhét legutóbbi LapNap-ján, a Petőfi Irodalmi Múzeumban a kortárs magyar irodalom helyzetét járták körül a szakma képviselői, érintve a digitális könyvpiac alakulását, ezen belül azt, hogy az irodalom internetes jelenlétére semmilyen reakcióval nem reagált a támogatási rendszer. Az irodalom internetes létmódjáról Elek Tiborral, a Bárka folyóirat és a Bárka-Online főszerkesztőjével beszélgettünk.

– Megkérmelek, hogy vázold röviden a ti történeteket. Hogyan jött az ötlet, hogy legyen netes megjelenése is a Bárkának, és milyenek szerinted a jövőbeli kilátásaitok?

– A nyomtatott Bárka az elmúlt évekbeli külső-belső formátumváltás következtében, reményeink szerint egy külsőre is tetszetős, örömmel kézbe vehető, vizuálisan is élményt nyújtó, immár nemcsak tartalmát tekintve színes, a szöveg és a látvány egymásra hatását is felkínáló, a szerzőinket is jobban láthatóvá tevő irodalmi, művészeti és társadalomtudományi folyóirat. A kéthavonkénti megjelenése miatt azonban a mai világban már viszonylag lassú és egyébként is korlátozott lehetőségekkel rendelkező jármű. Leginkább ez késztetett bennünket arra éppen négy évvel ezelőtt, 2006 őszén, hogy az internetes változatának a kialakításán kezdjünk el dolgozni. Az ötlet és annak technikai megoldása eredetileg Szabó Tibor Benjámintól származik, talán az is, hogy több legyen, mint a lap netes változata, a rovatok kitalálása és a portál felépítése viszont már közös munkánk folytonosan alakuló gyümölcse. Bár már 2007. január 1-jétől is egy mondhatni teljes spektrumú irodalmi portálként indultunk, Ablak a kortárs magyar irodalomra címmel, de azóta sokat változtunk, gazdagodtunk formátumban, szerkezetben és tartalomban is. A lényeg, hogy a Bárkaonline nem a folyóirat internetes megjelenítése, hanem egy a Bárka szerkesztősége által külön működtetett, a folyóirat nyitott és sokszínű, kánontörő, a lokális értékekre is figyelő szellemiségét és természetesen a benne közölt anyagokat is közvetítő, naponta több írással frissített, széles körű magazin a kortárs magyar irodalomról elsősorban. De van színházi, képzőművészeti rovatunk is a tárcák, a hírek, interjúk, helyszíni tudósítások, blogok, galéria, videomegosztó mellett. A nyomtatott és a netes változat a mi ese-

tünkben kölcsönösen és szerencsésen kiegészítik, s így erősíti egymást, a netes megjelenés anyagi források és személyi feltételek hiányában (gyakorlatilag ketten működtetjük, idén januártól Darvasi Ferenc a szerkesztőtársam) nem is létezhetne a nyomtatott nélkül. Ugyanakkor vissza is hat arra, például többször hoztunk a nyomtatottnak le később olyan anyagot, ami eredeti változatában a monitoron jelent meg, és a nyomtatott mostani külső arculatát is a már létező netes felülethez igazítottuk. Azt hiszem, remélem, hogy ez a jövőben is működő konstrukció lehet.

– Az ifjabb generációk szinte csak neten olvasnak. Bill Gates egyenesen azt mondja, hogy az iskola szerepét átveszi az internet. Lejárt volna a klasszikus stúdiumok ideje?

– Nem gondolom, hogy lejárt volna, vagy hogy a jövőben lejárna. Egyrészt az ifjabb generációk mellett vannak idősebbek is, és lesznek is még sokáig, akik egyáltalán nem vagy alig olvasnak a neten. Másrészt a neten olvasás a fiatalok esetében sem kizárólagos, onnan vezet út vissza, a könyvek világa felé is. Harmadrészt ma nem olvasható még minden a neten és még sokáig nem is lesz minden olvasható. Negyedrészt az idősebbek és a fiatalabbak között is vannak sokan, akik szépirodalmat például nem szeretnek a monitoron keresztül olvasni. Stb.

– A netes megjelenés új műfajokat teremt – mint például a blog –, és interaktivitást generál. Megritkulnak viszont, il-

letve átalakulnak az értékes személyes találkozások. Mi a véleményed erről?

– Nem feltétlenül, például a Fényben és árnyékban és az Árnyékban és fényben címmel megjelent két vastos tanulmánykötetemben van vagy két tucatnyi, egész életműveket felmérő, elemző, értelmező beszélgetés is, melyek eredeti változata élőszóban hangzott el, személyes találkozások keretében, ráadásul a közönség előtt (természetesen utólag meg is dolgoztuk a szövegeket). Ha csökkennek világunkban az értékes, személyes együttlétek, annak nem elsősorban az internet az oka. Az interaktivitás pedig elvileg termékeny dolog is lehet, de nem kellene azt gondolni, hogy az leváltja immár a lassúbb, hagyományosabb kommunikációt. A komolyabb irodalmi portálok például már nincs is olyan jelentősége a kommenteléseknek, de ebből nem következik, hogy azok már elavultabb módon működnek, a féktelenül csetelőkhöz képest, s hogy a látogatottságuk kisebb lenne. Ez inkább egyrészt azt jelzi számomra, hogy az aktív, hozzászólós, beleszólós internetezésbe is bele lehet unni, fáradni, másrészt azt, hogy kezd kialakulni a szilárdabb közönsége a netes felületeknek is, és ki-ki tudja, előbb-utóbb megtanulja, hogy hol érdemes neki keresgélnie.

– Vannak pedig, akik szerint nemcsak hogy az interaktivitásra, de az olvasóközönség szenzációéhségének, a művel szemben az alkotói személyiséget előtérbe állító és bulvárjellegű igényeinek a kielégítésre kellene törekedniük az irodalmi portáloknak is...

– Szerintem viszont nem feltétlenül és nem mindenkinek. Így is annyi felszíneség, silányság, nivótlanság van a világunkban, s a látható irodalmi világban is (nem beszélve az internetesről), oly sok a gyöngö, értéktelen produkció, hogy kellenek a kikristályosodási pontok, a mértékadó, irányjelző fórumok is. Nem mindig szabad az árral sodródni, érdemes és szükséges azzal szembebeszűlni időnként. Az alkotó ember felelősséggel tartozik egy kicsit a közönsége iránt is, nem minden típusú igényt kell kielégíteni, viszont a minőség és az érték iránti igényt szükséges és lehetséges felkelteni, teremteni mindenkor.

Szepesi Dóra

Irodalom az interneten

„Az e-könyv és a papírkönyv között nincs olyan rettenetesen nagy különbség”

– Horváth Iván

Az ELTE régi magyar irodalom tanszékének tanára, neve jó ideje összefonódott az irodalmi szövegek digitalizálásával, az irodalom megjelenítésével az interneten. Többek között arról beszélgettünk, hogyan látja az e-könyv jövőjét.

– Mivel foglalkozik pontosan?

– Az irodalmár három dologgal foglalkozik: a műveket először nyilvántartja, másodsorban megállapítja és kiadja megbízható szövegüket, harmadsorban pedig rendezi a műveket, ez az irodalomtörténet-írás. Szegedi hallgatóimmal állítottuk össze a régi magyar versek teljes nyilvántartását (1976–1991). Az ELTE-n készítettük a világ első internetes szövegkritikai kiadását: Balassi Bálint összes verseit 1998-ban. Bibliográfiával kezdtem, szövegkiadással folytattam, és most az irodalomtörténetnél tartok – de mindig a hallgatóimmal. Most éppen egy nagy nemzetközi irodalomtörténetet készítünk.

– A Villanyспенót.

– 170 fejezetet a rendelkezésünkre bocsátottak a Neospenót anyagából (mely papírkönyv alakban A magyar irodalom története címet viseli). Ez volt a kiindulópont.

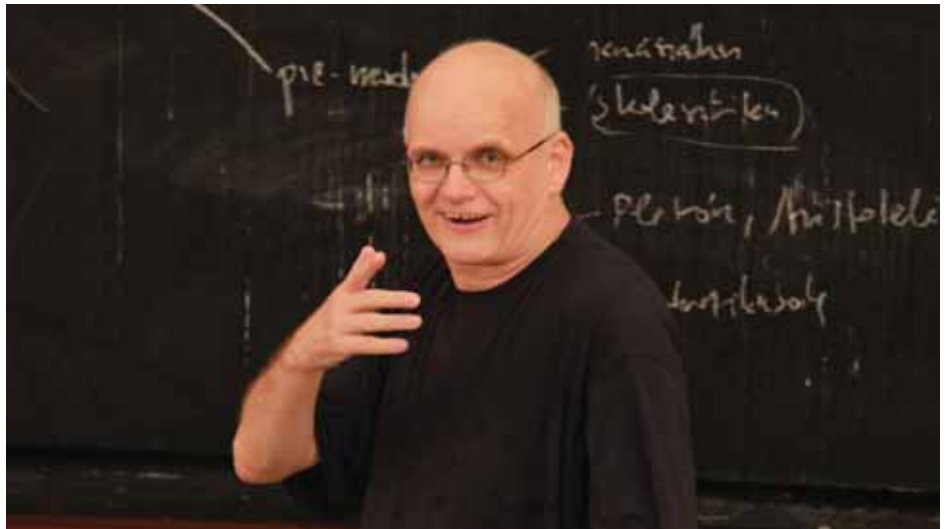
– A Villanyспенótnak olyan a külseje, mint a Wikipédiának, de a tartalmat Önök adják hozzá.

– Azért Wikipédiaszerű, mert a meleg vizet nem kell feltalálni.

– Lehet-e a digitális könyvből üzlet?

– Így tapasztaltuk. Tanítványaim tulajdonolják, alapították és 12 éve működtetik a Gépeskönyv nevű mikrovállalatot. Ez a tudományos könyvkiadó kizárólag internetes könyveket jelent meg, többnyire szövegkiadásokat, amelyek magas kulturális értéket képviselnek, a kiadó mégis ingyen és reklámmentesen adja őket, és nulla befektetéssel is elér egy kis nyereséget.

A régimódi tudományoskönyv-kiadásban háromszor támogatjuk adóforintjainkból a könyv létrejöttét. Bért fizetünk a tudósnak, aki gyönyörű egyetemi dolgozószobájában kutatásokat folytat. A létrehozott terméket elviszi a kiadóhoz, ahol szóba sem állnak vele addig, amíg nem szerez támogatást, megint csak közpénzből. Ha megvan a szükséges összeg, a ki-

adó megjelenteti a könyvet, jó drágán. Ki veszi meg? Elsősorban a könyvtárak. Miből? Abból, amit a kulturális államtitkárságtól szerzeményezésre kaptak.

– Mi az újdonság a Gépeskönyv modelljében?

– Egyetemi tanárként közalkalmazott vagyok egy állami tudományegyetemen. Fizetésemért kutatok a hallgatók bevonásával. Ez a dolgom. Amit létrehozok, közkincs. Amikor a kiadóm hozzájárul, nem engedem odaírni művemre, hogy nem szabad lemásolni. Írják azt, hogy bizonyos feltételekkel szabad. Copyleft.

– Honnan jut a Gépeskönyv bevételhez?

– Vevőjétől: a köztársaságtól vagy az Európai Uniótól. Ha pedig a közösség megvásárolta, akkor a termék egyetlen adófizetőtől többé el nem zárható. Vitatom, hogy szabad-e olyan kulturális adatok létrehozására közpénzt költeni, amelyeknek a közvetítésére harmadik felet kizáró szerződést kötnek. A régimódi tudományos könyvkiadók copyright-szövege megalapozatlan igényt fejez ki. A tudományos e-könyvet osztogatni kell, nem árúsítani. A finanszírozási modell nem a könyvesbolt, hanem a könyvtár.

Az emberek azt hiszik, az internetes tudományos könyvkiadás olcsóbb, mint a papírkiadás. Valójában sokkal drágább. Egy közepes tudományos könyvkiadónak évente, mondjuk, 50 címe jelenik meg. Régen ez 50 megoldott problémát jelentett. Ha viszont az interneten jelenteti meg őket, akkor 50 kutatócsoportot kellene működtetnie, amely a következő évtizedekben az olvasókkal tartja a kapcsolatot, javítja a hibákat, naprakészen tartja az anyagot, s az új eredmények fényében új-

ra meg újra átszerkeszti. És minden évben 50 új kutatócsoportot kell létrehozni. A jövő a kutatócsoportokhoz kapcsolódó, kis jövedelmező képességű egyetemi mikrokiadók tízezreire.

– Átadja-e helyét a papírkönyv az elektronikus könyvnek?

– Régóta, már vagy 30 éve csak elektronikus könyvek vannak, különböző felhasználói felületekkel. A papír rugalmatlan, de tartós felület, a képernyő-tartalom könnyen megváltoztatható és nem tartós.

– Akkor miért kezdett el ennyire vonzódni az elektronikus könyvekhez?

– Nem vonzódok. Én még a rugalmatlan papírfelülethez, az ókönyvhöz tartozom. De boldog vagyok, hogy megélem a könyv mai fordulatát. Rendszeres kutatóként az előző információs forradalmat tanulmányozom. Hallgatóim elkészítették Quirinus Kuhlmann 17. századi német szonettírógépét körtefából. A rímek enyvezve vannak, de a középső szavak tárcsákra vannak felszerelve, és tekergetni lehet őket, új és új verseket létrehozva. Ez Queneau Százazeremilliárd szonett című könyvének előplágiuma. Ebben 10 szonett van, ugyanazokkal a rímekkel. A könyv fel van metélve soronként, kinyitva árvalányhajszerű benyomást tesz. A füleket behajtva mindig létrejön két szonett, amelyekre többé nem fogunk rálelni. Az e-könyv és a papírkönyv vagy a kuhlmann-i fakönyv között nincs olyan rettenetesen nagy különbség.

A nyomtatott könyv csak körülbelül 60 évvel Gutenberg után nyerte el mai alakját. Most sem fog sokkal rövidebb ideig tartani, amíg megtaláljuk a hálózati könyv eszményi alakját.

Jolsvai Júlia

Az eredeti e-könyv nagy kihívás

Beszélgetés Votisky Zsuzsával

Az utóbbi időben lapunk jó néhány számában szó esett az irodalom digitalizációjáról, a könyvek elektronizációjáról, az e-bookról. Természetesen tájékoztattuk olvasóinkat az e-könyv technológiájáról is. Kocsis András Sándor állítja, hogy „Ez már az e-világ”, Gyurgyák János szerint „a papíralapú könyvnek vége van.” Votisky Zsuzsa, a Typotex Kiadó vezetője azonban már évekkor ezelőtt kitért az e-könyvre egy vele más témában készített interjúban.

– Lapunkban talán Ön beszélt elsőként az e-bookról. Azóta évek teltek el. Feltételezem, hogy mint olvasó is használja ezt az új technikát, mint kiadónak pedig érdemes volt belevágnia az elektronizációba.

– Az informatikához, a számítástechnikához való affinitásom miatt régóta foglalkoztat a könyvek elektronikus kiadása, annál is inkább, mert a Typotex tudományos kiadó lévén mindig abban a sávban működött, ahol a példányszámokra nagyon érzékenyek kellett lenni.

De nem az e-bookról beszéltem, mert nem volt akkor még e-könyv olvasó, tehát akkor csak – most megkülönböztetésként – inkább digitális könyvről, elektronikus kiadásról beszélhettem.

Néhány más könyves-elektronikus fejlesztés után azt gondoltam, e témába nem fogok bele. De végül is 2007–2008 folyamán sok bonyodalom után létrehoztam egy elektronikus kiadói felületet, ahol ma már több mint 250 könyvünk főtt van. Ezek között van olyan, ami kapható könyvformában is, van, amit azért tettünk fel, mert nem kívánjuk újranyomni, és vannak olyanok amelyek csak elektronikus formában jelennek meg. Ilyenek például a régi könyvek elektronikus kiadásban. A 70-80-as években megjelent felsőfokú matematika és fizika könyvek nagyszerűek voltak, ám újrakiadásuk ma már lehetetlen. Miután megszereztem ezek kiadási jogát, most van 30 kötetünk e régi művekből, amit csak elektronikusan és print on demand forgalmazunk. Ez utóbbi azt jelenti, hogy ha valaki kéri, akkor egy példányt legyártatunk. Nem kérdezte, de mondhatom, hogy most szeptemberre már duplájára nőtt a tavalyi elektronikus könyv forgalmunk. Hogy ez a tendencia, az derűlátóvá tesz.

Az internet első időszaka a „minden ingyenes” jegyében telt el. Ez persze hátrányt jelentett minden könyv- és lapkiadónak, a zeneműkiadóknak, a filmeseknek. Az informatika, a számítástechnika elsősorban szö-

vegeket tudott jól kezelni, arra volt szinte predesztinálva, és maguk a fejlesztők is elsősorban onnan indultak ki. Később került sor a képekre, a zenére, a filmekre. Utoljára maradt az elektronikus fizetés biztonságos kialakítása. Most már ennek is sokféle formája van, úgyhogy e trendekből arra következtetek, hogy öt év múlva lényegesen kevesebb ingyenes

tartalom lesz.
– Ön szerint mikorra lesz tömeges az e-book forgalmazása, vagy a következő 5 évben hogyan alakul az elektronikus és a papíralapú könyvek aránya?

– Tudja, mit ér majd öt év múlva, amit most mondok?! Csak azt jósolhatom, hogy a jóslatom elavult lesz öt év múlva. Gondoljunk csak arra, hogy a 90-es évek közepén központi érdeklődést kiváltó multimédia zsákutcának bizonyult. Vagy ellenpéldaként hadd említsem a gondolkodásunkat megváltoztatni képes Google-t. 10 éve alakultak. Jöttük senki nem jósolta.

Öt év múlva egyrészt lesz könyv, másrészt lesznek készülékek, e-könyv olvasó „kütyük”, olyannyira lesznek, mint a mobiltelefonok. Persze egyáltalán nem dőlt el a verseny, nem tudjuk, melyik lesz a nyerő szerkezet, amelyiken internetezni is lehet, vagy amelyik zárt. De biztos, hogy le fog menni az ár. 15-20 000 forintos beruházás lehetővé fogja tenni, hogy ingyenes és vásárolt tartalmakkal hihetetlen mennyiségű tudást könnyedén magammal vigyek bárhova.

De biztos vagyok benne, hogy lesznek papíralapú könyvek is. Általában is, a kiadóban is. Nem lesz minden elektronikus. Az lehetséges, hogy bizonyos könyveket eleve csak elektronikusan fogunk megjelentetni, és nem kerülnek nyomdába. Kérésre, egyedileg készülnek majd a példányok. Másokat azonban igenis nyomdába adunk, és igenis

bajlódunk a terjesztőkkel és boltokkal.

Bennem nincs olyan típusú felindulás, mint amiből Gyurgyák János paradigma-váltása ered. Én egy folyamatos krízisen keresztül szemléltem ezt az ügyet. Nekem soha nem volt csúcsra járatott könyvkiadásom, így régebben is bizonytalan voltam. Mindig ezzel a példával jövők: tessék kinyitni a

lakáskultúrával foglalkozó újságokat – nincsenek könyvespolcok. Hogy nincsenek, az azt jelenti, hogy nem kellene a könyvek, nem trendi.

Az 1950-es évektől fogva egyre javult a technológia, több lett a könyv, mint amennyire szükség van. Tehát azt mondom, arra jó az elektronikus könyvkiadás, hogy kevesebb legyen a fölöslegesen kiadott könyv, a fölöslegesen felhasznált papír, a fölöslegesen elköltött pénz.

De lesznek könyvek. Mert lesznek írók és olvasók, akik a régi formát nem adják fel. De emellett van még valami, ami a könyvgyártás mozgatója, úgyhogy lesznek felesleges könyvek is. Ez a vanity publishing. (Rendes wikipedia-cikk van erről.) Lássuk be, akár tudományos könyvet adunk ki, akár irodalmat, egy könyvkiadó valamilyen szinten a hiúsággal kereskedik. Ez nem fog megszűnni. Sokaknak az élettervében benne van, hogy – konkrétan és szimbolikusan – letegyenek valamit az asztalra. És az lehet egy könyv. Egy elektronikus könyvet nem lehet letenni az asztalra. Hozzáteszem, mindig lesz olvasói hiúság is. Még része a bútorgyártásnak a könyvespolc előállítás, és az emberek azokat a könyveket rakják föl a polcra, amelyekkel jelezni akarják, hogy mi van a fejükben. Én az vagyok, aki ezt meg ezt a könyvet olvasta. Az fizikailag nem látszik, hogy valaki egy elektronikus könyvet elolvasott.

Csokonai Attila

TANKÖNYVEKET is ÁRUSÍTÓK FIGYELMÉBE!

Átadási ár 125,- Ft!!

MINISULI füzet sorozat a ROMI-SULITÓL

kisiskolásoknak / szülőknek / tanítóknak

egy gombóc fagyi árért!!!

ALSÓSOKNAK „nem középiskolás fokon”...

ÚJ

ÚJ

Kód	Cím és tartalom	Osztály	Átadási ár	Bolti ár
RO-801	SZÓOLVASÁS/SZÓÍRÁS és gondolkodás (49 olvasógyak. + 14 írásgyak.)	1.	125,-	Szabad!
RO-802	PIRINYÓ MESÉK kezdő olvasóknak (22 + 4 szöveg)	1-2.	125,-	↓
RO-803	KÉPSOROK olvasáshoz és fogalmazáshoz (11 párbeszéd képsor)	1-3.	125,-	
RO-804	UTÓNEVEINK szókezdet/szóvégek szerint (2 x 500 utónév)	2-4.	125,-	
RO-805/a	BECENEVEINK szókezdet/szóvégek szerint (2 x 711 becenév)	2-4.	125,-	
RO-805/b	BECENEVEK és UTÓNEVEK (2 x 852 becenév és utónév)	2-4.	125,-	
RO-806	Szemléletes ANYANYELVI összefoglaló (56 szabály + 696 példa)	2-4.	125,-	
RO-807	HELYESÍRÁSI szövegmutató (1724 szó – szófajok szerint is)	2-4.	125,-	

Előállítás és forgalmazás:

ROMI-SULI Könyvkiadó • Telephely: 2100 Gödöllő, Ganz Ábrahám u. 2.

Telefon: (28) 423-365 • Fax: (28) 527-580 • e-mail: rendeles@romisuli.hu

ROMI **SULI**

Az ősatyáktól a Heródésekig

A Biblia a keresztény/keresztény hit szent könyve. A nem-hívók számára pedig a világirodalom egyik legfontosabb, legösszetettebb, sok műfajú antológiája az ókorból. Első, terjedelmesebb része az Ószövetség, régiesen Ótestamentum, szoros kapcsolatban áll a zsidó nép bibliájával, hiszen a kereszténység/kereszténység a zsidó hitben gyökerezik, a történetek, a szereplők részben azonosak. Megtaláljuk bennük a zsidó nép történetét. De kérdés: tudományos szempontból mennyire hitelesek, pontosak ezek a leírások, történeti forrás-e a Biblia?

Az ókori izraeli történelem tele van kérdőjelekkel – szögezi le John Rogerson, a Sheffieldi Egyetem bibliatudományi tanszékének professor emeritusa, akinek munkája a Krónika sorozat céljának és módszerének megfelelően fontos kézikönyv és remek történelmi olvasmány. Térképek és fotók segítik az olvasót az események elhelyezésében, a történetek helyszíneinek megismerésében. Kitűnő reprodukciókon vehetjük szemügyre, milyenek ábrázolták az itt szereplő történeti személyeket a különböző korokban. A kötet 260 illusztrációt tartalmaz, ebből 100 színes, tehát nyugodtan mondhatjuk, hogy szép kiállítású könyvet vehetünk kézbe. Van itt miniatura, mozaik, falikárpit, de ezek szerzői ismeretlenek, csak a festmények, metszetek, szoborportrék eredetijének szerzői közül nevezhetek meg példaképpen néhányat: Caravaggio, Botticelli, Michelangelo, Raffaello, ifj. Hans Holbein, Rembrandt, id. Pieter Bruegel, Poussin, Fragonard, Blake, Delacroix és Doré.

Az album az i. e. 1450. és az i. sz. 70. közti másfél ezer éven át követi nyomon Izrael történetét, úgy, hogy hosszabb-rövidebb ismertetésben bemutatja a nép világi és vallási vezetőit. (A két funkció sokak esetében nem válik el egymástól, a korai és a későbbi időkben sem.) Sámuel pl. „egyszerre bíró, pap, látóember, próféta és királycsináló” (utóbbi utalás arra, hogy ő kente fel Sault királynak). Ez a funkcióhalmozás azt jelenti, hogy sok esetben az ábrázolt személy több történelmi alakból lett összegyűrve. Az ókori Izrael első uralkodója egyébként, akiről a Biblián kívüli források is említést tesznek: Omri (i. e. 885-874), akit maga a Biblia nem ábrázol sikeres királyként.

„Az Ószövetségben a zsidó nép vér szerinti ősatya Ábrahám, Izsák és Jákob, de a zsidó vallást Mózes teremtette meg.” Az említett ősatyak illetve az ősanák (Sára, Rebeka és Lea – Ráhel), majd a pátriárkák sorát kiegészítő Jákob, József, Mózes és Józsué története Kánaán földjén túlról indult (Ábrám/Ábrahám a káldeai Urban született), és mint tudjuk (pl. egyiptomi szolgaság) azon túlra is kiterjedt. A pátriárkák és bírák kora után a korai és az egyesített királyság, majd a megosztott királyság századai következtek. A kisebb, déli királyság neve Júda, a nagyobb, északié Izrael. A második templom korának nevezett időszakban (i. e. 539 – i. sz. 70) a zsidók története a babilóniai száműzetésből hazatért nép története, ekkor ugyan Palesztinában a saját földjükön, de különböző, idegen megszállás alatt (perzsák, a Ptolemaioszok, a Szeleukida-uralkodók, a Hasmoneus-dinasztia) élnek a zsidók, és végül a római kor következik (i. e. 63 – i. sz. 70). A gyászos záróakkord Jeruzsálem lerombolása Titusz császár paran-

csára. A Heródes név az evangéliumokból ismert. A „nagy” epiteton ornanst az i. e. 37-4 között uralkodott Heródes kapta, aki előbb megszerezte Antonius támogatását, majd a patrónusát legyőző Octavianus iránti lojalitását bebizonyítva helyén maradhatott. A názáreti Jézus az ő alattvalójaként született, és H. Antipász alattvalójaként halt meg. A harmadik Heródes Nagy Heródes unokája volt, akit Agrippának hívtak, s akiről az Apostolok Cselekedeteiben azt olvashatjuk, hogy kivégeztette Jakab apostolt és bebörtönöztette Pétert. Josephus Flavius A zsidók története című nagy történeti munkájában beszámol arról, hogy szinte istenként imádtatta magát. Viszont: „Bár kegyetlen és fennhéjázó uralkodónak tartották, [Nagy] Heródes tisztelte a zsidó szokásokat, és nem veretett pénzt saját arcképével...”

Minden egyes fejezet életrajzok és portrék sorozata. A fejezetek felépítése azonos. Ha maradt fenn az illetőről portré, akkor először azt és az életrajzi adatait vehetjük szemügyre (szülei, születési helye, ideje, felesége/i neve, bibliai forrás megjelölése). Majd egy-két vagy több mondatos bibliai idézet következik. Ha vannak bibliai kívüli források, azokat is felhasználja a szerző. A bibliai hagyományt minden esetben kritikus vizsgálatnak veti alá, a legendák mögé tekintve a történelmi alak valóságos vonásait veszi sorra, értékeli hősét. Közben szürke tónuson rövid magyarázó szövegekben kiegészítő információhoz juttatja az olvasót. Például a Sámsonról szóló fejezetben olvashatunk a filiszteusokról, másutt más népekről, II. Jerobeám bemutatása közben megismerkedhetünk Hóseás és Ámósz prófétával, másutt továbbiakkal, de hadjáratokról ugyanúgy értesülünk, mint régészeti leletekről, a fontosabb zsidó ünnepekről ugyanúgy informálódhatunk, mint a holt-tengeri tekercekről.

Csokonai Attila

KÖNYVRŐL

John Rogerson
**ÓSZÖVETSÉGI
 URALKODÓK
 KRÓNIKÁJA**
 Móra Könyvkiadó
 208 oldal, 6990 Ft

Olvasd el, és lelesik a TANTUSZ!

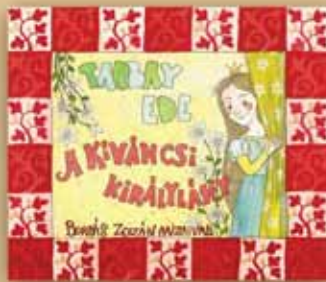
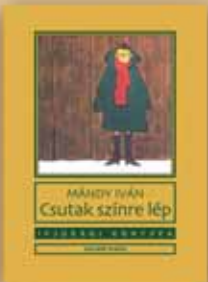
2900 - 3900 Ft

Panem Kiadó
Budapest,
1147, Öv u. 146.
Tel.: (06-1) 460-0272

TANTUSZ KÖNYVEK
www.panemtantusz.hu

HOLNAP KIADÓ

www.holnapkiado.hu

HOLIKON KÖNYVESBOLT
1111 Budapest, Zenta u. 5.
Tel.: 0621-3800-350

OLVASÓK BOLTJA
Millenium Center, 1052 Budapest,
Pesti Barnabás u. 4. Tel.: 266 00 18

TAN-TÁRS KÖNYVESBOLT
1072 Budapest, Nyár u. 14.
Tel./Fax: 322 98 46

BUDAI TAN-TÁRS
1012 Budapest, Attila út 133.
Telefon: 225 81 51

Boltjainkban könyveink minden hétfőn 30% kedvezménnyel vásárolhatók meg!

Mágneses kirakóval a palotában minden lehetséges.
A gyerekek történeteinek csak a fantázia szab határt.
3 éves kortól
2470 Ft

Játékos felfedező
Színek
Számok
1670 Ft

Vidám, interaktív
képeskönyvek 2 éves kortól

ONLINE vásárlás:
www.tessloff-babilon.hu

BALLAGI MÓR
A MAGYAR NYELV TELJES SZÓTÁRA

B/5 keménytáblás, arannyal megnyomva, 1642 oldal
ISBN 978 963 8116 21 5 Ára: 9800 Ft

Az 1873-ban megjelent 83 ezer címszavas szótár remekül bemutatja, hogy milyen volt nyelvünk a 19. század második harmadának végén, s nemcsak a maga korában számított igen jó gyakorlati kézikönyvnek, hanem napjainkban is sok tanulsággal szolgál, legfőképpen azért, hogy megfontolt értelmezései nyomán az azóta eltelt közel 150 esztendő szókincsbeli változásai, módosulásai is tudatosulnak bennünk.

www.napkiado.hu

Aki 2010. november 30-áig a Nap Kiadó bankszámlájára átutal, vagy rőzsaszín csekken befizet 6800 Ft-ot, annak belföldön karácsonyig díjmentesen kipostázzuk!!!

(Bankszámla: 10401938-00004581-00000004; postacím: 1117 Bp., Budafoki út 183.)

A K.u.K. Kiadó októberi ajánlata

Ísa Schneider
Asszony ördögkeréken

A Föld utcai lányok-ciklus újabb kötete. Szereplője, Marika otthon rideg szeretetlenségben él, igazi kálváriája azonban akkor kezdődik, mikor nagybátyja megerőszkolja. Személyisége ekkor meghasad, másik három énye - a félénk kislány, az önpusztító vamp és a leszbikus nő - kéretlen társai maradnak, míg szerzte Európában boldogulását keresi.

2400 Ft

Szalóczy Dániel
Csakrádfigyelős

Egy különleges tehetségű fiatal költő első kötete. A szerelmes "pusziverseket" kamaszoknak, kamaszlelkű felnőtteknek és mindazoknak ajánljuk, akik még nem felejtették el, hogy ők is voltak kicsit idéltlen, kicsit komoly fiatalok.

1800 Ft

K.u.K. Kiadó, 1138 Budapest, Népfürdő u. 15/e; www.kukkiado.hu

Dr. Danima Damdindorj: AZ ÖNGYÓGYÍTÁS MŰVÉSZETE

Az öngyógyítás művészete egy magyarországon praktizáló mongol orvosnő kutató munkájának az összegzése.

Ősi hun, mongol, ujgur, tibeti és kaukázusi hagyományok alapján szervek, illetve betegségek szerinti bontásban kereshetjük benne a megfelelő gyógymódokat.

A könyv kéziratos jellegű kiadványként nagy példányszámban fogott a betegek körében.

Ára: 2200 Ft

Belső Ösvény Kiadó

Telefon: 06-20-427-4220. E-mail: ddanima@yahoo.com

honlap: www.danima.try.hu

A könyv kapható Líra, Libri és Alexandra könyvesboltokban.

A www.bookline.hu-n lehet rendelni postán is.

Maróti Andor

Nemzetközi összehasonlító felnőttoktatás

Bármily furcsa is, a felnőttképzés nemzetközi összehasonlításának célja a hazai gyakorlat jobb megértése, fejlesztési lehetőségeinek feltárása. Mások eredményeit nézve azonban csak az azonosságokat, hasonlóságokat és különbségeket előidéző okok vizsgálatával válnak érthetővé az eredményességhez vezető eljárások. A könyv az ilyen vizsgálatokhoz ad alapot a „komparatiztika” elméleti és módszertani követelményei alapján.

Felnőttképzés és a szovjet-orosz „kulturális forradalom” befolyása, majd néhány kezdeményezés a francia szociokulturális animáció, a svéd és finn tanulókör, az amerikai közösségfejlesztés hatására. Közben érthető lesz, hogy ezek a külföldi példák mennyire tudtak meghonosodni nálunk, vagy miért nem váltak részévé mégsem gyakorlatunknak.

A következő fejezet részletesen ismerteti a felnőttképzés európai és amerikai irányzatait a felvilágosodástól napjainkig. Ez a rész már csak részben érinti a hazai gyakorlatot, célja elsősorban a látókör tágítása a külföldi szakirodalom alapján. Hasonló célt szolgál a könyv ott is, ahol a felnőttképzés világkonferenciáit mutatja be 1949-től 1997-ig, érzékeltetve, hogy eredményes nemzetközi együttműködés ilyen tájékozottság nélkül lehetetlen.

A kiadvány zárófejezete önellenőrző kérdéseket ad azok számára, akik az egyetemen andragógia szakos tanulmányaik közben foglalkoznak ezzel a tárgykörrel. Am a könyv ajánlható mindazoknak, akik a felnőttképzés nemzetközi összefüggéseit iránt érdeklődnek.

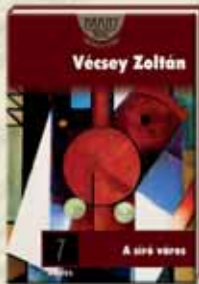
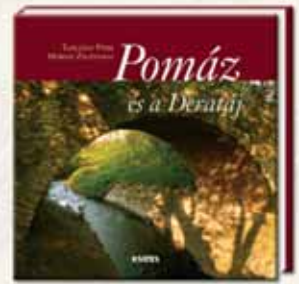
Ára: 2700 Ft

Könyveink megvásárolhatók a Pedellus Könyvesboltban (1143 Budapest, Szobránc u. 6-8.), valamint megrendelhetők a www.nk.hu honlapon.

ARANY RÖG KÖNYVTÁR

**NÉZZ VISSZA
A MÚLT
MAGYAR IRODALMÁBA,
HOGY MEGLÁSD,
AMIT JÖVŐDBE
MAGADDAL VINNI
ÉRDEMES!**

A csehszlovák hatóságok által 1931-ben betiltott regény egy szerelmespár hányattatásain keresztül azt a történelmi forgószéket ábrázolja, amely 1918 októberé és 1919 nyara között többször is végigsöpört Kassán.

2700 Ft

Kosáryné Réz Lola
főműve: a Tetralógia. A magyar történelem viharvert évszázadainak krónikája drámai asszonsorsok optikáján át nézve.

2700-3000 Ft

Az exkluzív fotókötet Magyarország egyik legismertebb földrajzi régiójának különleges bemutatása: a 180 fotó nem csupán a táj ismertetésére vállalkozik, hanem a történelmi emlékhelyek, temetők és települések bemutatására is, miközben az olvasó a régió több ezer éves múltjába is bepillantást nyer.

2000 Ft

Loyolai Szent Ignác életregénye nem puszta életrajz, a szent útkeresésén keresztül a férfilelek örök harcaiba nyerünk betekintést.

2700 Ft

KÖNYVRENDELÉS:

**KRÁTER MŰHELY EGYESÜLET – 2013 Pomáz, Búzavirág u. 2.
Tel./fax: 26/328-491; info@krater.hu; www.krater.hu**

A SZENT ISTVÁN TÁRSULAT AJÁNLATA

Orczy Emma ISTEN ÉS A CSÁSZÁR

Rómában, Caligula császár idejében, a születő kereszténység korában játszódó, izgalmas, fordulatokban gazdag regény. 262 oldal, keménytáblás. Ára: 1900 Ft

Sály Pál POGÁNY BIRODALOMBÓL KERESZTÉNY BIRODALOM

A kötet feltárja előttünk a kor (311–437) jogi és államszervezeti, politikai, társadalmi, gazdasági, kulturális, vallási és egyházi viszonyait. Rámutat arra, hogy miként vált a Római Birodalom – a császári jogalkotás útján – néhány emberöltőn belül formálisan is keresztény birodalomká. 160 oldal, puhafedelel. Ára: 1600 Ft

Arend Theodoor Van Leeuwen KERESZTÉNYSÉG A VILÁGTÖRTÉNELEMBEN

Üdvösség és szekularizáció
A neves (holland protestáns) teológus nagyszabású, politikátörténeti környezetbe ágyazott összehasonlító vallástörténeti munkájában a kereszténység és Európa kapcsolatát vizsgálja, kitekintéssel a nem nyugati társadalmakra is, mint amilyen Kína, India vagy az iszlám országok civilizációja. 376 oldal, keménytáblás. Ára: 2800 Ft

Szőcs Géza TASSO MARCHINI ÉS DSIDA JENŐ

*avagy sorsvonalak játéka
Kolozsvártól Arco di Trentóig*
Marchininek, az erdélyi festészet fiatalon elhunyt, mégis emblematikus alkotójának és Dsida Jenőnek, az egyik legjelentősebb erdélyi magyar költőnek állít emléket e kötet, színes és fekete-fehér képekkel illusztrálva. 128 oldal, puhafedelel. Ára: 2400 Ft

Kovács Gábor MÁGIA ÉS HIT

Az okkult tudományok és gyakorlatok, ezoterikus tanok és jelenségek bemutatása, valamint cáfolata egy katolikus pap ismeretci és érrendszerére alapszik. 188 oldal, puhafedelel. Ára: 1500 Ft

Eleanor H. Porter AZ ÉLET JÁTÉKA

Tudat alatt mindnyájunkban ott él még a hajdani gyermek, hacsak a nevelés, a világ elszűrhető hatása ki nem ölte belőlünk. E kis regényben nem a felnőttek világa öli meg a gyermeket, hanem megfordítva: egy hús-vér gyermek hódítja meg varázsával a felnőttek állig begombolkozott világát – szinte játszva. Mondanivalója – hogy örömmre születünk a világra – mindig és mindenütt érvényes. 186 oldal, puhafedelel. Ára: 1200 Ft

**Az Alexandra Könyvruházak sikerlistája
2010. augusztus 16. – 2010. szeptember 15.**

Szépirodalom

1. Paul Wm. Young: *A viskó*
Immanuel Alapítvány
2. Paulo Coelho: *Brida*
Athenaeum Kiadó
3. Amanda Quick: *A tökéletes méreg*
Maecenas Könyvkiadó
4. Leslie L. Lawrence: *Ördög, ördög, ki a házból!*
Studium Plusz Kiadó
5. Agatha Christie: *Gyilkosság a golfpályán*
Európa Könyvkiadó
6. Stieg Larsson: *A tetovált lány*
Animus Kiadó
7. Elizabeth Gilbert: *Izék, imák, szerelmek – Eat Pray Love I.*
Ulpius-ház Könyvkiadó
8. Stieg Larsson: *A lány, aki a tűzzel játszik*
Animus Kiadó
9. Nora Roberts: *Tökéletes szomszéd*
Harlequin Magyarország
10. Dan Brown: *Az elveszett jelpég*
Gabo Könyvkiadó

Ismeretterjesztő

1. Hahner Péter: *100 történelmi tévhit*
Animus Kiadó
2. dr. Csernus Imre: *A férfi*
Jaffa Kiadó
3. Szendi Gábor: *Paleolit táplálkozás*
Jaffa Kiadó
4. dr. Csernus Imre: *A nő*
Jaffa Kiadó
5. Rhonda Byrne: *The Secret / A titok*
Édesvíz Kiadó
6. Paul Ekman: *Beszédes hazugságok*
Kelly Kiadó
7. Horváth Ilona: *Szakácskönyv*
Pannon-Literatúra
8. Tracy Hogg, Melinda Blau: *A suttogó titkai I.*
Európa Könyvkiadó
9. Nagy János Ádám, Ledniczky Livia: *Pécsi séták*
Alexandra Kiadó
10. Deákné B. Katalin: *Anya, taníts engem!*
Tudatos Lépés Kiadó

Gyermek, ifjúsági

1. Stephenie Meyer: *Breaking Dawn – Hajnalhasadás*
Könyvmolyképző Kiadó
2. Geronimo Stilton: *A Tűzvörös Rubin temploma*
Alexandra Kiadó
3. Mérei Ferenc, V. Binét Ágnes: *Ablak-Zsiráf*
Móra Kiadó
4. Lisa Jane Smith: *Vámpírnaplók 1 – Ébredés*
Könyvmolyképző Kiadó
5. Lisa Jane Smith: *Vámpírnaplók 4. – Sötét szövetség*
Könyvmolyképző Kiadó
6. Molnár Ferenc: *A Pál utcai fiúk*
Móra Kiadó
7. Lisa Jane Smith: *Vámpírnaplók 3. – Tombolás*
Könyvmolyképző Kiadó
8. Fekete István: *Vuk*
Móra Kiadó
9. Erich Kästner: *A két Lotti*
Móra Kiadó
10. Lisa Jane Smith: *Vámpírnaplók 2. – Küzdelem*
Könyvmolyképző Kiadó

Esterházy Péter: Esti

Libri sikerlista,
szépirodalom, 10.

A nemrégben a Nemzetközi Masi-díjjal kitüntetett szerzőnek Kosztolányi halhatatlan hőstét új életre keltő, az idei Ünnepi Könyvhétre megjelent műve képviseli a sikerlistákon a kortárs magyar irodalmat.

Péterfi Rita: A Harry Potter-nemzedék és a könyvek

Könyvtárellátó sikerlista,
ismeretterjesztő, 3.

Az előző számban ismertett tanulmány műfaja – olvasás-szociológia – nem jellemző szereplője a sikerlistáknak, annál nagyobb öröm, hogy érdeklődnek annyian a húsz és harminc év közöttiek olvasási szokásai iránt, hogy sikerre viték a kötetet.

**Bookline sikerlista
2010. augusztus 16. – 2010. szeptember 15.**

Szépirodalom

1. Ward, J. R.: *Halhatatlan szerető*
Ulpius-ház Kiadó
2. Monaldi, Rita – Sorti, Francesco: *Veritas*
Nyitott Könyvműhely
3. Harris, Charlaïne: *Hetedik harapás – True Blood 7.*
Ulpius-ház Kiadó
4. Smith, Lisa Jane: *Vámpírnaplók 4. – Sötét szövetség*
Könyvmolyképző Kiadó
5. Adrian, Lara: *A vámpír bosszúja*
Ulpius-ház Kiadó
6. Larsson, Stieg: *A tetovált lány*
Animus Kiadó
7. Cast, P. C. – Cast, Kristin: *Megkísértve*
Kelly Kiadó
8. Larsson, Stieg: *A kártyavár összedől*
Animus Kiadó
9. Larsson, Stieg: *A lány, aki a tűzzel játszik*
Animus Kiadó
10. Young, William P.: *A viskó*
Immanuel Alapítvány

Ismeretterjesztő

1. Hahner Péter: *100 történelmi tévhit*
Animus Kiadó
2. Popper P. – A.J. Christian – Almási K. – Csernus I.: *Miért vagyunk boldogtalanok?*
Jaffa Kiadó
3. *A magyar helyesírás szabályai*
Akadémiai Kiadó
4. Millan, Cesar – Peltier, Melissa Jo: *A csodálatos kutyadoki*
Gabo Kiadó
5. Ekman, Paul: *Beszédes hazugságok*
Kelly Kiadó
6. Szendi Gábor: *Paleolit táplálkozás*
Jaffa Kiadó
7. Faber, Adele – Mazlish, Elaine: *Beszélgj úgy, hogy érdekelje, hallgasd úgy, hogy elmesélje*
Reneszánsz Könyvkiadó
8. Byrne, Rhonda: *The Secret – A titok*
Édesvíz Kiadó
9. Hogg, Tracy – Blau, Melinda: *A suttogó titkai I.*
Európa Könyvkiadó
10. Ablonczy Balázs: *Trianon-legendák*
Jaffa Kiadó

Gyermek, ifjúsági

1. Meyer, Stephenie: *Breaking Dawn – Hajnalhasadás*
Könyvmolyképző Kiadó
2. Mérei Ferenc – V. Binét Ágnes: *Ablak-Zsiráf*
Móra Kiadó
3. Molnár Ferenc: *A Pál utcai fiúk*
Móra Kiadó
4. Kästner, Erich: *A két Lotti*
Móra Kiadó
5. Varga Katalin: *Mosó Masa mosodája*
Móra Kiadó
6. Varga Katalin: *Gögös Gúnár Gedeon*
Móra Kiadó
7. Bartos Erika: *Bogyó és Babóca az óvodában*
Pozsonyi Pagony Kiadó
8. Meyer, Stephenie: *Eclipse – Napfogyatkozás*
Könyvmolyképző Kiadó
9. Saint-Exupéry, Antoine de: *A kis herceg*
Móra Kiadó
10. *Színezd ki... és rajzolj te is*
Göncöl Kiadó

**A Könyvtárellátó Kft. sikerlistája
2010. augusztus 1. – augusztus 31.**

Szépirodalom

1. Roberts, Nora: *Völegények*
Harlequin Kiadó
2. Roberts, Nora: *Késleltetett álmom*
Gabo Kiadó
3. Anderson, Catherine: *Csillogás*
General Press Kiadó
4. Martin, Charles: *Ahol a folyó véget ér*
General Press Kiadó
5. Adler, Elizabeth: *Bűnös gazdagok*
Ulpius-ház Könyvkiadó
6. Macomber, Debbie: *Csak azért is matt!*
Harlequin Kiadó
7. Berry, Steve: *A templomosok öröksége*
Ulpius-ház Könyvkiadó
8. Delinsky, Barbara: *Akit sohasem felejtünk*
Gabo Kiadó
9. Garwood, Julie: *Tűz és jég*
Gabo Kiadó
10. Holt, Victoria: *Plantagenet prelúd*
I.P.C. Kiadó

Ismeretterjesztő

1. *Iskolaválasztás előtt... 2011*
Könyvtárellátó Kft.
2. Hahner Péter: *100 történelmi tévhit*
Animus Kiadó
3. Péterfi Rita: *A Harry Potter-nemzedék és a könyvek*
Hatágú Síp Alapítvány
4. Becker, Torsten: *Egzotikus gyöngyálatok*
Cser Kiadó
5. *Romániai magyar irodalmi lexikon*
Kriterion Könyvkiadó
6. *Ügyesedő porontyok*
Tudatos Lépés Kiadó
7. Erős Zoltán: *Magyar történelmi helynevek A-Z*
Sanoma Kiadó
8. Hock Zsuzsanna: *Tehetség gondozás projekt módszere*
MFPI
9. *Magyarország 1989-2009*
KSH Marketing
10. Ifju György: *A Dunakanyar*
Well-Press Kiadó

Gyermek, ifjúsági

1. Stilton, Geronimo: *A Tűzvörös Rubin temploma*
Alexandra Kiadó
2. Bosse, Sarah: *Anna hamis nyomon*
Alexandra Kiadó
3. Benedek Elek: *A vitéz szabólegény*
Móra Kiadó
4. Bosse, Sarah: *Bátorság, Anna!*
Alexandra Kiadó
5. Stilton, Geronimo: *Amerika felfedezése*
Alexandra Kiadó
6. Würmli, Marcus: *Növények és állatok*
Schwager & Steinlein Kiadó
7. Würmli, Marcus: *Az ember*
Schwager & Steinlein Kiadó
8. *101 kérdés és válasz gyerekeknek – Történelem*
Schwager & Steinlein Kiadó
9. Steinhurst, Stefanie: *Mi Micsoda Junior – A posta*
Tessloff és Babilon Kiadó
10. Würmli, Marcus: *A föld és a világűr*
Schwager & Steinlein Kiadó

A kötet részletesen foglalkozik az emlékezés időskálájával, a déjavu-érzés különösségével, a gyorsuló idő időskori élményével, valamint azzal a tapasztalással, mikor a halálos veszedelembé került emberek előtt pillanatok alatt leperreg egész életük filmje.

**Douwe Draisma:
MIÉRT FUTNAK EGYRE GYORSABBAN AZ ÉVEK?**

Typotex, 2900 Ft

A magyar helyesírás szabályai

Bookline sikerlista, ismertterjesztő, 3.

Az iskolakezdés időszaka rányomja a bélyegét a vásárlási szokásokra is, ilyenkor vásároljuk a legtöbb olyan könyvet, amire a tanulásához szükség van, bizonyosan ez magyarázza ennek az „állandó sikerkönyvnek” az újbóli visszatérését a listákra.

Mérei Ferenc – V. Binét Ágnes: Ablak – Zsiráf

Líra sikerlista, gyermek, ifjúsági, 4.

Az előző megállapítás igaz erre a kötetre is, már szeptemberi számunkban is előkelő helyezéssel szerepelt, most pedig még előrébb került a listákon, ami tanügyi hasznossága mellett azért annak is köszönhető, hogy örök klasszikusnak számít műfajában.

Libri sikerlista 2010. augusztus 1. – augusztus 31.

Szépirodalom

1. Paulo Coelho: *Brida* Athenaeum Kiadó
2. David Safier: *Pocsék karma* Ulpius-ház Kiadó
3. William P. Young: *A viskó* Immanuel Alapítvány
4. Elizabeth Gilbert: *Eat, Pray, Love* Ulpius-ház Kiadó
5. Dan Brown: *Az elveszett jelkép* Gabo Kiadó
6. Paulo Coelho: *Tizenegy perc* Athenaeum Kiadó
7. José Rodriguez Dos Santos: *Az isteni formula* Kossuth Kiadó
8. Bernhard Schlink: *A felolvasó* Ulpius-ház Kiadó
9. Cormac McCarthy: *Az út* Magvető Kiadó
10. Esterházy Péter: *Esti* Magvető Kiadó

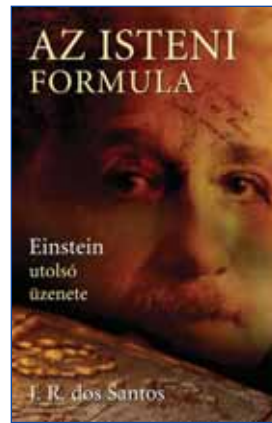
Ismeretterjesztő

1. Paul Ekman: *Beszédes hazugságok* Kelly Kiadó
2. Szendi Gábor: *Paleolit táplálkozás* Jaffa Kiadó
3. *A magyar helyesírás szabályai* Akadémia Kiadó
4. Csernus Imre: *A férfi* Jaffa Kiadó
5. Rhonda Byrne: *A Titok – The Secret* Édesvíz Kiadó
6. Csernus Imre: *A nő* Jaffa Kiadó
7. Szendi Gábor: *Boldogtalanság és evolúció* Jaffa Kiadó
8. Aczél Endre: *Acélsodrony* Park Kiadó
9. Soma Mamagésa: *Nemek igenje* Jaffa Kiadó
10. Szendi Gábor: *A nő felemelkedése és tündöklése* Jaffa Kiadó

Gyermek, ifjúsági

1. Stephenie Meyer: *Breaking Dawn – Hajnalhasadás* Könyvmolyképző Kiadó
2. Geronimo Stilton: *A Tűzvörös Rubin temploma* Alexandra Kiadó
3. Stephenie Meyer: *Eclipse – Napfogyatkozás* Könyvmolyképző Kiadó
4. Stephenie Meyer: *New Moon – Újhold* Könyvmolyképző Kiadó
5. Stephenie Meyer: *Twilight – Alkonyat* Könyvmolyképző Kiadó
6. Tatay Sándor: *Kínzsi Pál* Cicero Könyvstúdió
7. Móríc Zsigmond: *Légy jó mindhalálig* Akkord Kiadó
8. Bartos Erika: *Bogyó és Babóca épít* Pozsonyi Pagony Kiadó
9. Bartos Erika: *Bogyó és Babóca az óvodában* Pozsonyi Pagony Kiadó
10. Mikszáth Kálmán: *Szent Péter esernyője* Akkord Kiadó

Az Einstein-kézirat megfejtése

„A könyvön érződik, hogy szerzőjének határozott elképzelése van az univerzum jövőjével kapcsolatban, nem kevés szakirodalmat olvasott el és értelmezett, összefüggéseket keresett és talált, s most ezeket az olvasóval is szeretné megosztani, ám a tudományos összefoglaló műfaját túl száraznak találta, ezért inkább a regényformát választotta. Történetének főhőse Tomás Noronha (Dan Brown Langdonjához hasonlóan) a múlt titkait kutató tanárember, szakterülete a történelem és a kriptanalitika (rejtjelfejtés). Egyszerű, kiszámítható életét természetesen egy nő: a szépséges, iráni Ariana megjelenése zúzza darabokra, s válik egyik napról a másikra a portugál professzorból a CIA és az iráni kormány kettős kémje. Feladata egy régi Einstein-kézirat megfejtése, melyben az irániak egy pusztító atombomba titkát sejtik, de a kódolás összetettsége miatt maguk képtelenek értelmet adni a képletnek. A kéziratról időközben az amerikai titkosszolgálat is tudomást szerez, és portugál emberükön keresztül ők is beszervezik a tudóst, aki viszonylag hamar kötélnek áll, és naivan beleveti magát a kalandok sűrűjébe.”

(Részlet Pompor Zoltánnak áprilisi számunkban megjelent recenziójából.)

José Rodriguez Dos Santos:
Az isteni formula

Libri sikerlista, szépirodalom, 7.

Líra sikerlista 2010. augusztus 16. – szeptember 15.

Szépirodalom

1. Paulo Coelho: *Brida* Athenaeum Kiadó
2. Leslie L. Lawrence: *Ördög, ördög, ki a házból!* Studium Plusz Kiadó
3. Wm Paul Young: *A viskó* Immanuel Alapítvány
4. Vavyan Fable: *Csontfűvola* Fabyen Kiadó
5. Agatha Christie: *Gyilkosság a golfpályán* Európa Könyvkiadó
6. Fejős Éva: *A mexikói* Ulpius-ház Kiadó
7. Dan Brown: *Az elveszett jelkép* Gabo Könyvkiadó
8. Paulo Coelho: *Tizenegy perc* Athenaeum Kiadó
9. Stieg Larsson: *A tetovált lány* Animus Kiadó
10. Sarah Dunant: *Szöktetés a zárdból* Athenaeum Kiadó

Ismeretterjesztő

1. Gerencsér Ferenc (szerk): *Angol-magyar, magyar-angol kéziszótár* Tárogató Bt.
2. Hahner Péter: *100 történelmi tévhit* Animus Kiadó
3. Irina Oszipova: *Kulcs – orosz nyelvkönyv kezdőknek* Corvina Kiadó
4. *Az égei-tengeri görög szigetek – Marco Polo* Corvina Kiadó
5. Paulo Coelho: *Bölcsesség – Naptár 2011* Alexandra Kiadó
6. Müller Péter: *Gondviselés* Alexandra Kiadó
7. Rhonda Byrne: *The Secret – A Titok* Édesvíz Kiadó
8. Tagir Abdull Al Bulgary: *A sors korrekciója* Lazi Kiadó
9. Popper, Péter: *Sárkányok barlangja* Saxum Kiadó
10. *Természetes gyógymódok enciklopédiája* Ventus Libro Kiadó

Gyermek, ifjúsági

1. Stephenie Meyer: *Breaking Dawn – Hajnalhasadás* Könyvmolyképző Kiadó
2. Geronimo Stilton: *A Tűzvörös Rubin temploma* Alexandra Kiadó
3. Móríc Zsigmond: *Légy jó mindhalálig* Talentum Kiadó
4. *Ablak – Zsiráf* Móra Kiadó
5. Molière: *Hat színmű* Európa Könyvkiadó
6. Fekete István: *Vuk* Móra Ferenc Ifjúsági Könyvkiadó
7. Shakespeare: *Rómeó és Júlia* Talentum Kiadó
8. *Ki(s)számoló – feladatok 3. osztályosoknak* Nemzeti Tankönyvkiadó
9. Molnár Ferenc: *A Pál utcai fiúk* Móra Kiadó
10. L. J. SMITH: *Vámpírnaplók 1.* Könyvmolyképző Kiadó

Dr. Bódis Béla:
KONTROLLING ELEMELK A KÖNYVKIADÁSBAN
Hogyan szervezzünk hatékony kiadói ügyvitelt?
Kapható a könyvesboltokban
www.euro-audit.hu

perfekt
a Sanoma company

Káldyiné Eszter Magdolna · Vida Krisztina
Kruppa Éva · Ferkelt Balázs

**INTEGRÁLÓDÓ
EUROPA I.**

szerződéses · folyamatos · gazdasági

Integrálódó Európa I. címmel 2009 őszén jelent meg a szerzői munkaközösség első könyve, amely az európai integráció fejlődését, szerződéseit, folyamatait, intézmény- és döntéshozatali rendszerét elemezte. A jelen kötet – amely bizonyos szempontból az első könyv folytatása, de önálló olvasmányként is kerek egészet alkot –, a 2009 decemberében életbe lépett Lisszaboni Szerződés szabályozásának megfelelően tartalmazza az Európai Unió politikai- és együttműködési területeit. A kiadvány szakkönyvként és tankönyvként egyaránt jól használható. Az aktuális ismeretek mellett az egyes fejezetek példákkal igyekeznek közelebb hozni az európai integrációt az olvasókhoz. A szerzők több évtized oktatási-kutatási tapasztalatait használták fel a kötet megírásakor. A neves szerzői kollektíva könyvét alapeszmestképzésen tanuló hallgatónak, az integrációval foglalkozó szakembereknek és valamennyi, a téma iránt érdeklődő olvasónak ajánljuk.

Formátum: B/5
Kötés: ragasztókötétt
Terjedelem: 416 oldal
Raktári szám: 708/2010
ISBN: 978-963-394-785-2
Ár: 3690 Ft

Elérhetőségek/rendelés:
Nagykereskedelem:
1108 Budapest, Kozma u. 2.
Tel.: 06/1 434-4727;
e-mail: nagyker@perfekt.hu
Nyitva tartás:
hétfőtől csütörtökig: 7.30–16.00;
pénteken: 7.30–13.30.
Bővebb információért
látogasson el honlapunkra
a www.perfekt.hu/kiado oldalra.

Káldyiné Eszter Magdolna · Kruppa Éva
Ferkelt Balázs · Takács Gábor

**INTEGRÁLÓDÓ
EUROPA II.**

hatáskörök - politikák

Martin Luther King
G. K. Chesterton
Paul Brand
Robert Coles
Lev Tolsztoj
Dosztojevskij
Mahatma Gandhi
C. Everett Koop
John Donne
Annie Dillard
Frederick Buechner
Suszaku Endo
Henri Nouwen

Philip Yancey

**Kerülő
utak
a boldogsághoz**

HARMAT

www.harmat.hu

h
harmat
kiadó

Emberek, akik megváltoztatták a világot, sőt még engem is:

Martin Luther King
G. K. Chesterton
Paul Brand
Robert Coles
Lev Tolsztoj
Dosztojevskij
Mahatma Gandhi
C. Everett Koop
John Donne
Annie Dillard
Frederick Buechner
Suszaku Endo
Henri Nouwen

Alapozza meg gyermeke sikeres életét!

A Tanítsd meg, hogyan játsszak! című könyv hatvanánál is több olyan tevékenységet mutat be, melyek Maria Montessori filozófiáján alapulnak. A foglalkozások egy és három év közötti gyermekek számára javasoltak, de több közülük nagyobbaknak is jó szórakozást nyújt.

A könyv foglalkozásai elősegítik mindazon készségek fejlesztését, amelyekre a továbbhaladás alapozhat. Így például hangsúlyt kap a mozgás, a nyelv, a kez ügyesség, a kreativitás, a memória mellett sok egyéb terület is. A tevékenységek könnyen kivitelezhetőek, nem kívánnak sem szaktudást, sem különleges eszközöket.

www.tudatoszulo.hu

Höbling Tamás:
A honfoglalás
forráskritikája II. –
A hazai kútfők

• A5, 400 o., 2990 Ft

Nagy Gusztáv: Drupal 6
alapismeretek

• B5, 280 o., 2900 Ft

Szabó Csaba: Fél év
Afganisztánban (Részletek
egy katonai naplójából)

• A5, 234 o., 2490 Ft

www.adlibrum.hu • info@adlibrum.hu

Kaiser László
**EGYÉNISÉGEK
ÉS
FILMMŰVÉSZET**
Hét portré
1400 Ft

Bene Zoltán
KESERÉDES
Regénymorzsa
1600 Ft

ELŐKÉSZÜLETBEN! Kor-képek 1980-1989

Sorozatunk utolsó darabja megjelenik október közepén!
További információ: 1/441-9050, sales@mti.hu

mti Fotó

Hungarovox Kiadó
1137 Budapest, Radnóti Miklós u. 11.
Telefon/fax: 340-0859 www.hungarovox.hu

Félárbocos állapotban

Beszélgetés Kocsis András Sándorral

Zavar és tanácstalanság mutatkozik e-könyv ügyben a hazai könyvpiacra. Vannak, akik lelkesen üdvözlik, míg a borúlátóbbak az elektronikus könyvkiadás előretörésével a Gutenberg-galaxis végét és a hagyományos könyv halálát jósolgatják. Kocsis András Sándorral, a Kossuth Kiadó elnök-vezérigazgatójával beszélgettünk.

– Sok – gyakran egymásnak ellentmondó hír – jelenik meg mostanában a sajtóban az elektronikus könyvkiadással kapcsolatban, de úgy tűnik, magát a közvéleményt és a szakmát is erősen megosztja az e-formátum terjedése. Ön mit gondol erről?

– Az utóbbi időben valóban mindenkit rettenetesen izgat az e-könyvek helyzete és jövője. Az ellenérzésekkel kapcsolatban ugyan azt gondolom, amit 15 évvel ezelőtt, amikor az informatika világa megjelent, nevezetesen, hogy ez az új világ – véleményem és reményeim szerint – nem jelenti a Gutenberg-galaxis végét, hanem épp ellenkezőleg, tovább bővíti a lehetőségeket. Jelenleg amolyan félárbocos állapotot élünk: zavarral, értetlenséggel és némi tájékozatlansággal, amihez egyébként nagyban hozzájárulnak a sajtóban megjelenő, helytelen információk. Sok hasonló sokkot megéltünk már, gondolkunk például a videó megjelenésére, ami után a borúlátók a mozik alkonyát emlegették, és tessék, soha ennyire nem virágoztak a pláza mozik. Noha bővül az e-világ, és rohamosan növekszik az e-readerek száma, mégsem hiszem, hogy ez belátható időn belül kiszorítaná a szakmát. A könyv életérzés, szokás, egy fantasztikus, megépített belső világ, ami mellett megfér az e-readerek világa, ami egy új – hogy úgy mondjam – kulturális, fogyasztói szokás. Részben korfüggő, de ez is csak részben igaz, jómagam is ismerek számos idősebb urat, kevesebb hölgyet, aki megszerette ezt a világot, és szereti tudni, hogy a táskájában, hordozható méretben és súlyban, egy több százkötetes könyvtár lapul. Ugyanakkor ahhoz, hogy egy kiadó részt vegyen az e-világban, alapvető kötelessége, hogy ugyanazzal a szöveggondozással és hűséggel járjon el, mint a hagyományos könyvek esetén. Az interneten lévő információáradat pedig plusz felelősséget ró a kiadókra.

– Meséljen egy kicsit az előzményekről, illetve a hazai e-könyvkiadás helyzetéről!

– Az elektronikus könyvkiadásnak természetesen nincs hosszú múltja; ez a piac az elmúlt években generálódott, először az USA-ban,

ahol mára szélesebb teret nyert, majd onnan áthúzódott Európába is. Ma még a kiadók jelentős hányada hezitál, hogy bekapcsolódjon-e az e-kiadásba, míg a kereskedők közül többen kijelentették, hogy amennyiben megjelenik egy könyv e-formátumban, akkor azt a kiadványt ők nem hajlandók terjeszteni. De a szerzők közül is több nevet említhetnék, aki leszögezte, hogy soha nem fog beleegyezni művei e-formátumban való megjelentetésébe. Én azzal együtt, hogy tiszteletben tartom, helytelennek látom ezt a fajta álláspontot. A magam részéről, az eddigi tapasztalatok és a birtokunkban lévő adatok alapján, azt vallom, hogy nem ellenséges területről van szó, sőt, adott esetben szinergia is előfordul, ahol egyik terület fölérősíti a másikat. A Kossuth Kiadó több mint egyéves előkészületi munkák után, két hónappal ezelőtt indította be a Multimédia Plázát, mely Magyarország első kulturális letöltő központja. A letöltő központon belül 5 bolt működik: az elsőtől könyveket lehet letölteni, a másodikból hangoskönyveket, a harmadikból multimédiákat, a negyedikből képeket, az utolsóból pedig zenéket. Jelen pillanatban több mint 550 könyvünk van és közel 500 db zenei anyagunk. A letölthető könyvek listáját havonta 100-150-nel bővítjük, de év végére ennek ütemét felgyorsítva, szeretnénk elérni az 1000 körüli számot. Nagyon komoly előkészítő munka folyik, melynek során a pdf-ben kapott anyagokat ún. ePub formátumba alakítjuk. Az e-formátum előnye, hogy a könyvek fejezetenként is letölthetők, ami fontos szempont például egy szakjellegű munkánál, ha az ember vizsgára vagy előadásra készül egy-egy részből. A mi kiadónkkal párhuzamosan számos kiváló kolléga kezdte el a hasonló verziójú működést.

– Mi szükséges ahhoz, hogy – az Ön szavaival élve – túllépjünk a „félárbocos állapoton”, és az e-könyvek megtalálják a helyüket a hazai könyvpiacra?

– Úgy látom, hogy jelen pillanatban az e-kiadás egyes könyvtípusoknál kiválóan működik, míg másoknál kevésbé. Ez utóbbi igaz például a színes album kategóriába tartozó, nagy könyvekre, amelyek az e-kiadása technikai-
lag még nem megoldott, bár va-

lószerű, hogy rövid időn belül erre is születik megoldás. Ezen a piacon jelenleg a folyószöveg dominál. Zavar mutatkozik a védelmi rendszerrel kapcsolatos jogosultság esetében is. Fontos tudatosítani, hogy a letöltési verzióhoz ugyanolyan jogok tapadnak, mint bármi máséhoz. Többféle letöltési jogosultság létezik, vannak például egyszer vagy többször nyomtatható verziók, mások a letöltésre használható eszközt korlátozzák. Köztudott, hogy az illegális site-ok jelen vannak az e-piacon. Ez azonban nem a rendszert kérdőjelezi meg, inkább jelzi, hogy itt is elengedhetetlen egy jól működő védelmi rendszer. Mi a védelemre egy ún. DRM programot használunk. Hardver oldalról szintén zavar tapasztalható, többféle formátumban (offline, online) vannak letöltések. De a helyzet konszolidálódásához szükséges az is, hogy az e-formátumok megtalálják a helyüket a piacon árkatégória szerint. Én az 50% körüli arányban határoznam meg a reális helyét a fizikai könyvekhez viszonyítva, forintban kifejezve pedig 500-2000 Ft körüli összegben. Van olyan kiadó, amelyik 75%-os árral dolgozik, amit teljesen megértek költségoldalról, viszont vásárlói oldalról – megítélesem szerint – túlcsekély a különbség. Összegezve, úgy gondolom, hogy az elkövetkezendő egy-két évben letisztulnak a dolgok, és az e-könyvek megtalálják a maguk helyét a könyvszakmában és kulturális szokásaink között.

Maczkay Zsasklin

Az e-könyv első lépései

Starcz Ákossal, a Bookline vezérigazgatójával valamint a Közép-Európai Média Zrt. stratégiai igazgatójával a hagyományos és az elektronikus könyv esélyeit latolgattuk egy új cég megalakulása kapcsán.

– **Hogyan és milyen célból jött létre az eKönyv Magyarország Kft?**

– A Líra Könyv Zrt. valamint a Bookline közös cégeként alapítottuk tavaly, célja a digitális tartalmak elterjesztése Magyarországon. Ez egy stratégiailag fontos, de idehaza még igen fejletlen piac, amelynek jó néhány évre van szüksége, hogy üzletileg értelmezhető legyen. A Líra egyik igazgatójának, Weiler Péternek már voltak korábbi internetes vállalkozási tapasztalatai, így adódott az együttműködés.

– **Hány évet jósol az e-book üzlet fellendülésének?**

– Kettőt-hármat. Ezek a vállalkozások általában exponenciálisan növekednek. Jó példa a piac labilitására és mozgékonyására az Amazon. Amikor pár éve elkezdte az e-könyvek forgalmazását, akkor letette a voksát egy saját márkás e-könyv olvasó, a Kindle mellett. Ma már világosan látszik, hogy azok a típusú olvasók, amelyeket az Amazon és a Barnes & Noble Amerikában forgalmaz, lényegében idejéltmúltak. Az idejéltmúltak vásárokon már a táblagépek hódítanak, a vásárlók inkább az internetes felhasználást is lehetővé tevő eszközöket preferálják.

– **Reális tehát a jóslat a nyomtatott könyvek lassú eltűnéséről?**

– A történet főszereplőjén múlik a legtöbb, és ez pedig az e-könyv-olvasó mint hardver. Hogy mi lesz a piaciilag sikeres megoldás, az a legkérdőjelesebb: lehet, hogy a táblagép, lehet, hogy a mostani monokróm olvasók. A mi stratégiánk multiplatformos: az Európában elsőként forgalmazott e-inkes olvasónk mellett van már webáruházunk, ahol magukat a fájlokat forgalmazzuk, van okostelefon-alkalmazásunk Androidos telefonokra és iPhone-okra, illetve a nálunk megvásárolt fájlok bármilyen más külső eszközön is olvashatók. A zeneipar a tartalmak digitalizálása miatt jókora gyomrost kapott az internetes letöltésektől, és komoly visszaesés következett be a CD-eladásokban. Az e-könyvekkel inkább bővílni fog a piac, új felhasználók jönnek, akik esetleg a hagyományos

könyvet nem vették volna meg. Ráadásul a zenei színtér illegális letöltésekre hajlamos közönsége nagyon más csoport, mint a könyvvásárlóké. Nem látom tehát a direkt analógiát a zeneiparral, amire a könyvkiadók a félelmüket alapozzák. Biztosan elő fognak fordulni illegális letöltések, de tömegesen nem lesz jellemző. A technológia ráadásul már fel van készülve a titkosításra is.

– **Nem oldhatják-e meg a könyvkiadók saját maguk a terjesztést?**

– A kiadó eddig is nyithatott saját boltot, semmi nem változott. A modell ugyanaz, az internet csak egy értékesítési csatorna. Más kérdés, hogy mi életszerű. Azért nem nyit az összes kiadó boltot, mert van egy kiépült terjesztői hálózat. Egy webáruház megnyitása csak virtuálisan tűnik sokkal olcsóbb mulatságnak, mint egy valós boltot üzemeltetni, ugyanis azt is el kell érni, hogy a vevők odataljanak. Ha a kiadó önállóan próbál kereskedni, többnyire kudarcra van ítélve.

– **Sokan tartanak attól, hogy elvész majd a bensőséges író-olvasó kapcsolat a kézbevehető, dedikálható könyv nélkül...**

– Hadd hozzak egy száz éves példát: a publicisták annak idején szintén bensőséges kapcsolatot ápoltak a közönségükkel, akik pedig nem vitték magukkal a kávéházba a legfrissebb Esti Hírlap-példányokat aláíratni. Az index.hu-n például van öt-hat országosan ismert újságíró, nagyon sokan csak az ő írásaik miatt kattintanak az oldalra. Ez a viszony sem a kézbe vehető könyvön alapul. De ettől függetlenül nem igaz, hogy nem lesznek nyomtatott könyvek. Bizonyos szegmensekben értelmetlen lenne az e-könyv térhódításáról beszélni, például a művészeti albumok műfajában. De a paperback irodalomban, vagy a kevesebb hallgatót érintő főiskolai jegyzetek esetében már megoldást jelent.

– **Tervezték egy e-Könyvhetet, amelynek során néhány író műve nyomtatottan és e-könyvként is a közönség elé kerülne?**

– A terv egy része meg is valósult, Esterházy-, Závada- és Coelho-műveket jelentetünk meg párhuzamosan, az eKönyv Ma-

gyarországban érdekelt Líra-csoport ugyanis meg tudta győzni a kiadóit, hogy érdemes belevágni. Az írók sem veszítenek vele semmit, sőt, aki már ebben a korai szakaszban partner, elismerést is arat mint olyan író, aki érzi a kor szellemét. A többi kiadó részéről viszont komoly fenntartásokkal találkozunk, ami arról tanúskodik, hogy nem értik a modell lényegét.

– **Van olyan ország, amely prognosztizálhatja számunkra a jövőt?**

– Nyugat-Európában mindenhol lényegesen előbbre járnak, az Egyesült Államokban pedig szinte egyformán népszerű a hagyományos és az e-könyv. Sejtésem szerint idővel sok kiadó megy majd tönkre, pusztán azért, mert nem értette meg, hogy az interneten vannak adminisztratív nem befolyásolható tényezők. A globális szereplők, mint az Amazon vagy a Google nem is akarnak tárgyalóasztalhoz ülni senkivel. Ha ők itt egy felosztatlan, szűz terepet találnak, mert nincs nemzeti megoldásunk e téren, akkor kérdés nélkül fognak ide belépni, és ahelyett, hogy udvarias módszerekkel győzködnék a kiadókat, egyszerűen elkezdik árulni a beszakadt könyveket.

– **Egyfajta globális kalóztámadás várható?**

– Egyértelműen. És mivel a hazai szereplők jó része nem mozog otthonosan az interneten, ezt a veszélyt nem méri fel reálisan, és jellemzően a politikusokban, a törvényekben vagy a MKKE-ben bízik. Csak hogy az internet nem tartható kordában formális eszközökkel.

– **Mivel vigasztalhatnánk azokat a szerzőket, akik szeretik kézbe venni a nyomdából frissen kikerült könyvüket?**

– Ugyanúgy kézbe vehetik majd a köteteket. A nyomdatechnológia is fejlődik, ma már egy példányt is ki lehet hozni viszonylag jó áron. A nyomtatott könyv biztosan nem fog eltűnni, ahogyan még mindig lehet bakelitlemezt, CD-t, DVD-t kapni. A kedvenc zenéimet akár az autóban is hallgathatnám ingyen, az internetről, én mégis CD-ről hallgatom...

Laik Eszter

Megtorlások és megalkuvások regénye – 1956 után

SPIRÓ GYÖRGY

TAVASZI TÁRLAT

MAGVETŐ

Spiró György

Tavaszi Tárlat

Spiró
György

Tavaszi
Tárlat

MAGVETŐ

„Csak az ember olvas...”

m
AZ ÉV KIADÓJA 2018

Ismét a könyvespolcon egy régi kedvenc, a MÁR TUDOK OLVASNI!

Klasszikus szerzők ismert művei és fiatal írók új könyvei
a megújult sorozatban

Pozsár Edit

Pepi kalóz és az elrabolt királyné
72 oldal, Faltisz Alexandra illusztrációival

1890 Ft

Békés Pál

Viola violával
40 oldal, Békés Rozi illusztrációival

1590 Ft

Könnyen
olvasható,
nagy betűk

Színes
rajzok

6 éves
kortól

Békés Pál

VIOLA VIOLÁVAL

MÓRA

A KÖTETEK KEDVEZMÉNNYEL MEGRENDELHETŐK
A MÓRA KÖNYVKIADÓ WEBÁRUHÁZÁBAN:

www.mora.hu